

Kymenlaakson hyvinvointialueen
Talousarvio 2026 ja
taloussuunnitelma 2026-2028

Aluevaltuusto 9.12.2025 § 77

Sisälylys

1. Yleisosa.....	1
1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....	1
1.2. Taloussuunnitteluprosessi	3
1.3. Hyvinvointialueen organisaatio	5
1.4. Hyvinvointialueen toimintaympäristö.....	5
1.5. Hyvinvointialueen strategia	13
1.6. Tuottavuusohjelma vol. 2 ja Palveluverkko ja liikkuvat palvelut -ohjelma....	13
1.7. Talousarvion lähtökohdat	14
1.8. Henkilöstösuunnitelma.....	21
1.9. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	25
2. Käyttötalousosa.....	26
2.1. Terveysten ja sairaanhoidon palvelut.....	27
2.2. Sosiaalipalvelut	35
2.3. Pelastustoimi	42
2.4. Konsernipalvelut.....	47
2.5. Strategia- ja integraatiopalvelut.....	51
2.6. Luottamushenkilöhallinto	57
3. Tuloslaskelmaosa	60
4. Investointiosa.....	66
5. Rahoitusosa	70
6. Hyvinvointialuekonsernin tavoitteet	72
6.1. Konsernijohdon tavoitteet.....	73
6.2. Tytäryhtiön tavoitteet.....	75
7. Talousarvion sitovuus ja raportointi	77
8. Tilivelvolliset tilikaudella 2026	86

1. Yleisosa

1.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Julkisen talouden edelleen vaikeana jatkunut tilanne sekä toimintaympäristön muutokset ovat tehneet myös vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelusta – puhumattakaan sen tulevista toteuttamisesta – erittäin haasteellisen. On luonnollista, että julkisen talouden vaikea tilanne siirtää kustannussäästöpainetta merkittävästi myös hyvinvointialueille. Valtion vuoden 2026 budjetista hyvinvointialueille jaettava rahoitus on 27,1 mrd. euroa, joka on noin kolmannes valtion koko budjetista. Rahoitus sisältää rahoituslain mukaista jälkikäteistarkastusta noin 1,3 mrd. euroa.

Valtiovarainministeriön (VM) Kymenlaakson hyvinvointialueelle ilmoittama rahoitus vuodelle 2026 on noin 902 milj. euroa, joka on noin 8,5 milj. euroa enemmän kuin vuodelle 2025. Tämä Kymenlaakson saama rahoituksen kasvu on pienin kaikista hyvinvointialueista, hieman alle prosentin. Valtion rahoitus ja hyvinvointialueemme tuottavuustoimet eivät yhdessäkään riitä kattamaan lakisääteisten palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia, ei vuosien 2023–2024 aikana jo kertynyttä eikä vuonna 2025 kertyvää alijäämää. Pelkästään kevään 2025 työehtosopimusneuvottelukierroksen mukanaan tuoma sopimus pohjaisten palkankorotusten kustannusvaikutus alueellamme on noin 28 milj. euroa. Rahoituksen kasvunäkymät ovat vaatimattomat myös tulevien taloussuunnitteluvuosien osalta.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) nostaa arvioinnissaan 2025 Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituksen osalta muun muassa seuraavia asioita:

- Asukaskohtainen rahoitus vuodelle 2026 on maan korkeimpia erityisesti ikääntyneen väestön suuren palvelutarpeen vuoksi. Vuosina 2025–2029 rahoitus kuitenkin kasvaa maan heikoimmin. Tätä selittää vähenevän väestön lisäksi väestörakenteen muutos ja erityisesti pienenevä lasten ja nuorten määrä, joka vähentää palvelutarvetta lapsiperheiden palveluissa.
- Taloustilanne, merkittävä sopeuttamistarve sekä heikot pitkän aikavälin rahoitusnäkymät heikentävät alueen kykyä järjestää asukkaiden tarpeen mukaisia lakisääteisiä palveluja varsin nopeasti, ellei sopeuttamisohjelmassa suunniteltuja uudistuksia kyetä vauhdittamaan.

Kymenlaakson vaikeasti vaikutettavissa olevia erityispiirteitä ovat muun muassa tasaisen nopeasti vähenevä ja ikääntyvä väestö, korkea sairastavuus, nuorisotyöttömyys sekä ikääntyneiden heikko huoltosuhde. Näiden tekijöiden vaikutus sekä valitsemiimme toimenpiteisiin, että myös palvelutuotannon kysyntään ja kustannustasoon on merkittävä. Järjestämämme palvelut ovat jo nyt lähes kokonaan lakisääteisiä, karsintamahdollisuuksia ei käytännössä ole.

Nykyinen tuottavuusohjelma on hyväksytty vuosille 2023–2025 aluevaltuustossa kesäkuussa 2023. Loppukesästä 2025 aloitettiin uuden, ”Tuottavuusohjelma vol. 2”, ohjelman suunnittelu kaudelle 2026–2030. Sen tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialueen taloudellista tasapainoa sekä rakentaa realistinen sekä toteutuskelpoinen ja seurattavissa oleva toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteena on saada alijäämien vuositason kertyminen pysäytettyä sekä katettua kertyneet alijäämät – sopeutustarve on vähintään 137 milj. euroa (lokakuun 2025 tilanteen mukaan arvioiden).

Talouden tasapainoon saattamisen vaade, toisin sanoen alijäämien kattaminen säädetyssä ajassa tilikauden 2026 loppuun mennessä, ei ole realistista Kymenlaakson hyvinvointialueella. Näiden kattaminen määrääjassa vaatisi sopeutustoimia, jotka mitä ilmeisimmin uhkaisivat lakisääteisten palvelujen järjestämistä perustuslain edellyttämällä tavalla.

Hyvinvointialueella on mahdollisuus ja oikeus saada valtiolta lisärahoitusta, mikäli alueen rahoitus ei riitä palveluiden tuottamiseen ja asukkaiden lakisääteiset perusoikeudet vaarantuvat. Kymenlaakson hyvinvointialueen aluehallitus on päättänyt valtuuttaa kokouksessaan 22.10.2025 hyvinvointialuejohtajan ja vastuuviranhaltijat aloittamaan selvityksen tilikausien 2025 ja 2026 lisärahoituksen hakemisesta. Aluehallitus käsittelee hakupäätöskysymyksen, kun selvitys valmistuu vielä vuoden 2025 puolella.

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoitus ei vastaa todellisia palvelujen järjestämisen kustannuksia. Hyvinvointialueilla – kuten myös Kymenlaaksossa – rahoituksen riittämättömyys on muodostunut jo ennen hyvinvointialueiden toiminnan alkamista sitä edeltäneissä organisaatioissa. Rahoitusjärjestelmää tulisi muuttaa siten, että

- se turvaa kaikille hyvinvointialueille lailliset keinot edetä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisessa
- nykyistä rahoituksen tietopohjaa ei käytetä enää rahoituksen jakamiseen
- uuden rahoitusmallin kehittäminen aloitetaan välittömästi yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa

Kymenlaaksossa nopeasti vaikuttavat ja niin kutsutut kovat keinot ovat takavuosina jo pitkälti käytetty. Menojen kasvua voidaan hidastaa tuottavuutta parantamalla vain rajallisesti.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu tulostavoitteella, joka on 26,9 milj. euroa alijäämäinen.

1.2. Taloussuunnitteluprosessi

Hallintosäännön 65 § mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet sekä hyvinvointialueen ja toimialojen suunnitteluohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa toimialoille sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, talousarvion sitovat erät sekä hyvinvointialuekonsernin ja konsernin yhtiöiden toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion ja -suunnitelman 2026-2028 valmistelun käynnistymistä haastoi aluevaltuustokauden vaihtuminen sekä hallintosäännön päivittyminen 1.6.2025 lukien. Talousarvion laadintaohjeet ja suunnitteluohjeet hyväksyttiin kesäkuun alussa aloittaneen aluehallituksen toimesta 24.6.2025. Samalla aluehallitus valtuutti talousjohtajan tekemään tarvittavat operatiiviset ohjeiden ja talousarviokorjauksien muutokset juoksevasti, mutta kuitenkin siten, että merkittävät talousarviokorjaukseen tarvittavat muutokset tuodaan aluehallituksen päätettäväksi. Talousarvion ja -suunnitelman 2026-2028 valmistelu käynnistettiin aluehallituksen kokouksen jälkeen. Suunnitteluohjeuksessa tilikauden tulos talousarviovuonna 2026 oli 0 euroa. Myös taloussuunnitelmavuosille 2027-2028 asetettiin 0-tulostavoite. Toimialojen suunnitteluohjeiden jako perustui vuoden 2024 tilinpäätökseen.

Talousarvion ja -suunnitelman valmisteluprosessiin tuli hallintosäännön päivittymisen myötä merkittäviä muutoksia. Uudelle aluevaltuustokaudelle käyttöön otetussa hallintosäännössä päätettiin lakkauttaa palvelulautakunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta sekä yksilöjaosto. Näiden tilalle aluevaltuusto perusti terveyden ja sairaanhoidon palvelulautakunnan sekä sosiaalipalvelujen palvelulautakunnan jo edellisellä aluevaltuustokaudella toimineen turvallisuuslautakunnan lisäksi. Lisäksi perustettiin aluehallituksen alainen konserni- ja toimitilajaosto. Päivitetyyn hallintosäännön mukaan lautakunnat tekevät esityksen toimialan palvelutuotantoa koskevasta toiminta-, talous- ja investointisuunnitelmasta aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle. Konserni- ja toimitilajaosto puolestaan valmistelee hallintosäännön mukaan aluevaltuustolle tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tavoitteet. Uusien toimielimien perustaminen vaikutti siten, että talousarvion valmisteluaika syksyllä oli aikaisempia vuosia tiiviimpi.

Konserni- ja toimitilajaosto asetti 11.8.2025 kokouksessaan tytäryhtiö Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:lle tavoitteet vuodelle 2026. Tavoitteet on esitelty kappaleessa 6.2. Tytäryhtiön tavoitteet. Tytäryhtiö huomioi talousarviossaan sille asetetut sitovat taloudelliset tavoitteet. Tytäryhtiön talousarvio laskutustietoineen valmistui elo-syyskuun vaihteessa.

Toimialojen talousarvion valmistelutilannetta käsiteltiin terveyden ja sairaanhoidon palvelulautakunnassa, sosiaalipalvelujen palvelulautakunnassa sekä turvallisuuslautakunnassa elo-syyskuun aikana. Talousarvion 2026 valmistelun tilannetta ja rahoituslaskelmaa vuodelle 2026 käsiteltiin ensimmäisen kerran aluehallituksen

kokouksessa 30.9.2025. Seuraavan kerran aluehallitus käsitteli talousarvion valmistelutilannetta 14.10.2025. Myös toimialojen talousarvioesitykset vietiin lautakunnille 14.-16.10.2025. Tässä valmisteluvaiheessa hyvinvointialueen tulos talousarviovuodelle 2026 oli 26,7 milj. euroa alijäämäinen. Toimintakate ylitti suunnittelukehyksen kaikilla toimialoilla.

Sosiaalipalvelujen palvelulautakunta päätti 14.10.2025 kokouksessaan esittää sosiaalipalvelujen toimialan talousarvioesityksen valmistelun mukaisesti toimintakatetta -373,0 milj. euroa, kun aluehallituksen asettama suunnittelukehys oli -356,4 milj. euroa. Sosiaalipalvelujen palvelulautakunta piti lähtökohtana lakisääteisten palveluiden turvaamista.

Terveyden ja sairaanhoidon palvelulautakunta käsitteli toimialan talousarvioesitystä kokouksessaan 15.10.2025. Lautakunta päätti esittää terveyden ja sairaanhoidon palveluiden talousarviota toimialan esityksen mukaisesti, jossa toimintakate oli -441,8 milj. euroa, kun aluehallituksen asettama suunnittelukehys oli -438,7 milj. euroa.

Turvallisuuslautakunta päätti kokouksessaan 16.10.2025 esittää pelastustoimen toimialan talousarvioksi valmistelun mukaista toimintakatetta -21,0 milj. euroa, kun aluehallituksen asettama suunnittelukehys oli -19,6 milj. euroa.

Aluehallitus jatkoi talousarvion valmistelutilanteen käsittelyä ja päätti jatkotoimista kokouksessaan 22.10.2025. Talousarvion valmistelua päätettiin jatkaa 26,7 milj. euron alijäämäisellä tuloksella. Samassa kokouksessa aluehallitus päätti valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan ja vastuuviranhaltijat aloittamaan selvityksen tilikausien 2025 ja 2026 lisärahoituksen hakemisesta.

Hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitys esiteltiin 7.11.2025 aluevaltuuston talousarvioseminaarissa. Valtiovarainministeriö julkaisi hyvinvointialueiden päivitettyt rahoituslaskelmat 30.4.2025, 26.6.2025 ja 22.9.2025. Valtion rahoitus on huomioitu hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksessä viimeksi päivitetyn rahoituslaskelman mukaisena. Talousarviokirjan valmisteluhetken tietojen perusteella syyskuussa julkaistuun rahoituslaskelmaan ei ole odotettavissa päivityksiä, ja sen arvioidaan jäävän lopulliseksi talousarvion valmistelussa.

Aluehallitus tekee talousarvioesityksensä aluevaltuustolle 2.12.2025 kokouksessaan. Aluevaltuusto päättää vuoden 2026 talousarviosta kokouksessaan 9.12.2025.

1.3. Hyvinvointialueen organisaatio

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.4.2025 (§ 20) päivitetyn hallintosäännön, joka astui voimaan 1.6.2025. Uudelle aluevaltuustokaudelle käyttöön otetussa hallintosäännössä päätettiin lakkauttaa palvelulautakunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta sekä yksilöjaosto. Näiden tilalle aluevaltuusto perusti sosiaalipalvelujen palvelulautakunnan sekä terveyden ja sairaanhoidon palvelujen lautakunnan jo edellisellä aluevaltuustokaudella toimineen turvallisuuslautakunnan lisäksi. Lisäksi on perustettu aluehallituksen alainen konserni- ja toimitilajaosto.

Hyvinvointialueen organisaatio muodostuu hallintosäännön mukaisesti viidestä toimialasta:

- Terveyden ja sairaanhoidon palvelut
- Sosiaalipalvelut
- Pelastustoimi
- Strategia- ja integraatiopalvelut
- Konsernipalvelut

1.4. Hyvinvointialueen toimintaympäristö

Yleistä alueen toimintaympäristöstä

Kymenlaakson hyvinvointialue on toimintaympäristönä monimuotoinen ja vaatii monipuolisia toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen sekä varautumiseen liittyviä valmiuksia. Kymenlaakson alueen sosiaali- ja terveystalouden tarpeeseen vaikuttavat esimerkiksi väestömäärän väheneminen ja ikääntyminen, työttömyysasteen nousu sekä alueen teollisuuden muutokset ja elintason heikkeneminen.

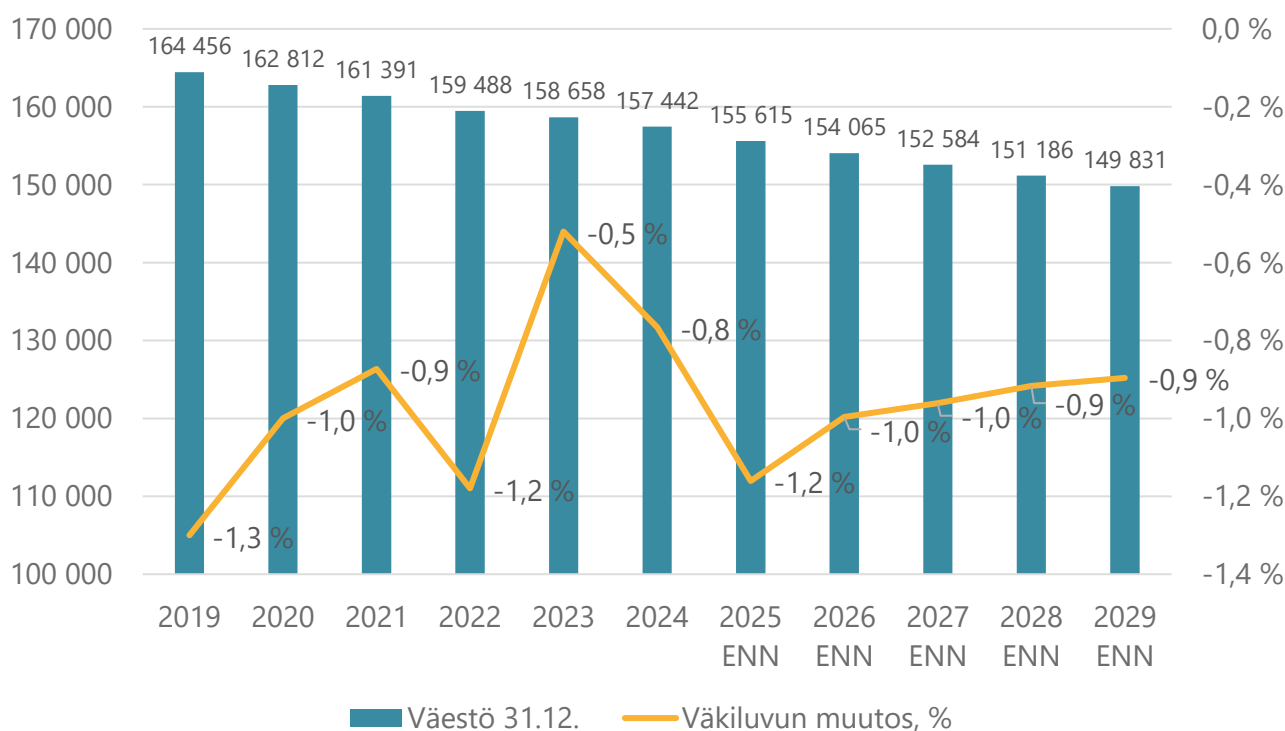
Hyvinvointialueen palveluiden tuotantokustannukset ovat korkeat suhteessa valtion rahoitukseen, mikä johtuu useista alueen ympäristötekijöistä, kuten väestörakenteen muutoksista sekä muuttotappiosta. Alueen haasteellinen taloustilanne kasvattaa sosiaali- ja terveystalouden palveluiden tarvetta.

Hyvinvointialueet vastaavat laajoista palveluista, jotka vaativat ammattitaitoisia ja riittävää määrää henkilöstöä. Jos henkilöstöä ei ole riittävästi tai osaaminen ei vastaa tarpeita, riskejä syntyy monin tavoin. Näistä yleisinä esimerkkeinä ovat palvelujen saatavuuden ja laadun vaihtelut, henkilöstön työkuormituksen ja työhyvinvoinnin muutokset, taloudelliset vaikutukset ylitöiden tai palvelujen laajempien ostomäärien kautta.

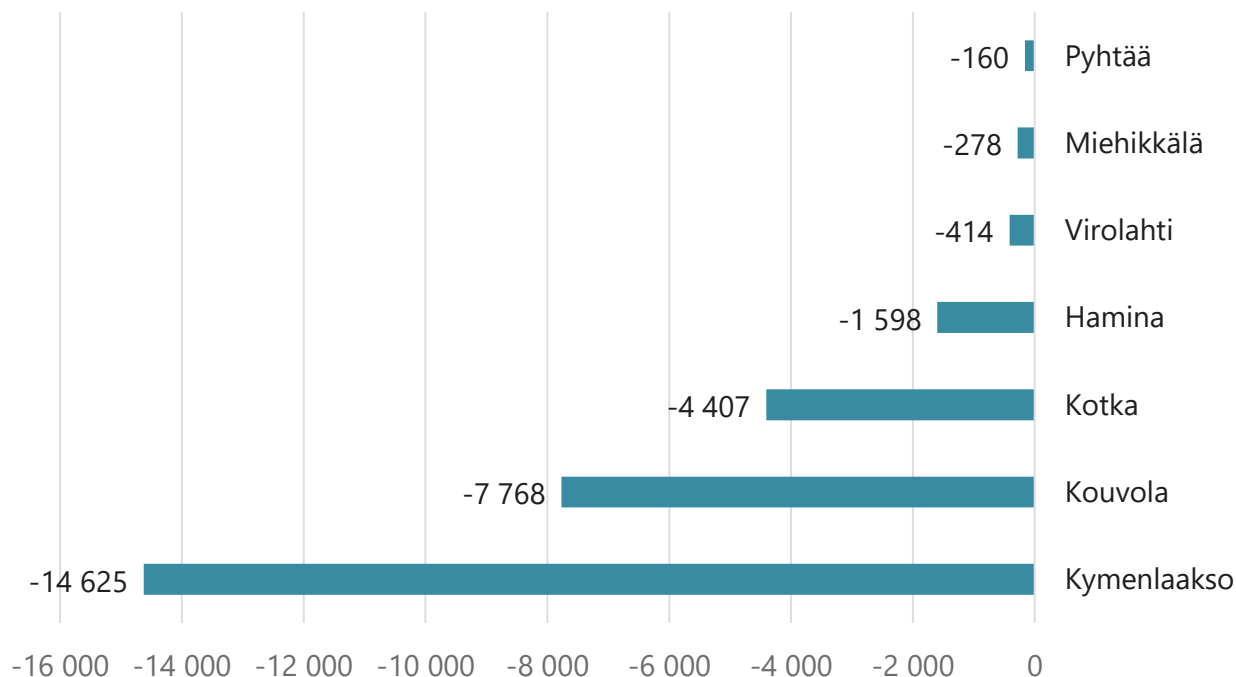
Väestö ja väestömuutokset

Kymenlaakso on väestöpohjaltaan Suomen kuudenneksi pienin hyvinvointialue. Kymenlaaksossa asui vuoden 2024 lopussa 157 442 henkilöä. Kymenlaakson väkiluku on vähentynyt viimeisen viiden vuoden (2020-2024) aikana yhteensä 7 014 asukkaan verran eli keskimäärin 1 403 asukkaalla vuodessa. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen (24.10.2024) mukaan Kymenlaaksossa asuu vuoden 2029 lopussa 149 831 henkilöä eli väkiluvun arvioidaan vähentyvän keskimäärin 1 522 asukkaalla vuosittain vuodesta 2024 vuoteen 2029.

Kymmenessä vuodessa vuodesta 2019 vuoteen 2029 väkiluvun arvioidaan vähentyvän 8,9 % eli 14 625 asukkaan verran (Kuva 1). Väestö vähenee kaikissa Kymenlaakson kunnissa kyseisellä ajanjaksolla (Kuva 2). Kymenlaaksossa syntyvyys on koko maan matalin.

Kuva 1 Kymenlaakson väestötiedot ja väkiluvun muutos ajalta 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

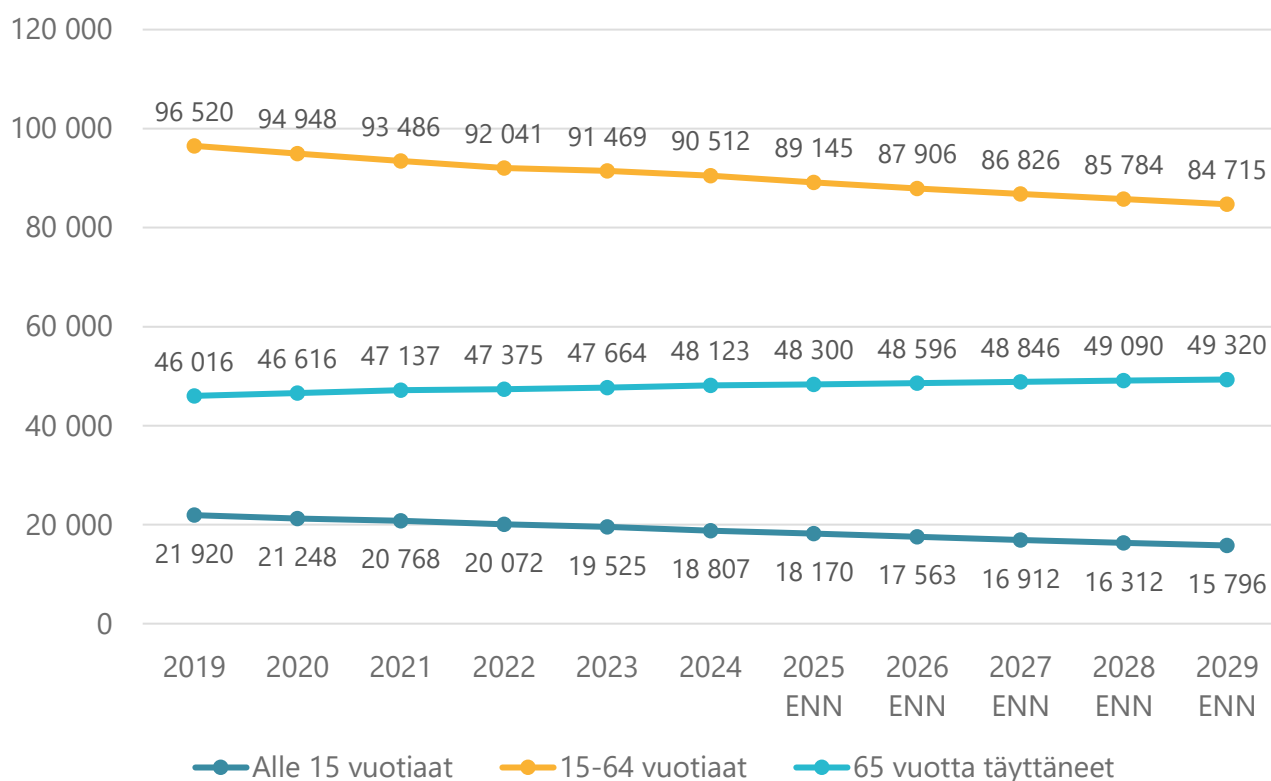

Kuva 2 Väestömuutos kunnittain vuosien 2019-2029 välillä. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

Kymenlaaksossa väestö on keskittynyt keskimääräistä enemmän kaupunkialueille: 81,8 % asuu kaupunkialueella, kun Manner-Suomessa vastaava osuus on 73,7 %.

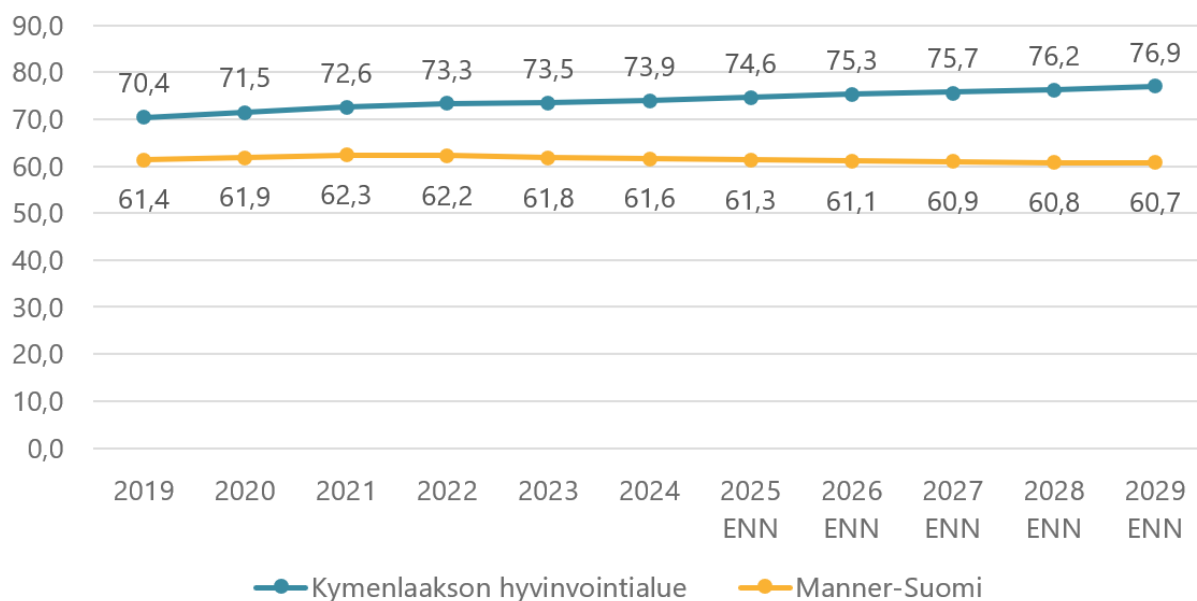
Kymenlaakson väestön keski-ikä vuoden 2024 lopussa oli 48,6 vuotta kun se vastaavasti Manner-Suomessa oli 44,0 vuotta. Kymenlaakson väestörakenteen muutoksen ennustetaan jatkuvan siten, että 65 vuotta täyttäneiden suhteellinen osuus väestöstä kasvaa edelleen ja muiden ikäryhmien suhteellinen osuus pienenee.

Kymenlaaksossa 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä vuonna 2019 oli 28% (46 016 hlöä) kun sen ennustetaan olevan 33% vuonna 2029 (49 320 hlöä). 75 vuotta täyttäneiden osuus Kymenlaaksossa oli vuoden 2024 lopussa 15,4% (24 184 hlöä), joka on kaikista hyvinvointialueista toiseksi korkein osuus. Koko Manner-Suomessa 75 vuotta täyttäneiden osuus oli 11,6%. Kuvassa 3 on esitetty Kymenlaakson väestön ikäryhmien kehitys vuodesta 2019 vuoteen 2029 asti.

Kuva 3 Kymenlaakson väestön ikäryhmien kehitys vuosina 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden osuutta suhteessa 15–64-vuotiaaseen väestöön. Se kertoo, montako lasta tai vanhuseläkeläistä on sataa työkäistä kohti. Mitä pienempi väestöllisen huoltosuhteen luku on, sitä parempi on väestöllinen huoltosuhde. Vuonna 2024 Kymenlaakson väestöllinen huoltosuhde oli 73,9 eli alueella oli 73,9 ei-työkäistä jokaista sataa työkäistä kohti. Muihin hyvinvointialueisiin verrattuna Kymenlaaksossa väestöllinen huoltosuhde oli neljänneksi heikoin. Väestöennusteen mukaan Kymenlaakson väestöllinen huoltosuhde jatkaa heikentymistään tulevina vuosina (Kuva 4).

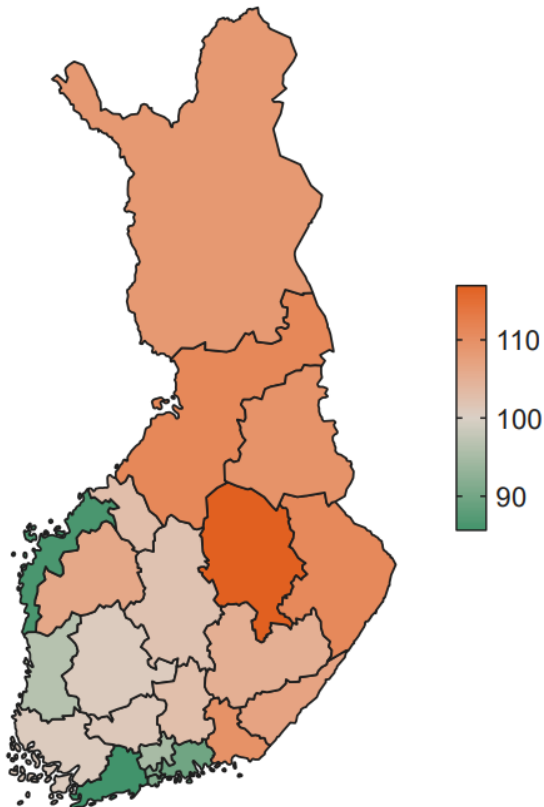
Kuva 4 Väestöllinen huoltosuhde Kymenlaaksossa ja Manner-Suomessa vuosina 2019-2029. Väestöennuste on vuodelta 2024. Lähde: Tilastokeskus.

Työttömyys on Kymenlaaksossa koko maan keskitasoa suurempaa. Kymenlaaksossa työttömiä oli heinäkuun 2025 lopussa 9 872, mikä on 735 henkilöä (+8,0 %) enemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (70 616) heinäkuun 2025 lopussa oli Kymenlaaksossa 14,0 %. Kymenlaaksossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on neljänneksi suurin kaikista hyvinvointialueista.

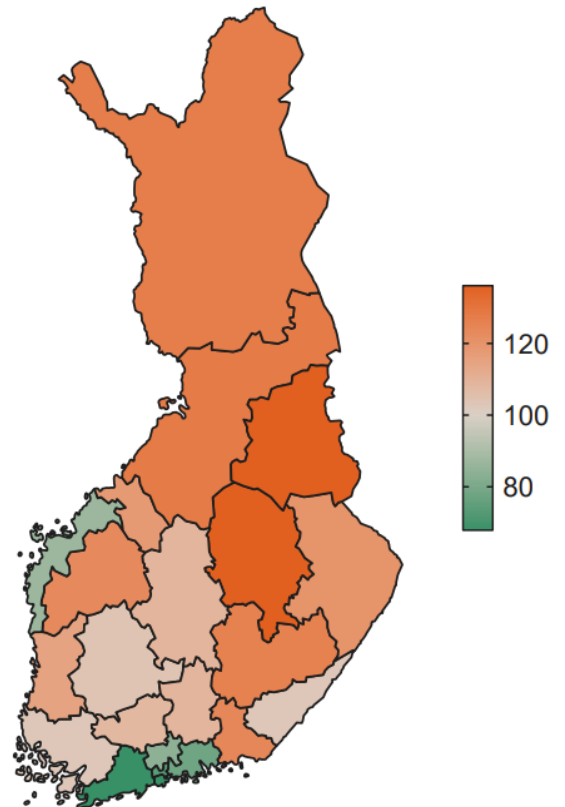
Koko maan tasolla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on 12,5 %. Työttömien työnhakijoiden osuus on kasvanut Kymenlaaksossa vuodesta 2022 lähtien, jolloin työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,0 %. Kaikista alueen työttömistä pitkäaikaistyöttömiä oli 36,6 % eli 3 611 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 28,6 %:lla vuoden takaisesta (+803 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömiä Kymenlaaksossa on kuitenkin koko maan keskiarvoa vähemmän.

Väestön sairastavuus ja työkyvyttömyys ovat Kymenlaaksossa Suomen keskimääräistä sairastavuutta korkeampia. Sairastavuusindeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä sisältyvät sairausryhmät ovat syöpät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, mielenterveyden häiriöt, tapaturmat sekä dementia. Indeksiluvut kuvaavat sairauksien ja työkyvyttömyyden yleisyyttä suhteessa koko maan saman ikäiseen väestöön. Koko maan indeksiluku on 100. Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus tai työkyvyttömyys alueella on. Vuosien 2021-2023 sairastavuusindeksi oli Kymenlaaksossa 109,7. Työkyvyttömyysindeksi oli vuosina 2021-2023 Kymenlaaksossa 124,0 eli selvästi maan keskiarvoa suurempi (Kuva 5).

Sairastavuusindeksi 2021–2023

Työkyvyttömyysindeksi 2021–2023

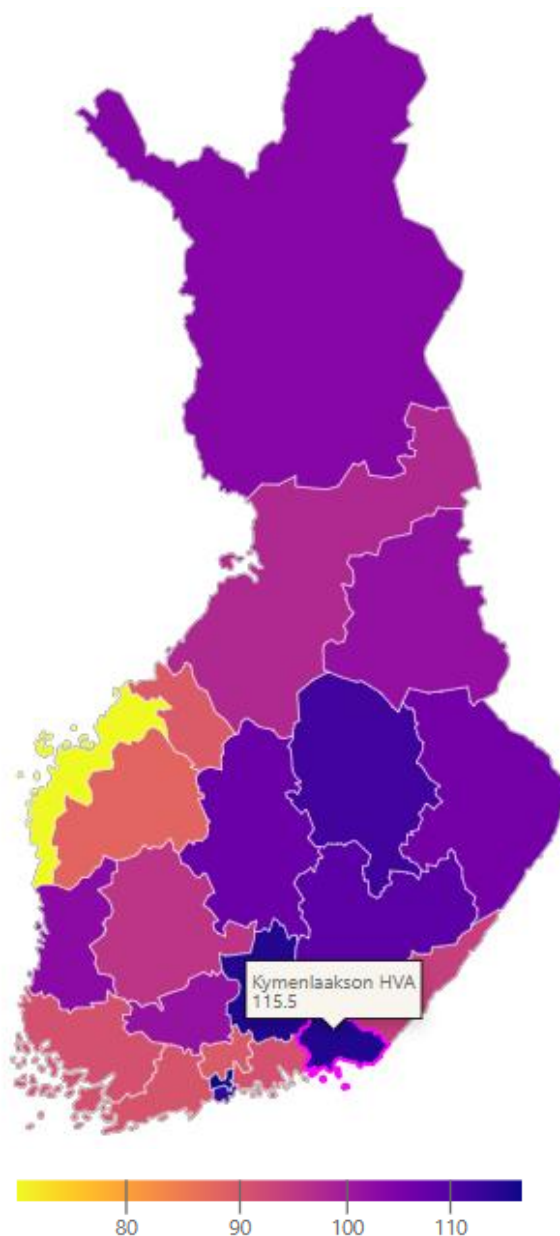
Kuva 5 Hyvinvointialueiden erot sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä vuosina 2021-2023. Kymenlaakson sairastavuusindeksi 109,7 ja työkyvyttömyysindeksi 124,0. Lähde: THL kansallinen terveysindeksi 2021-2023.

Sairausryhmittäiset indeksit kuvaavat sairauksien yleisyyttä tarkasteltavassa ikäryhmässä suhteessa koko maan saman ikäisen väestön sairastavuuteen (koko maa = 100). Osaindekseistä korkein Kymenlaaksossa vuosina 2021-2023 oli tapaturmaindeksi arvolla 136,3. Tapaturmaindeksi oli selvästi korkeampi Kymenlaaksossa muihin hyvinvointialueisiin verrattuna. Myös lähes kaikissa muissa osaindekseissä Kymenlaakson indeksiluvut ovat koko maan tasoon nähden korkeita (Taulukko 1).

	Indeksiluku 2017-2019	Indeksiluku 2021-2023	Muutos prosentteissa
Keuhkosairausindeksi	91,3	92,8	1,6 %
Ammatillisen kuntoutuksen osaindeksi	82,9	96,0	15,8 %
Diabetesindeksi	101,4	102,6	1,2 %
Mielenterveysindeksi	99,9	104,4	4,5 %
Syöpäindeksi	106,3	104,7	-1,5 %
Sepelvaltimotauti-indeksi	102,3	105,1	2,7 %
Sairastavuusindeksi	104,1	109,7	5,4 %
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi	111,4	111,2	-0,2 %
Aivoverisuonitauti-indeksi	115,7	113,8	-1,6 %
Muistisairausindeksi	113,0	115,1	1,9 %
Sairauspäivärahojen osaindeksi	114,8	118,0	2,8 %
Alkoholisairausindeksi	110,4	118,2	7,1 %
Työkyvyttömyysindeksi	120,8	124,0	2,6 %
Työkyvyttömyyseläkkeiden osaindeksi	125,0	128,0	2,4 %
Tapaturmaindeksi	-	136,3	-

Taulukko 1 Kansallisen terveystiedon indeksiluvut Kymenlaakson osalta vuosina 2017-2019 ja 2021-2023 sekä sen muutos. Lähde: THL kansallinen terveystieto.

Huono-osaisuutta Suomessa mittaava indeksi vuonna 2022 Kymenlaakson osalta oli 115,5 eli selvästi maan keskitasoa korkeampi (Kuva 6). Indeksi sisältää useita huono-osaisuutta mittaavia muuttujia, kuten esimerkiksi kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuutta, pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuutta sekä koulutuksen ulkopuolelle jäämistä.

Kuva 6 Huono-osaisuus Suomessa vuonna 2022. Kymenlaakson indeksi 115,5. Lähde: Diak.

1.5. Hyvinvointialueen strategia

Vuosi 2026 on järjestyksessään ensimmäinen hyvinvointialueen strategiakauden 2026-2029 toimeenpanovuosi. Aluevaltuusto ja -hallitus määrittävät toiminnan strategiset suuntaviivat hyvinvointialuestrategiassa, palvelustrategiassa, palvelutasopäätöksessä sekä talousarviossa ja -suunnitelmassa. Alueen järjestämissuunnitelmassa määritetään tavoitteet, toimintatavat ja periaatteet palveluiden järjestämiseen valtuustokausittain. Hyvinvointialueen lautakunnat vastaavat palvelustrategian ja järjestämissuunnitelman valmistelusta valtuustokausittain toimialansa osalta.

Kymenlaakson hyvinvointialueen strategiset tavoitteet vuosille 2026-2029 ovat:

- Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa
- Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla
- Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö

Strategiavuoden 2026 toimeenpanon tukena on Kymenlaakson tuottavuusohjelma vol. 2. Johtamalla taloutta ja toimintaa strategialähtöisesti hyvinvointialue tavoittelee pysyviä kustannussäästöjä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen strategia vuosille 2026-2029 päätetään aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025.

1.6. Tuottavuusohjelma vol. 2 ja Palveluverkko ja liikkuvat palvelut -ohjelma

Hyvinvointialueen tuottavuusohjelman vol. 2 tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialueen taloudellista tasapainoa vuosina 2026-2030 sekä rakentaa realistinen ja toimeenpantavissa sekä seurattavissa oleva toimenpideohjelma. Taustalla on se, että hyvinvointialueen rahoitus ei riitä palveluiden tuottamiseen nykymallilla.

Tuottavuusohjelman vol. 2 tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialueen taloudellista tasapainoa. Ohjelman avulla on tarkoitus saavuttaa sekä pysyviä että lyhytaikaisia kustannussäästöjä ja parantaa palvelutuotannon tuottavuutta ja tehokkuutta. Tuottavuusohjelman vol. 2 toimenpiteitä ja seuranta toteutetaan toimialoilla.

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuottavuusohjelma vuosille 2026-2030 päätetään aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025. Palveluverkko ja liikkuvat palvelut -ohjelma päätetään vuoden 2026 alkupuolella; tällä voi osaltaan olla tuottavuusvaikutuksia. Tuottavuusohjelman ja talousarvion samanaikaisesta, mutta eritahtisen valmistelun takia tuottavuusohjelma ja talousarvion säästötavoitteet voivat erota toisistaan päätöksenteossa.

1.7. Talousarvion lähtökohdat

Valtiovarainministeriö julkaisi ennakkollisia hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia vuodelle 2026 ja rahoituksen painelaskelmia vuosille 2027-2028 useana eri ajankohtana: 30.4.2025, 26.6.2025 ja 22.9.2025. Huhtikuussa julkaistussa rahoituslaskelmassa valtion rahoitus vuodelle 2026 oli Kymenlaakson hyvinvointialueen osalta 904,0 milj. euroa. Kesäkuun laskelmassa rahoitus pienentyi 2,1 milj. eurolla ollen 901,9 milj. euroa. Syyskuun laskelmassa rahoitus kasvoi 0,1 milj. eurolla ollen 902,0 milj. euroa. Talousarviokirjan valmisteluhetken tietojen perusteella syyskuussa julkaistuun rahoituslaskelmaan ei ole odotettavissa päivityksiä loppuvuoden aikana.

Valtion rahoitus 22.9.2025 julkaistussa rahoituslaskelmassa vuodelle 2026 on koko maan tasolla 27,1 mrd. euroa, jossa on lisäystä edellisvuoteen 887 milj. euroa (3,34 %). Rahoitusta on tarkistettu valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2025 ennusteen mukaisella hyvinvointialueindeksillä ja THL:n laskemalla palvelutarpeen kasvuarviolla vuodelle 2026. Hyvinvointialueindeksi vuodelle 2026 on 3,25 %. Rahoituksessa on otettu huomioon myös valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset toimenpiteet. Toimenpiteet pienentävät koko maan tasolla valtion rahoitusta 72,1 milj. euroa. Kymenlaakson laskennallinen osuus on 3,3 % eli valtion talousarvioon sisällytettyjen toimenpiteiden rahoitusvaikutus pienentää alueen rahoitusta noin 2,4 milj. euroa (Taulukko 2).

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset sote-rahoituksen tehtävämuutokset	Koko maa (€)	Kymenlaakson osuus 3,3 % (€)
lääkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen teknologiaa hyödyntäen (HO 2023) ja teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-50 900 000	-1 691 759
Sairaaloiden ja päivystysten sekä erikoissairaanhoidon työnjako (HO 2023)	-23 400 000	-777 744
Vammaispalvelulain muuttaminen PeV:n elämänvaihetta koskevien linjausten mukaiseksi (Lisätoimet 2025)	-20 200 000	-671 386
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-4 889 969	-162 527
Terveystarkastuksista aiheutuva säästö	-2 550 000	-84 754
Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen (Lisätoimet 2025)	-1 600 000	-53 179
Käyttämättä jääneen palvelun maksun korotus	-1 500 000	-49 855
Keliakiakorvaus, siirto rahoitettavaksi toimeentulotuesta	-1 000 000	-33 237
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-800 000	-26 590
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki (kotoutumislain muutoksen v. 2025 vaikutus) (siirto momentille 32.50.30)	-319 000	-10 603
Hedelmöityshoitojen hättakorvauksen korotus	10 000	332
Keliakiakorvauksen laajentaminen, lääkärinlausuntojen lisääntyminen	1 000 000	33 237
Toisiolain muuttaminen, tietoaisteistojen käsittelyn laajentaminen	1 000 000	33 237
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos (Lisätoimet 2024 ja StVM 28/2024)	6 400 000	212 716
Terapiatakuu (Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen) (HO 2023)	10 982 000	365 008
Omaishoidon ja perhehoidon palkkiotason nostaminen	15 800 000	525 143
Sote-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2026 yhteensä	-71 966 969	-2 391 960

Valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen mukaiset pela-rahoituksen tehtävämuutokset		
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-110 031	-3 657
Pela-rahoituksen tehtävämuutokset v. 2026 yhteensä	-110 031	-3 657

Taulukko 2 Valtion rahoituslaskelmassa (22.9.2025) huomioidut valtion talousarvioesityksen mukaiset toimenpiteet ja niiden vaikutus valtion rahoitukseen vuodelle 2026.

Kullekin hyvinvointialueelle kohdennettava valtion rahoitus on laskennallista. Rahoitus perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon laskennalliseen rahoitukseen (noin 98 prosenttia) sekä pelastustoimen laskennalliseen rahoitukseen (noin 2 prosenttia). Sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisesta rahoituksesta noin 83 prosenttia jakautuu alueille Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen perustuvien aluekohtaisten väestön palvelutarvetta kuvaavien kertoimien perusteella. Muita laskennallisen rahoituksen määräytymistekijöitä ovat muun muassa asukasperusteisuus, vieraskielisyys ja hyte-kriteeri. Pelastustoimen laskennallisen rahoituksen jakautumiseen vaikuttavat lisäksi alueelliset riskitekijät.

Taulukossa 3 on esitetty tarkemmin Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituksen jakautuminen määräytymistekijöiden perusteella vuonna 2026.

Kriteerin osuus Kymenlaakson hyvinvointialueen laskennallisesta rahoituksesta 2026		
Sosiaali- ja terveyspalvelut	%	€
Terveydenhuollon palvelutarve	43,39 %	373 552 636
Vanhustenhuollon palvelutarve	20,50 %	176 451 054
Sosiaalihuollon palvelutarve	19,42 %	167 138 268
Asukasperusteisuus	11,35 %	97 720 563
Vieraskielisyys	1,25 %	10 797 767
Hyte-kriteeri	1,08 %	9 304 373
Asukastiheys	0,69 %	5 979 066
Kaksikielisyys	0,07 %	616 859
Saaristoisuus	0,00 %	0
Saamenkielisyys	0,00 %	0
Yo-lisä	0,00 %	0
Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä	97,76 %	841 560 586
Pelastustoimi	%	€
Asukasperusteisuus	1,27 %	10 913 286
Riskitekijät	0,91 %	7 817 986
Asukastiheys	0,06 %	534 422
Pelastustoimi yhteensä	2,24 %	19 265 694
Kymenlaakson hyvinvointialue yhteensä	100,00 %	860 826 280

Taulukko 3 Kymenlaakson hyvinvointialueen valtion rahoituksen jakautuminen määräytymistekijöittäin vuonna 2026 perustuen 22.9.2025 julkaistuun rahoituslaskelmaan.

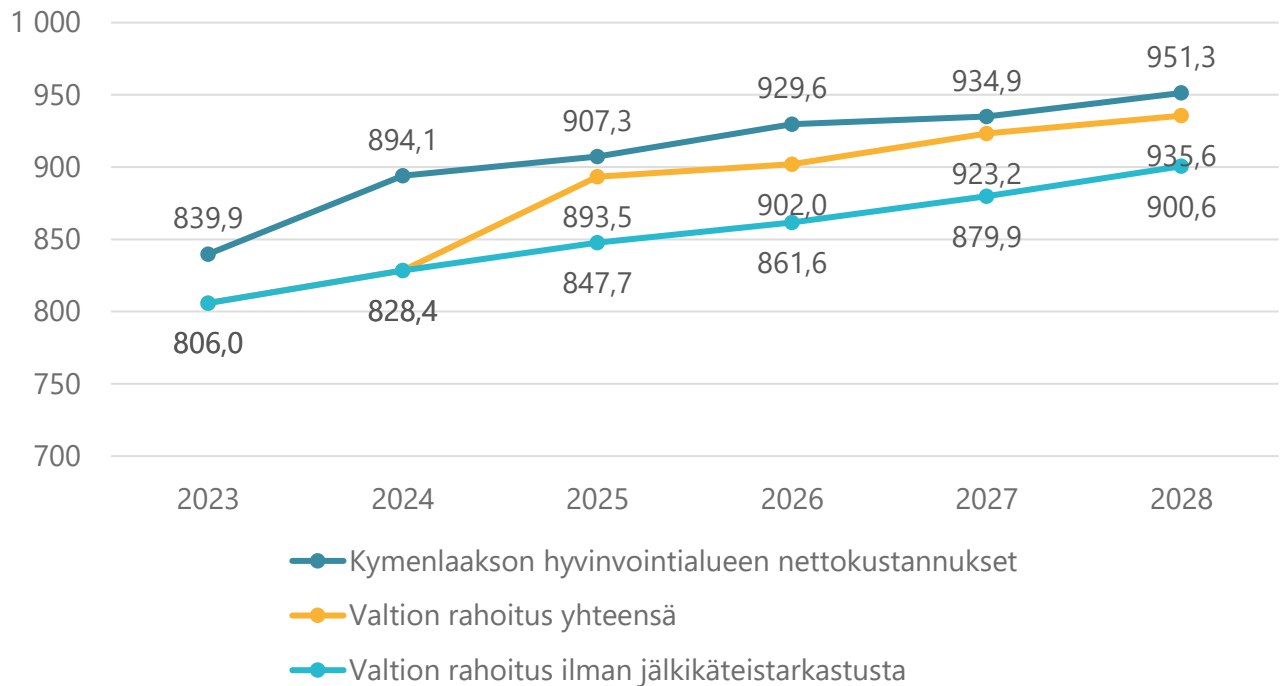
Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituksen kasvu vuodesta 2025 vuoteen 2026 on 8,5 milj. euroa eli 1,0 %. Rahoituksen kasvuprosentti on Manner-Suomen hyvinvointialueista pienin. Manner-Suomessa rahoitus kasvaa keskimäärin 3,4 % vuodesta 2025.

Rahoituslaskelmissa esitetty Kymenlaakson palvelutarpeen kasvuarvio vuodelle 2026 on 0,016 %, joka on Manner-Suomen pienin.

Kymenlaaksossa rahoitus asukasta kohden on 5 729 euroa vuonna 2026, joka on hyvinvointialueista neljänneksi suurin. Koko Manner-Suomessa rahoitus on keskimäärin 4 842 euroa per asukas.

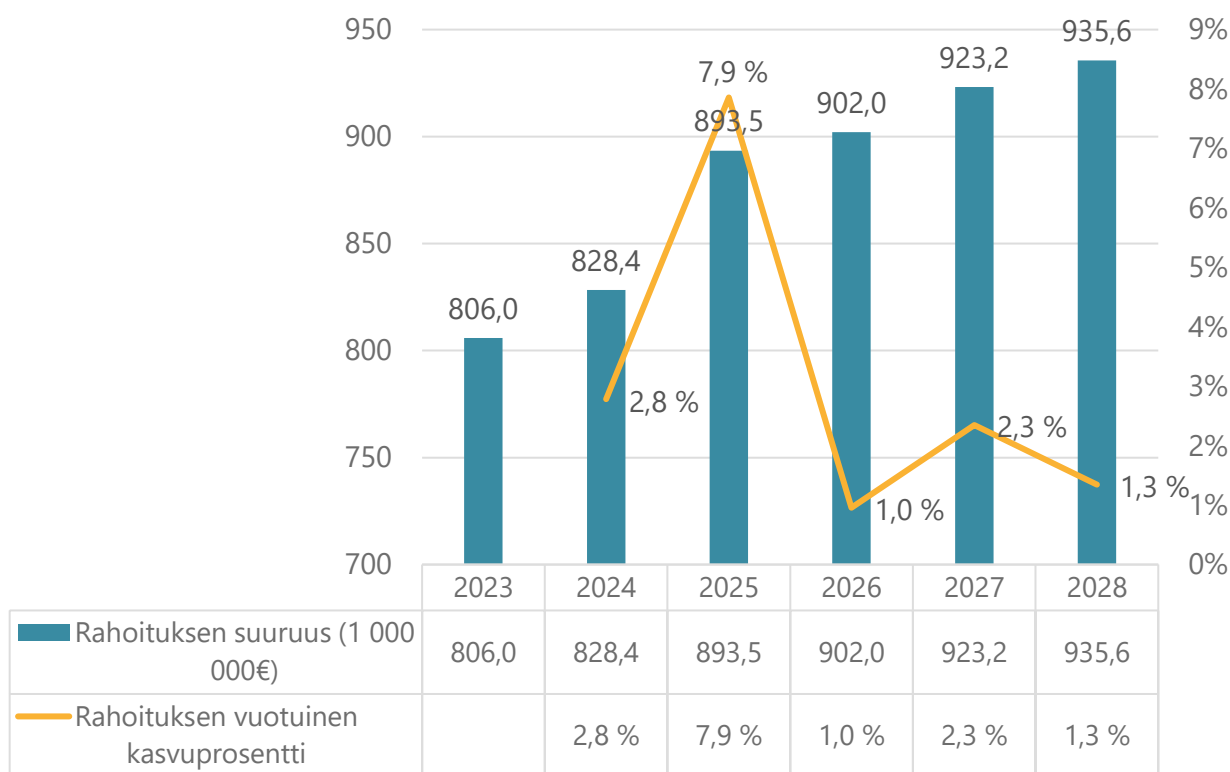
Rahoitusmalli sisältää myös kannusteita kustannusten kasvun hallintaan. Vuonna 2025 rahoitukseen lisättiin ensimmäistä kertaa jälkikäteistarkistus. Jälkikäteistarkistus tehdään kahden vuoden viiveellä hyvinvointialueiden tilinpäätöstietojen perusteella. Tarkastuksessa hyvinvointialueiden toteutuneita nettokustannuksia verrataan hyvinvointialueille myönnettyyn rahoitukseen ja erotus korjataan seuraavan vuoden valtion rahoituksen tasoon. Jälkikäteistarkistuksen mukainen rahoituksen lisäys tai vähennys viedään osaksi koko maan laskennallista rahoitusta, jolloin se jakautuu hyvinvointialueille rahoituslain määräytymistekijöiden mukaisesti. Tilinpäätöstietojen mukainen tulos vuodelle 2024 on 200 milj. euroa parempi kuin vuonna 2023. Vuonna 2026 rahoitukseen jo sisältyvää jälkikäteistarkistusta siis vähennetään noin 200 milj. euroa. Tavoitteena on säilyttää kannuste kustannusten hillintään: rahoituksen tason korotus ei siis kohdennu juuri niille hyvinvointialueille, joiden kustannukset ovat olleet kyseisenä vuonna valtion rahoitusta korkeammat eikä jälkikäteistarkistus siis täysimääräisesti korjaa yksittäisen alueen alijäämää, jos kustannukset ovat ylittäneet rahoituksen. Yksittäisen alueen ei siten kannata ylittää sille myönnettyä valtion rahoitusta. Vuodesta 2026 alkaen jälkikäteistarkistuksessa huomioidaan myös portaittain kasvava omavastuuosuus, joka vuonna 2026 on 5 %. Omavastuuosuus lasketaan vain jälkikäteistarkistuksena tehtävästä vuosittaisesta rahoituksen lisäyksestä tai vähennyksestä, ei koko rahoitukseen sisältyvästä jälkikäteistarkistuksen määrästä.

Kymenlaakson hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoituksesta, yhteensä 902,0 milj. euroa, jälkikäteistarkistuksen osuus on 40,4 milj. euroa. Jälkikäteistarkistuksen määrä vuoden 2026 valtion rahoituksessa on Manner-Suomessa yhteensä 1,3 mrd. euroa, josta Kymenlaakson osuus on 3,2 %. Kymenlaakson hyvinvointialueen osalta vuosien 2025 ja 2026 jälkikäteistarkistukset, yhteensä 86,1 milj. euroa, eivät riitä kattamaan vuosien 2023-2024 aikana kertynyttä alijäämää, yhteensä 93,5 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus jää siis myös jälkikäteistarkistuksen jälkeen alijäämäiseksi suhteessa toiminnan todellisiin kustannuksiin (Kuva 7).

Kuva 7 Kymenlaakson hyvinvointialueen nettokustannukset, valtion rahoitus sekä valtion rahoitus ilman jälkikäteistarkastusta vuosina 2023-2028.

Rahoituksen painelaskelman (22.9.2025) mukaan Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus vuonna 2027 on 923,2 milj. euroa ja vuonna 2028 935,6 milj. euroa (Kuva 8). Rahoitus olisi kasvamassa vuodesta 2026 vuoteen 2027 21,2 milj. euroa (+2,3 %) ja vuodesta 2027 vuoteen 2028 12,4 milj. euroa (+1,3 %). Huomattavaa on, että painelaskelma on yksinkertaistettu ennuste tulevasta rahoituksesta, eikä huomioi muun muassa palvelutarpeen tai valtakunnallisen rahoituksen kehittymistä tarkemmin.

Kuva 8 Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoitus miljoonina euroina ja rahoituksen vuotuiset kasvuprosentit vuosina 2023-2028 perustuen valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaisemiin rahoituslaskelmaan ja rahoituksen painelaskelmaan.

Kymenlaakson hyvinvointialueella on ollut käynnissä tuottavuusohjelma vuosille 2023-2025 aluevaltuuston 20.6.2023 hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Ohjelman tavoitteeksi asetettiin tasapainoisen talouden saavuttaminen vuoden 2025 loppuun mennessä. Kertynyttä alijäämää vuoden 2024 lopussa oli yhteensä 93,5 milj. euroa ja heinäkuun 2025 perusteella laaditun tilinpäätössennusteen perusteella vuoden 2025 tulos on 14,1 milj. euroa alijäämäinen. Tuottavuusohjelmassa asetettua tavoitetta ei ole näin ollen saavutettu kokonaisuudessaan.

Kymenlaakson hyvinvointialueella ei ole realistisia edellytyksiä kattaa kertyneitä alijäämiä vuoden 2026 loppuun mennessä. Kertyneiden alijäämien kattaminen vuoden 2026 loppuun mennessä vaatisi sopeutustoimia, jotka uhkaisivat lakisääteisten palvelujen järjestämistä perustuslain vaatimalla tavalla. Hyvinvointialue ei myöskään pysty tasapainottamaan talouttaan siten, että sille ei kertyisi uutta alijäämää vuonna 2025. Tämän vuoksi se ei voi hakea alijäämien kattamiseen harkinnanvaraista määräajan jatkamista sääntelyyn esitetyn täydennyksen mukaisesti. Hallituksen esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi hyvinvointialuelakia väliaikaisesti siten, että talouttaan täysimääräisesti tasapainottaville hyvinvointialueille, joille ei kerry uutta alijäämää

vuodelta 2025, voidaan osana valtion ohjausta tarvittaessa myöntää mahdollisuus kattaa ennen vuotta 2025 syntyneet alijäämät viimeistään vuonna 2028.

Kymenlaakson hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen tavoite on, että kertyneet alijäämät katetaan vuoden 2030 loppuun mennessä. Toimenpiteet valmistellaan tuottavuusohjelmassa, josta tehdään päätökset aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025.

Hyvinvointialuelain 122 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos:

- 1) hyvinvointialue ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 115 §:n 2 momentissa säädetyssä määräajassa;
- 2) hyvinvointialueen konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia kaksi tilikautta peräkkäin;
- 3) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 kaksi tilikautta peräkkäin; tai
- 4) hyvinvointialueelle on myönnetty 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu lainanottovaltuus taikka hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettua lisärahoitusta.

Kymenlaakson hyvinvointialueella arviointimenettelyn kriteereistä ovat täyttyneet kohdissa kaksi ja kolme kuvatut kriteerit sekä kohdan neljä muutettua lainanottovaltuutta koskeva kriteeri. Myöskään suunnitelmakauden talousarvio ei ole kumulatiivisen alijäämän osalta tasapainossa vuonna 2026 eivätkä kertyneet alijäämät tule katettua lainsäädännön edellyttämässä määräajassa 31.12.2026 mennessä ilman perustuslaissa jokaiselle turvattujen riittävien sosiaali- ja terveystaloudellisten tai pelastustoimen palveluiden vaarantumista. Kymenlaakson hyvinvointialue on käynnistänyt lisärahoitushakemuksen valmistelun (Aluehallitus 22.10.2025 § 251) vuodelle 2025 ja päättää mahdollisesta lisärahoituksen hakemisesta valmistelun perusteella 2.12.2025. Hyvinvointialue voi hakea mahdollista lisärahoitusta vuodelle 2026 vuoden 2026 puolella erilliseen valmisteluun perustuen.

1.8. Henkilöstösuunnitelma

Kymenlaakson hyvinvointialueella henkilöstötoimenpiteiden keskiössä on sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä henkilöstön riittävyyden, työhyvinvoinnin ja osaamisen varmistaminen. Oman henkilöstön resurssimuutoksia sekä oman ja ostopalvelutyövoiman keskinäistä suhdetta, kustannusvaikuttavuutta ja laatutekijöitä tarkastellaan aiempaakin kriittisemmin yhä tiukkenevassa taloustilanteessa.

Talousarvion 2026 henkilöstösuunnittelun lähtökohtana on palvelu- ja tukipalvelutoiminnan kannalta välttämättömän henkilöstöresurssin varmistaminen ja oman vakituisen henkilöstön palvelussuhteiden vakaus. Henkilöstösuunnittelussa on alustavasti varauduttu myös inhouse-lainsäädännön mahdollisiin muutoksiin.

Kymenlaakson hyvinvointialue on tässä vaiheessa tasapainottamassa henkilökustannusten kasvua ensisijaisesti eläköitymisten, tehtäväjärjestelyiden ja määräaikaisten palvelussuhteiden tarkastelun kautta. Lisäksi huomioidaan osatyökykyisten työpanoksen hyödyntämisen mahdollisuudet. Aktiivisesti tarkastellaan myös toiminnan tarkoitusta vastaavasti tehtäväkuvia, henkilöstön sisäisen liikkuvuuden mahdollisuuksia ja mahdollistetaan erilaisia urapolkuja organisaation sisäisesti. Henkilöstösuunnittelussa ja rekrytoinneissa on velvoitteena huomioida käydyt, käynnissä olevat ja mahdolliset tunnistetut yhteistoiminnalliset tarpeet. Organisaatio on ottanut uuden tarkennetun rekrytointiprosessin käyttöön syyskuussa 2025.

Muut henkilöstöasioita vakauttavat, edistävät ja kustannusten kasvua hillitsevät toimenpiteet ja mekanismit on määritelty hyvinvointialueen tuottavuusohjelmassa sekä henkilöstöohjelmassa 2023-2025. Henkilöstöohjelma päivittyy hyvinvointialueen uuden strategian vahvistamisen jälkeen, myös tuottavuusohjelman osalta on ajankohtaisena uudistamisprosessi. Vaikka toimenpideohjelmat päivittyvät, on oletettavaa, että muun muassa sairauspoissaolojen vähentäminen, toimintalähtöiset ja joustavat työehdot, toiminnan ja resurssisuunnittelun kehittäminen, osaamisen varmistaminen, palvelutoiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset ja päivittyvät tehtäväkuvat, riittävän oman henkilöstöresurssin varmistaminen, esihenkilötyön edelleen kehittäminen, muutosjohtaminen sekä osallistava ja kunnioittava organisaatiokulttuuri jatkuvat ainakin jossain määrin toimenpideohjelmien tavoitteena. Myös uudet avaukset henkilöstötoimenpiteiden osalta ovat mahdollisia.

Kevan eläköitymisennusteen perusteella vuonna 2026 vanhuuseläkkeelle jää noin 160 työntekijää. Työkyvyttömyyseläke on mahdollinen noin 40 työntekijän kohdalla. Osatyökyvyttömyyseläkkeen tukemana tulee työskentelemään arviolta noin 40 henkilöä. Työuran eri vaiheita, henkilöstön yksilöllisiä tilanteita, työhyvinvointia ja -motivaatiota pyritään edelleenkin varmistamaan esimerkiksi erilaisilla työaikajoustoilla ja tehtäväkuvamuutoksilla. Tällä tuetaan myös työurien pidentämistä yhtenä riittävän henkilöstöresurssin varmistamisen keinona. Todettakoon, että erityisesti eläköitymisten

yhteydessä tarkastellaan kriittisesti rekrytointeja, ja rekrytoitaessa tarkastellaan aktiivisesti palvelutuotannon kannalta tehtäväkuvien ajantasaisuutta.

Työhyvinvoinnin kokonaisvaltaista kehittymistä tuetaan henkilöstöohjelmassa määritellyin toimenpitein. Tiivistä yhteistyötä Kevan ja työterveyspalveluiden kanssa jatketaan. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja työkyvyn tukemiseksi jatketaan edelleen myös toimialojen ohjausryhmätyöskentelyä. Uutena on sovittu perustettavaksi hyvinvointialueitasoinen strateginen ohjausryhmä. Lisäksi jatketaan työyksiköiden ja esihenkilöiden työhyvinvointisuunnitelmien avulla työhyvinvoinnin edistämistä konkreettisen toimenpidesuunnittelun kautta. Henkilöstön työterveyspalvelut jatkuvat lakisääteistä työterveyshuoltoa laajempana, millä tuetaan työkyvyn positiivista kehittymistä. Tämä nähdään myös taloudellisesti kannattavana panostuksena pitkällä tähtäimellä.

Henkilöstöohjelmamme mukaisesti tavoitteemme on motivoitunut ja osaava henkilöstö, mitä toteutamme edelleenkin varmistamalla, että työntekijöillä on tehtäviin sopivat ja ajan tasalla olevat taidot, kehittämällä systemaattisesti esihenkilötyötä sekä sujuvoittamalla prosesseja. Tuemme henkilöstöä muutoksessa parantamalla johdon ja esihenkilöiden muutosjohtamisen taitoja ihmislähtöisesti.

Hyvinvointialueen henkilöstömäärä on ollut vuoden 2025 aikana keskimäärin noin 6 900 työntekijää, josta vakituisten henkilöstön osuus on ollut keskimäärin 84 prosenttia (noin 5 800 työntekijää). Maksettuina henkilötyövuosina tämä tarkoittaa noin 6 400 henkilötyövuoden kertymää. Hyvinvointialueella vuonna 2026 käytössä oleva kehittämis-/projektityyppinen rahoitus on huomattavasti niukempaa kuin vuosien 2023-2025 aikana, joka tulee osaltaan vaikuttamaan hyvinvointialueella olevien määräaikaisten palvelussuhteiden määrää vähentävänä tekijänä.

Henkilöstösuunnittelun 2026 lähtökohtana olleet henkilöstömäärät ammattiryhmittäin on esitetty taulukossa 4. Huomioitavaa kuitenkin on, että kaikkia vuodelle 2025 suunniteltuja rekrytointeja ei ole vielä toteutettu. Henkilöstömuutoksien lähtökohtia on kuvattu taloussuunnitelmassa toimialoittain.

Ammattiryhmä	Henkilöstö 1.8.2025
Eriasteiset sairaanhoitajat	2 327
Muu hoitohenkilöstö	2 065
Sosiaalityö	1 288
Lääkärit	389
Asiantuntija	<400
Hall.- ja toimistohenkilöstö	<250
Esimiehet	<250
Tekninen henkilöstö	<250
Johto	<50
Tutk./hoitoa avustava henkilöstö	<40

Taulukko 4 Vuoden 2026 henkilöstösuunnittelun lähtötilanne ammattiryhmittäin hyvinvointialueen toimialoilla (yli 10 henkilön ammattiryhmät).

Talousarvion yhteydessä toimitetun henkilöstösuunnittelun mukaan vuoden 2026 henkilöstömuutokset liittyvät erityisesti tavoitteeseen ostopalvelu- ja vuokratyövoiman vähentämisestä, ja tähän liittyen oman henkilöstön rekrytointiin. Lisäksi työpanoksen maltilliseen lisäämiseen niissä palvelutuotannon kannalta kriittisissä tehtävissä, joissa on resurssivajetta. Omaan henkilöstöresurssiin suunniteltu lisäys kohdistui määräisesti voimakkaimmin suurimpiin ammattiryhmiin, kuten esimerkiksi lääkäreihin ja hoitohenkilöstöön.

Ottaen kuitenkin huomioon aiemmin mainittu määräaikaisen sekä eläkepoistuman kautta tapahtuva henkilöstöresurssien muutos, ei vuodelle 2026 ennusteta merkittävää henkilötyövuosien kasvua. Henkilöstömuutoksista lakkautettavia virkoja on 3, uusia virkoja ei esitetä perustettavaksi (Taulukko 5).

Toimiala/Tulosalue	Nimike	Perustettava virka	Lakkautettava virka
Sosiaalipalvelut			1
<i>Asumisen palvelut</i>	<i>palveluesimies</i>		<i>1</i>
Pelastustoimi			1
<i>Pelastuspalvelut</i>	<i>ensihoitopäällikkö</i>		<i>1</i>
Strategia- ja integraatiopalvelut			1
<i>Integraatiopalvelut</i>	<i>asiakkuuspäällikkö (miepä)</i>		<i>1</i>
	YHTEENSÄ		3

Taulukko 5 Vuoden 2026 talousarviovalmistelun yhteydessä perustettaviksi ja lakkautettaviksi esitetyt virat toimialoittain, tulosalueittain ja nimikkeittäin.

Vuoden 2026 talousarviossa on varauduttu henkilöstökustannuksissa valtakunnallisiin sopimuksiin perustuviin palkankorotuksiin, ja näiden kustannusvaikutus arvioidaan organisaatiotasolla olevan keskimäärin noin 6,4 prosenttia.

Valtakunnallisen sopimusratkaisun myötä hyvinvointialueella sovellettavien virka- ja työehtosopimusten (HYVTES, SOTE, LS) sopimuskausi päättyi 30.4.2025 ja uudet Kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset tulivat voimaan 1.5.2025. Uusi sopimuskausi on voimassa 29.2.2028 saakka.

Vuodelle 2025, uuteen sopimuskauteen oli sovittu elokuun 2025 palkanmaksuun euromääräinen kertaerä, mikä oli SOTE-sopimuksessa 140 €, Lääkärisopimuksessa 371 € ja HYVTESissä 76 €. Vuodelle 2025 on lisäksi tulossa 1.10.2025 alkaen yleiskorotus, mikä on kaikille sopimusaloille 2,5 % tai vähintään 53 € SOTE- ja HYVTES-sopimuksiin, sekä 1.11.2025 paikalliset yhteensovittamiserät, mitkä ovat suuruudeltaan SOTE-sopimukseen 2,00 %, Lääkärisopimukseen 2,10 % ja HYVTES 1,00 %. HYVTES on lisäksi 0,4 % keskitetty erä.

Vuoteen 2026 on sopimusmääräyksiin perustuen tulossa 1.2.2026 Lääkärisopimukseen keskitetty kehittämisohjelmaerä, mikä kohdistuu 0,34 % liitteen 3 lääkäreille ja 0,10 % liitteen 4 lääkäreille. 1.8.2026 on tulossa kaikille sopimusaloille (HYVTES, LS ja SOTE-sopimus) 2,27 % suuruinen yleiskorotus. Lisäksi kaikille sopimusaloille on 1.10.2026 alkaen paikallisesti neuvoteltavat järjestely- ja kehittämisohjelmaerät. Paikallisen järjestelyerän suuruus on kaikkiin sopimusaloihin 0,20 % ja kehittämisohjelmaerän suuruus on 0,40 %, pois lukien Lääkärisopimuksessa liitteet 3 ja 4, joissa liitteessä 3 kehittämisohjelmaerä on 0,06 % ja liitteessä 4 0,10 %.

Henkilöstöetuuksien lajit säilyvät vuonna 2026 samoina kuin vuonna 2025: E-passi, työhyvinvointipäivien tuki ja jouluraha, lakisääteistä laajemmat työterveyspalvelut, merkkipäivien (50 ja 60 vuotta) ja eläkkeelle jäännin yhteydessä kestitys sekä kunniamerkit. Myös polkupyöräetuuden oletetaan edelleen säilyvän, mutta muutokset ovat mahdollisia valtakunnallisiin uusiin verotuslinjauksiin liittyen. Etuuksien käytön ohjeistuksiin sekä euromääriin tehdään tarkennuksia talouden raamit huomioiden.

1.9. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta, omavalvonta ja riskienhallinta ovat kiinteä osa päivittäistä johtamista. Omavalvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, jonka tavoitteena on palveluiden laadun ja palvelutasovaatimusten täyttymisen turvaaminen. Se on päivittäisessä toiminnassa toteutettavaa asiakas- ja potilasturvallisuustyötä, laatutyötä ja hyvää asiakaspalvelua, johon sisältyy myös henkilöstön riittävyyden jatkuva seuranta.

Hallintosäännön mukaan aluevaltuusto päättää sisäisen valvonnan, omavalvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä periaatteet niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyistä hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa. Aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan, omavalvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy sisäistä valvontaa, omavalvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo niiden ohjeistuksen mukaista ja tuloksellista toimeenpanoa. Hyvinvointialuejohtaja vastaa sisäisen valvonnan, omavalvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta sekä raportoi niiden toteutumisen keskeisistä asioista aluehallitukselle. Hyvinvointialuejohtaja, toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan, omavalvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat aluehallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Lupa- ja valvontaviraston (ent. Aluehallintoviraston) palveluihin tekemistä tarkastuskäynneistä ja hyvinvointialueelle annetuista huomautuksista tiedotetaan aluehallitusta.

2. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimialoittain toiminnan tavoitteet ja niiden järjestämisen vaatimat toimintatuotot ja -kulut. Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatio koostuu viidestä toimialasta sekä luottamushenkilöorganisaatiosta. Toimialat ovat:

1. Terveysten ja sairaanhoidon palvelut
2. Sosiaalipalvelut
3. Pelastustoimi
4. Konsernipalvelut
5. Strategia- ja integraatiopalvelut

Kuva 9 Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatio.

Tässä kappaleessa esitetyt toimialojen käyttötalousudet sisältävät ulkoiset tulot ja menot eivätkä ne sisällä sisäisiä eriä.

Toimialojen toiminnan tavoitteet ja mittarit ovat johdettu valmistelussa olevan strategian tavoitteista ja avainlukuista vuosille 2026-2029. Toimialan toiminnan tavoitteiden lisäksi toimialalla voi olla operatiivisia toiminnan tavoitteita tulosalue- ja toimintayksikkötasoisesti. Näitä tavoitteita ei esitetä talousarviokirjassa.

2.1. Terveysten ja sairaanhoidon palvelut

Toimialan kuvaus

Terveysten ja sairaanhoidon palveluiden toimiala koostuu perusterveydenhuollon, erikoissairanhoidon ja kuntoutuksen sekä toimialan yhteisten palvelujen kymmenen tulosalueen kokonaisuudesta. Toimialan palveluita tuotetaan sairaaloissa, terveysasemilla, hammashoitoloissa, kuntoutusyksiköissä, kotiin vietävinä sekä sähköisinä palveluina. Valtaosa palveluista tuotetaan omana toimintana, jota ostopalvelut ja vuokrattu työvoima täydentävät.

Toimiala tuottaa erityistason palveluita lukuun ottamatta valtaosan Kymenlaakson asukkaiden tarvitsemista perustason ja erikoissairaanhoidon terveystalvcluista. Hyvinvointialueen kokonaisuudessa terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimiala tekee kiinteää yhteistyötä sosiaalipalvelujen toimialan kanssa erityisesti ikääntyneiden ja paljon palveluja tarvitsevien henkilöiden hoidossa.

Kuva 10 Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden organisaatio.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuosina 2026-2028

Toiminnan painopisteenä vuonna 2026 on palvelutason ja laadun ylläpitäminen vaativassa taloudellisessa tilanteessa. Oman lääkärityövoiman rekrytoinnilla pyritään korvaamaan ostopalveluita. Valvira on päättänyt kesällä 2025 Kymenlaakson hyvinvointialueen kiireettömän erikoissairaanhoidon erityisvalvonnan, mutta seuraa hoitoon pääsyn lainmukaisuutta THL:n tilastoinnin perusteella. Tilanteen pitäminen nykyisellään vaatii jatkuvaa toiminnan kehittämistä ja johtamista.

Huolimatta perusterveydenhuollon ja suunterveydenhuollon hoitotakuun lainsäädännön höllentymisestä, terveyden ja sairaanhoidon palveluissa vahvistetaan perusterveydenhuoltoa. Vuonna 2026 tavoitellaan 23 vuotta täyttäneiden osalta nopeampaa hoitoon pääsyä kuin lainsäädäntö edellyttää, kuten tehtiin myös vuonna 2025. Perusterveydenhuollon fysioterapiaan pääsyä sujuvoitetaan muuttamalla lähetekäytäntöä. Oma Kymenlaakso -applikaation sekä CE-merkittyjen digitaalisten hoitopolkujen käyttöä kehittämällä pyritään korvaamaan entistä useampia

kivijalkakäyntejä tai puheluita digitaalisilla palveluilla. Kivijalkakäyntejä kohdennetaan vaikuttavampaan toimintaan.

Kymenlaakson keskussairaalan uudistaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti vaiheittain vuosina 2026-2029. Vuoden 2025 lopussa käyttöön otetussa peruskorjatussa AC-osassa valmistui uusia tiloja vastaanotoille ja toimintayksiköille. Muutoksen myötä keskitetään muun muassa hoitokeskukset sekä etelän tähystysyksiköt. Samalla käyttöön saatiin uusi pääovi, kahvio ja asiakasapteekki. Toiminnan kehittäminen uusissa moderneissa tiloissa jatkuu tulevinä vuosina. Seuraavan remonttivaiheen vuoksi toimintoja on siirtynyt niin sanottuun konttisairaalaan.

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palveluverkkokehittäminen jatkuu Delfoin tekemän selvitystyön perusteella tavoitteena tulevaisuuden palvelutarvetta ja hyvinvointialueen rahoitusta vastaava verkosto. Terveys- ja sosiaalihuollon hoitoketjussa pyritään kohti toimivinta ja kustannustehokkainta toimintatapaa. Vuodeosastojen käyttöasteiden perusteella suunnitellaan jatkotoimenpiteitä.

Silmätautien lääkäripalveluiden kokonaisulkoistuksesta luovutaan vuoden 2026 alusta. Lääkäripalvelut kilpailutettiin pienempinä kokonaisuuksina tavoitteena kustannusten hillintä.

Kaakkois-Suomen lääkärihelikopterin (FinnHems) toiminta Utissa alkaa 7.1.2026. Samalla Inkeroisissa toimivan lääkäriyksikön toiminta lakkaa. Kopterissa työskentelevät ensihoitolääkärit jatkavat hyvinvointialueen palveluksessa, kun taas hoitohenkilöstö tulee FinnHemsiltä. Hyvinvointialue huolehtii lääkärihelikopterin laite- ja muista hankinnoista.

Lääketieteellistä toimintaa kehitetään vaikuttavammaksi, josta tulokset näkyvät vasta vuosien kuluttua. Toimialalla on useita suunnitelmia, joilla olisi vaikutuksia talouteen ja toimintaan, esimerkiksi äkillisten sydänverisuonitoimenpiteiden vaativien tilanteiden hoidon vuoksi päivystyksen laajentaminen myös viikonlopuille, mikä mahdollistaisi yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	49 505	43 463	44 351	47 061	47 796	49 039
Myyntituotot	24 500	14 051	14 619	16 317	16 749	17 184
Maksutuotot	22 419	26 574	26 931	27 996	28 226	28 960
Tuet ja avustukset	2 576	2 737	2 699	2 654	2 725	2 796
Muut toimintatuotot	10	102	102	94	97	99
Toimintakulut	-483 624	-464 915	-468 453	-488 345	-486 328	-484 809
Henkilöstökulut	-194 755	-208 136	-209 002	-226 047	-228 805	-229 548
Palvelujen ostot	-196 358	-167 410	-169 239	-167 380	-161 574	-158 129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 103	-50 747	-51 019	-53 297	-53 877	-54 373
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-39 408	-38 622	-39 194	-41 620	-42 072	-42 758
Toimintakate	-434 119	-421 452	-424 102	-441 284	-438 532	-435 770

Taulukko 6 Terveiden ja sairaanhoidon palveluiden tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Terveiden ja sairaanhoidon palveluiden toimintakate talousarviossa 2026 on -441,3 milj. euroa. Toimintakate heikkenee tilinpäätösennusteesta 2025 (-424,1 milj. euroa) 17,2 milj. euroa. Toimintatuotot talousarviossa ovat 47,1 milj. euroa, joka poikkeaa heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteesta (44,4 milj. euroa) +2,7 milj. euroa. Myyntituottoihin on käytetty 2,7 % korotusta talousarviossa niiltä osin, kuin on arvioitu laskutettavien tuotteiden hintojen nousevan. Vertailussa vuoden 2024 tilinpäätöksen myyntituottojen toteumaan (49,5 milj. euroa) näkyy Pyhtään ulkoistuksen päättymisen myötä vähentynyt ulkokuntalaskutus (-10,2 milj. euroa). Terveidenhuollon asiakasmaksujen enimmäismääriä on korotettu kansaneläkeindeksin mukaisesti (+ 6,93 %). Asiakasmaksujen enimmäismäärän korotuksella on arvioitu olevan 0,5 milj. euron maksutuottoja lisäävä vaikutus, kun huomioidaan lisäksi maksukaton vaikutus sekä luottotappioriskin kasvaminen maksutuottoja vähentävänä tekijänä.

Toimintakulut talousarviossa ovat -488,3 milj. euroa, joka poikkeaa heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteesta (-468,5 milj. euroa) -19,8 milj. euroa. Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus vuodesta 2025 vuoteen 2026 on 9,0 milj. euroa eli 6,4 % ilman henkilösivukuluja, työaikakorvauksia ja lomarahoja. Henkilöstökuluissa on huomioitu sopimuksin sidottujen henkilötyövuosien lisäksi lakisääteisten palveluiden turvaaminen terveyden ja sairaanhoidon palveluissa sekä hoitotakuun määrittämät mitoitus, perhevapailta palaavat, hankkeista palveluiden kustannuspaikoille palaavat henkilötyövuodet sekä vielä vuoden 2025 aikana toteutuvat rekrytoinnit, jotka eivät heinäkuun 2025

henkilöstökulujen toteumassa tai ennusteessa näy. Palvelujen ostoissa (-167,4 milj. euroa) on huomioitu yleinen indeksikorotus +3,2 % ja lisäksi muutaman toimittajan osalta korotukset on huomioitu vahvistetulla tasolla. Tiliryhmä jää kuitenkin 2,4 milj. euroa alle vuoden 2025 tilinpäätösennusteen (-169,2 milj. euroa) suunniteltujen säästötoimenpiteiden myötä. Palvelujen ostoissa on lisäksi tukiyhtiön tarjoamien palveluiden kulukasvua, esimerkiksi kuljetuspalveluissa (jäte-, ateria-, pyykki- ja apteekkikuljetukset sairaaloiden osalta) +0,9 milj. euroa heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden. Vertailussa vuoden 2024 tilinpäätökseen on huomioitava Pyhtään ulkoistuksen päättymisen vaikutus, palvelujen ostojen toteuman ollessa 20,0 milj. euroa vuonna 2024. Aine-, tarvike- ja tavaraostoissa on käytetty niin ikään kautta linjan 1,6 % korotusta, jonka jälkeen talousarvio vastaa euroina kuluvan vuoden tilinpäätösennusteen tasoa. Muut toimintakulut tiliryhmän kokonaiskorotus on 1,6 %, rakennusvuokrien poikkeaman ollessa +2,3 milj. euroa (+7,8 %) verraten tilinpäätösennusteeseen 2025. Kymenlaakson keskussairaalan uusien käyttöön otettavien tilojen osalta tilavuokrien kasvua on arvioitu tulevan +2,3 milj. euroa.

Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 18,1 milj. euroa:

- Myyntituottojen korotus toimialatasolla yhteensä +1,8 milj. euroa
- Maksutuottojen korotus + 0,5 milj. euroa
- Digitaalisen sote-keskuksen toiminnan tehostuminen -1,0 milj. euroa
- Puheentunnistuksen kehittäminen ja Diktamen sopimusten muutokset -2,4 milj. euroa
- Erikoissairaanhoidon optimointi ja hoitoon pääsyn paraneminen -1,0 milj. euroa
- Rekrytoinnin kehittäminen sekä veto- ja pitovoima terveystaloudissa -0,5 milj. euroa sekä hoitajien siirtyminen osastolta toiselle -0,3 milj. euroa
- Henkilöstökulujen vähennyksiä -1,0 milj. euroa ja kertaluontoisten korvausten poistuminen -0,8 milj. euroa
- Vuokratyövoimassa arvioitua säästöä -2,2 milj. euroa
- Asiakaspalveluiden ostoa on vähennetty toimialatasolla -1,2 milj. euroa
- Lisäksi muita säästötoimenpiteitä yhteensä noin -4,5 milj. euroa, joista merkittävimpinä:
 - Operatiivisten palveluiden diagnostisten palveluiden ostot -0,4 milj. euroa sekä koko toimialan osalta laboratoriokokeiden tarkempi kohdentaminen -0,2 milj. euroa
 - Hukan poistaminen tarvikeostoissa -0,5 milj. euroa

- Lääkekustannusten hillintä -0,3 milj. euroa
- Talousarvioon on lisäksi huomioitu äkillisten sydänverisuonitoimenpiteiden päivystyksen laajentaminen kokonaissäästöarviolla -1,0 milj. euroa. Näiden toteutuminen on edelleen epävarmaa.

Vastaavasti kustannustasoa nostavia tekijöitä toimialalla on yhteensä 21,1 milj. euroa:

- Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus vuodesta 2025 vuoteen 2026 on 9,0 milj. euroa eli 6,4 % (ilman henkilösivukuluja, työaikakorvauksia ja lomarahoja)
- Palvelujen ostot +3,2 % (+5,4 milj. euroa) ja erikseen huomioitu:
 - HUS-yhtymän korotukset +3,1 % diagnostisissa palveluissa (1,2 milj. euroa)
 - Kymijoen ravintopalvelujen potilasruokailut +1,4 % (0,3 milj. euroa)
 - Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöyhtiön osalta talousarvioluvut heidän ilmoituksensa mukaiset; puhtauspalvelut +1,0 % sekä kaikkien palveluiden osalta huomioitu henkilöstökulujen nousu +3,6 %
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat +1,6 % (0,8 milj. euroa)
- Keskussairaalan tilavuokrien kasvu +2,3 milj. euroa
- Luottotappiot +0,2 milj. euroa (toteuma 2024 + 10 % oletta)

Terveyden ja sairaanhoidon palveluiden talousarvion 2026 toimintakatteen toteutuminen sisältää merkittäviä riskejä. Koska palvelutarve alueellamme edelleen kasvaa, talousarvion toteutuminen edellyttää täydellistä onnistumista toiminnassa ja tuottavuuden kehittämisessä. Ulkopuolelta ostettujen palvelujen osalta riskinä hinnan korotusten lisäksi on asiakaskunnan tarpeen kehitys.

Palveluverkkopäätökset ja –muutokset tulevat ohjaamaan vuosien 2026-2027 terveyden ja sairaanhoidon palveluiden taloussuunnittelua. Tuottavuusohjelman digitaaliset kehittämistoimet, joista merkittävämpänä laajan sähköisen palvelualustan käyttöönotto terveyden ja sairaanhoidon palveluissa, ennustetaan näkyvän kustannusten alenemisena vuodesta 2026 alkaen ja merkittävimmin vuodesta 2027 eteenpäin. Myös puheentunnistuksen kilpailutuksen taloudelliset vaikutukset tulevat näkymään vuosien 2026-2027 aikana.

Muita tunnistettuja riskejä talousarvion tavoitteissa pysymiseksi on etenkin rekrytointien onnistuminen ja sitä kautta vuokralääkäreiden ostot, joihin on kohdistettu merkittävät säästöt ja niiden toteutuminen arvioidusti on epävarmaa. Palvelujen ostoissa HUS-yhtymän hinnankorotukset (+3,1 %) diagnostisissa palveluissa sekä muiden palveluntarjoajien ja toimittajien indeksikorotukset tunnistetaan riskitekijöiksi talousarviossa pysymisen kannalta.

Ennen 1.1.2023 tehtyyn laskutukseen kohdistuvat luottotappiot vuosina 2023-2025 on kirjattu konsernipalveluihin hyvinvointialueelle, koska siirtymävaiheessa Kymsoten aikaiset laskutussaavat jouduttiin ohjaamaan konsernipalveluihin ns. konversioajossa. Uuden, 1.1.2023 alkaen tehdyn laskutuksen luottotappiot ovat kertyneet toimialalle. Luottotappiot muodostuvat vuoden 2026 aikana ainoastaan 1.1.2023 jälkeisestä laskutuksesta ja ne kirjautuvat toimialalle laskutuksen mukaisesti. Luottotappioiden kehityksen ennustaminen tarkasti on haastavaa. Talousarvioon 2026 luottotappiot on pääsääntöisesti arvioitu tilinpäätöksen 2024 toteuman perusteella, korotettuna 10,0 %. Muutamalla kustannuspaikalla on tehty suuremmat lisäykset maksutuottojen muutosten vuoksi. Vuoden 2025 tammi–heinäkuun toteuma on kuitenkin jo 27,0 % korkeampi kuin edellisvuonna.

Toiminnan tavoitteet

1) Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 14 vuokaudessa 0-22-vuotiailla	% hoitoonpääsykäynneistä	*)	100 %
Suun terveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 3 kuukaudessa 0-22-vuotiailla	% hoitoonpääsykäynneistä	*)	100 %
Psykiatriseen kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 90 vuorokaudessa alle 23-vuotiailla	% (lukumäärä) yli 90 vrk odottaneet	*)	0 % (0)
Digipalveluilla korvataan hoitoketjussa käyntejä ja puheluita 20 % vuoden 2025 tasosta vuoteen 2029 mennessä, -5 % vuosittain	Käynnit ja puhelinkontaktit vähenevät suhteessa sähköinen palvelukanava kontakteihin	*)	-5 %
Terveyden ja sairaanhoidon palveluita koskeissa HYTE-prosessimittareissa saavutetaan vuosittain vähintään 95 pisteen taso	THL:n raportointi: prosessi –indikaattori, keskiarvo	*)	Prosessi-indikaattorien keskiarvo vähintään 95 pistettä
Hoidon vaikuttavuusseurainta kehitetään vuosittain vähintään 2 asiakas-/potilasryhmän osalta.	Kyllä / ei	-	Kaksi asiakas/potilasryhmää toteutuu
Diabetesta sairastavien osuus, joilla pitkäaikaisverensokeriarvo (HbA1c) on ≤ 53 mmol/mol, kasvaa vuosittain	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus kasvaa
Diabetesta sairastavien osuus, joilla LDL-kolesteroliarvo on tavoitetasossa, kasvaa vuosittain riskiryhmittäin	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus kasvaa
Verisuoni- ja sydänsairauksia sairastavien potilaiden LDL-kolesteroliarvo on ≤1,4 mmol/l. Näiden potilaiden osuus kaikista on yli 45 %.	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus on yli 45 %
Äkillisten sydäninfarktien toimenpitehoidon toteuttaminen ympäri vuorokauden (24/7/365) Kymenlaakson keskussairaalassa	Viikonloppuisin KOKS:ssa päivystyksellistä kajoavaa sydäninfarktin hoitoa vaativien potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus on 100 %

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2) Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Hoitopäivän kustannus ei nouse enempää kuin yleinen kustannuskehitys edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta	Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon hoitopäivien kustannus / hoitopäivä	*)	
Vastaanottokäynnin kustannus ei nouse enempää kuin yleinen kustannuskehitys edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta	Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vastaanottojen kustannus / vastaanottokäynti	*)	
Puuttuvien kirjauksien määrä laskee vuosittain 6 % vuoteen 2029 mennessä	Puutteelliset kirjaukset: diagnoosit, käyntisytyt ja HYTE –koodit yhteenlaskettuna	*)	

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

3) Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+37 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemuskysely (1-5)	3,8 (Q3/2025)	4

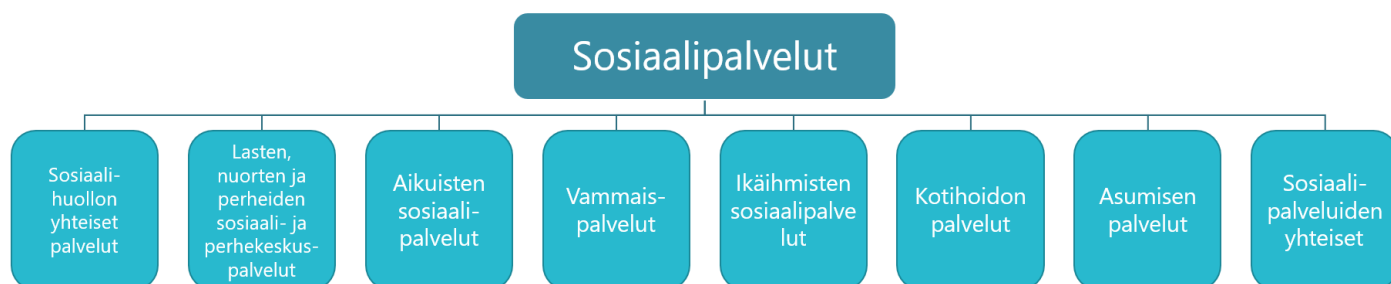
*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2.2. Sosiaalipalvelut

Toimialan kuvaus

Sosiaalipalveluiden toimialan tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Sosiaalipalveluiden toimin vaikutetaan ennen kaikkea väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä toimintakykyyn ja osallisuuteen. Kymenlaakson hyvinvointialueella sosiaalipalvelut järjestetään ja toteutetaan seitsemällä tulosalueella: sosiaalihuollon yhteiset palvelut, lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut, aikuisten sosiaalipalvelut, vammaispalvelut, ikäihmisten sosiaalipalvelut, kotihoidon palvelut, asumisen palvelut.

Sosiaalipalvelut vastaavat kymenlaaksolaisten monenlaisiin avun- ja tuentarpeisiin ja palvelevat kaikenikäisiä. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vastaavat viranomaistehtävistä sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta siten kuin lainsäädännössä edellytetään. Sosiaalipalveluiden tarkoituksena on edistää asiakkaiden sosiaalista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä ehkäistä, vähentää ja poistaa sosiaalisia ongelmia ja vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Kuva 11 Sosiaalipalveluiden organisaatio.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuosina 2026–2028

Sosiaalipalvelujen toimialalla jatketaan pitkäjänteistä kehittämistyötä perustyn toimintamallien sujuvoittamiseksi ja työmenetelmien vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Toiminnan painopisteenä vuonna 2026 on lakisääteisen palvelutason varmistaminen vaativassa taloudellisessa tilanteessa. Sosiaalihuollon palveluissa on tiedossa useita toimintaan vaikuttavia lakihankkeita, joiden tarkkaa vaikutusta ei ole vuodelle 2026 tiedossa.

Hallitusohjelman sosiaaliturvaan toteutetut uudistukset ja sen myötä tulleet muutokset vaikuttavat heikentävästi ihmisten elämäntilanteisiin ja lisäävät eriarvoisuutta. Tämän myötä on oletettavaa, että sosiaalihuollon palvelutarve kasvaa. Toiminnan painopisteinä on talouden ja toiminnan tasapainon rakentaminen, mikä tuo suuria haasteita palveluiden järjestämiseen ja toteuttamiseen. Tiukan talouden johdosta palveluiden myöntämisperusteita joudutaan arvioimaan kriittisesti ja palveluiden saavutettavuus heikentyy. Tämä tulee lisäämään myös henkilöstön eettistä kuormitusta. Työkykyjohtamisen hankkeen käytäntöön juurruttaminen jatkuu toteutettavan aktiivisen työkyvyn tuen mallia jalkauttamalla.

Palvelutoiminnassa tullaan edistämään asumisen palveluiden kokonaisselvityksessä esitettyjä muutoksia, jotka muun muassa vaikuttavat palvelurakenteen monipuolistamiseen. Sosiaalipalvelujen toimialan rakenteellisilla muutoksilla tuetaan ennalta ehkäisevien ja varhaisen tuen palvelujen sekä kehittämistyön kokonaisvaltaista koordinoitua. Toiminnan kehittämisessä painottuu digipalveluiden ja sähköisen asioinnin laajentaminen ja käytön lisääminen.

Lastensuojelulain edellyttämä henkilöstömitoitus haastaa sosiaalityöntekijöiden saatavuutta. Ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa edellytetään myös lakisääteistä hoitajamitoitusta. Vammaispalvelulain uudistus tulee vaikuttamaan sosiaalipalveluiden järjestämiseen ja yhteiseen toteuttamiseen sekä jatkuvaan henkilöstöresurssien riittävyyden arviointiin. Lisäksi teknologian hyödyntämiseen liittyvän lainsäädännön sosiaalipalveluiden toteuttamisen tukena on tarkoitus astua voimaan 1.1.2026, joka osaltaan saattaa tulevaisuudessa vaikuttaa asumispalvelujen henkilöstökustannuksien hillintään.

Asumispalveluiden vuonna 2024 valmistuneessa kokonaisselvityksessä on toiminnan monipuolistamisen ja kustannussäästöjen näkökulmasta esitetty merkittävimmät toiminnan muutokset. Asumisen palveluiden osalta on keskeistä jatkaa käynnistynyttä toiminnan kehittämistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja vahvistaa oman palvelutuotannon lisäämistä yhteisöllisessä asumisessa sekä vammaisten asumispalveluissa. Suunniteltujen investointien edistäminen on välttämätöntä, jotta pystytään vastaamaan kasvavaan asiakastarpeeseen sekä parantamaan hoito- ja palveluketjujen sujuvuutta. Näistä merkittävimmät vuonna 2026 käynnissä olevat

rakennushankkeet ovat ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen kohteet Kouvolaan ja Kotkaan sekä vammaisten asumisyksikkö Kouvolaan.

Ikääntyneiden hoiva-asumisen tulevat ratkaisut tehdään sosiaalipalveluiden ja terveyspalveluiden yhteistyötä vahvistamalla kokonaistaloudellisuus edellä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	62 058	61 637	61 556	61 021	62 641	64 269
Myyntituotot	19 162	16 425	16 650	16 635	17 077	17 521
Maksutuotot	33 700	35 164	34 673	34 684	35 605	36 530
Tuet ja avustukset	653	1 480	1 581	1 300	1 334	1 369
Muut toimintatuotot	8 542	8 569	8 652	8 402	8 625	8 849
Toimintakulut	-414 724	-432 076	-433 137	-434 612	-429 329	-426 191
Henkilöstökulut	-162 229	-174 422	-171 981	-182 748	-185 092	-185 693
Palvelujen ostot	-216 617	-220 354	-224 399	-215 545	-207 778	-203 350
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 461	-3 610	-3 383	-3 348	-3 384	-3 415
Avustukset	-12 402	-12 736	-12 477	-12 341	-12 222	-12 540
Muut toimintakulut	-20 015	-20 955	-20 897	-20 629	-20 852	-21 193
Toimintakate	-352 666	-370 439	-371 581	-373 591	-366 688	-361 922

Taulukko 7 Sosiaalipalveluiden tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Sosiaalipalveluiden toimintakate talousarviossa 2026 on -373,6 milj. euroa. Toimintakate heikkenee heinäkuun tilinpäätösennusteesta 2025 talousarvioon 2026 2,0 milj. euroa ja vuoden 2024 tilinpäätökseen 20,9 milj. euroa.

Talousarvion toimintatuotot ovat 61,0 milj. euroa, joka on heinäkuun tilinpäätösennustetta (61,5 milj. euroa) 0,5 milj. euroa alhaisempi. Virkkulankylän toiminnan lakkautumisen takia työvoimaviranomaisen maksamaan palkkatukeen oikeutettujen henkilöiden avustuksiin ei ole budjetoitu 0,2 milj. euroa, aikuisten sosiaalipalvelujen valtion erilliskorvattavat avustukset ovat 0,1 milj. euroa alhaisemmat ja asumisen palveluissa vuokratuotot vähenevät 0,2 milj. euroa.

Talousarvion toimintakulut ovat -434,6 milj. euroa, joka kasvaa heinäkuun tilinpäätösennusteesta (433,1 milj. euroa) 1,5 milj. euroa. Sopimus pohjaisten palkankorotusten (6,5 %) vaikutus varsinaisissa palkoissa on 7,4 milj. euroa ilman lomarahoja ja työaikakorvauksia. Henkilöstökuluissa -182,8 milj. euroa on huomioitu vakituisten henkilökunnan palkat, lakisääteiset mitoitukset, Pyhtään ulkoistuksen

päättymisen jälkeen sosiaalipalveluihin siirtynyt henkilöstö ja vuoden 2025 aikana toteutuvat rekrytoinnit, jotka eivät näy heinäkuun tilinpäätösennusteessa (-172,0 milj. euroa). Palvelujen ostoihin on varattu -215,5 milj. euroa, joka on 8,9 milj. euroa vähemmän kuin heinäkuun tilinpäätösennuste (-224,4 milj. euroa). Palvelujen ostoihin sisältyvät säästötoimenpiteet on esitetty jäljempänä sopeutukset ja säästöt -kappaleessa. Aine-, tarvike- ja tavaraostot on budjetoitu heinäkuun tilinpäätösennusteen (-3,3 milj. euroa) tasoon. Avustukset -12,3 milj. euroa on budjetoitu pääsääntöisesti heinäkuun tilinpäätösennusteen mukaisesti (-12,5 milj. euroa), paitsi omaishoidon tuessa on varauduttu palkkioiden indeksikorotuksiin (+0,5 milj. euroa) ja vammaispalveissa työosuusrahaa on sopeutettu (-0,7 milj. euroa). Muut toimintakulut ovat -20,6 milj. euroa, joka on 0,3 milj. euroa heinäkuun tilinpäätösennustetta (20,9 milj. euroa) vähemmän, johtuen Virkkulankylän lakkautumisesta.

Sosiaalipalvelujen osalta talousarvio edellyttää osaltaan palvelutason laskua, lakisääteisten palvelujen vähentämistä ja palvelujen pääsyyn rajaamista. Palvelujen saantia joudutaan tietyiltä osin rajoittamaan ja myös aikajänne palvelujen pääsyyn pitkittyy. Toimialalla kuitenkin varmistetaan lakisääteisten palvelujen toteutuminen perustuslain vaatimusten mukaisesti.

Sosiaalipalveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 15,2 milj. euroa:

- Asumisen palveluiden ostopalveluissa joudutaan sopeuttamaan 5,7 milj. euroa. Kustannusten vähentämiseen liittyvinä toimina tehdään tiivistä yhteistyötä tulosalueiden kesken palvelutarpeen arvioinnin ja kotiutusprosessien tehostamiseksi sekä hyvinvointialueen asumispalveluyksiköiden hyvän käyttöasteen ylläpitämiseksi.
- Lastensuojelun laitoshoidon ostopalveluista on jouduttu tekemään talouden sopeuttamista 3,8 milj. eurolla. Kustannusten hillintään edesauttaa omien lastensuojelulaitosten tehokas käyttöaste ja perhehoidon ensisijaisuuden korostaminen sijaishuollossa.
- Vammaispalveluissa on sopeutettu työtoiminnan työosuusrahaa 0,7 milj. euroa, liikkumisen tuen ostopalveluissa 0,4 milj. euroa, työtoiminnan ostopalveluissa 0,2 milj. euroa, vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä loma-ajan hoidon ostopalveluissa 0,2 milj. euroa, henkilökohtaisen avun ostopalveluissa 0,08 milj. euroa, asunnon muutostöiden ostopalveluissa 0,05 milj. euroa ja päivätoiminnan ostopalveluissa 0,05 milj. euroa, yhteensä 1,5 milj. euroa.
- Kotihoidon palveluissa ostopalveluita on jouduttu sopeuttamaan 0,5 milj. euroa. Sopeuttaminen kohdentuu palvelusetelin määrärahoihin. Kustannuksia hillitään siirtämällä kotihoidon palveluseteliasiakkaita oman tuotannon asiakkaisiksi. Lisäksi vuokratyövoiman kustannuksia sopeutettiin 0,3 milj. euroa. Äkillisiin poissaoloihin pyritään vastaamaan pääosin omalla varahenkilöstöllä, jota on saatu vahvistettua

vuoden 2025 aikana. Henkilöstömenojen erilliskorvauksia on vähennetty 0,9 milj. euroa.

- Aikuisten sosiaalipalveluissa on jouduttu sopeuttamaan täydentävässä toimeentulotuesta 0,3 milj. euroa ja kuntouttavassa päihdelaitoshoidossa 0,1 milj. euroa.
- Omaishoidon osalta jouduttiin tekemään talouden sopeuttamista 0,25 milj. eurolla. Kustannusten hillintää pyritään tukemaan muun muassa säännöllisellä omaishoitoperheiden tilanteen seurannalla.
- Perhehoidon osalta on taloutta sopeutettu 0,3 milj. euroa. Kustannusten hillintään vaikuttaa osavuorokautisen kiertävän perhehoidon kohdentaminen kriittisesti myöntämisperusteiden mukaisesti.
- Ikäihmisten sosiaalipalveluja on sopeutettu 0,2 milj. euroa vähentämällä 3 htv:ta.
- Tuottavuusohjelman mukaiset säästötavoitteet:
 - Asumisen palveluissa on keskeistä edistää tuottavuusohjelmassa aloitettua toiminnan uudistamista sekä tuetussa asumisessa että ikääntyneiden lyhytaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Asumisen ostopalveluista on vähennetty tuottavuuteen perustuva säästötavoite 1,0 milj. euroa.
 - Digitaaliset varhaisen tuen sosiaalipalvelut siirretty yhteisiin sosiaalipalveluihin, jolloin toiminnan keskittäminen toteutuu strategian mukaisesti lisäten asiakkaiden palveluihin kohdentuvaa varhaista vaikuttavuutta. Säästötavoite 0,05 milj. euroa.
 - Työkykyjohtamisen hankkeen avulla tavoitellaan sairauslomien vähentämistä. Säästötavoite 0,85 milj. euroa.
 - Sähköistä asiointia lisätään perhehoidossa; toimeksiantosopimusten sähköinen allekirjoittaminen ja perhehoidon rekisteri käyttöön syksyn aikana. Säästötavoite 0,05 milj. euroa.
 - Sähköistä asiointia lisätään ja asiakasasiakirjajärjestelmää sähköistetään koko toimialalla. Säästötavoite 0,07 milj. euroa.

Vastaavasti kustannustasoa nostavia tekijöitä toimialalla on yhteensä 14,3 milj. euroa:

- Toteutetut palkankorotukset vaikuttavat talouteen merkittävästi varsinaisissa palkoissa 7,4 milj. euroa ilman lomarahoja, työaikakorvauksia ja sivukuluja (arvio muille kuluille 0,9 milj. euroa).
- Ostopalvelujen hinnankorotukset kotihoidossa 0,6 milj. euroa (3,8 %), lastensuojelun laitoshoidon osalta 2,2 milj. euroa (10,3 %), erityisen tuen asumisen

palveluissa 1,6 milj. euroa (3,5 %) ja vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun palveluissa 0,6 milj. euroa (3,7 %).

- Vammaispalvelulain mukaiset uudet palvelut noin 0,5 milj. euroa.
- Palkkioihin ja korvauksiin tulevat indeksikorotukset 0,5 milj. euroa (arvio 2,74 %).
- Palvelutarve on jatkuvasti kasvava erityisesti vammaispalveluissa, lastensuojelussa ja ikääntyneiden palveluissa.

Vammaispalvelulain muutos vaikuttaa henkilökohtaisen avun myöntämiseen. Kotihoidolla ei Kymenlaaksossa lähtökohtaisesti korvata vammaiselle myönnettävää henkilökohtaista apua.

Toiminnan tavoitteet

1) Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden lakisääteinen henkilöstömitoitus	keskimääräinen asiakasmäärä/sos.tt 30 as/sostt lakisääät	28 as/sos.tt	Alle 30 as/sos.tt lakisääteinen
Sosiaalihuollon asiakasneuvonta	Puhelut ja Chat määrät	70 chat 1460 puhelut	90/chat/kk 1500/puhelut/kk
Ikääntyneiden ympärivrk palveluasuminen	Odottajien lkm	110	Odottajien lkm, ka/kk 100 henkilöä
Ikääntyneiden ympärivrk palveluasuminen	Oman ja ostopalvelujen suhde	Oma/osto, 44 % /56 %	oma/osto, 55 %/45 %

2) Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Kotihoidon peittävyys yli 75-vuotta	Peittävyys yli 75-vuotiaiden kotihoidon palveluissa	7 %	Tavoitearvo 12 %
Käsittelyajat lakisääteiset: Lastensuojeluilmoitukset 7 arkipäivää	Käsittely toteutuu 7 arkipäivässä	98 %	100 %
Käsittelyajat lakisääteiset: Yli 75 v. palvelutarpeen arvionti 7 arkipäivää	Palvelutarpeen arvionti toteutuu 7 arkipäivässä	97 %	100 %

3) Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+26 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,7 (Q3/2025)	4

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2.3. Pelastustoimi

Toimialan kuvaus

Pelastustoimen tuottamien palvelujen tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia sekä niiden seurauksia. Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pelastustoimialan palveluita tuottaa Kymenlaakson pelastuslaitos, joka vastaa alueen pelastusviranomaiselle säädetyistä tehtävistä sekä tuottaa sovitut terveystoimen vastuulla olevat ensivasteen ja ensihoidon palvelut. Pelastuslaitos varautuu tehtäviensä hoitamiseen kaikissa turvallisuustilanteissa, valmistelee ja suunnittelee pelastusviranomaisen varautumiseen ja väestönsuojeluun liittyvät tehtävät sekä tukee osaltaan maakunnan varautumisen yhteensovittamista.

Kuva 12 Pelastustoimen organisaatio.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuosina 2026-2028

Pelastustoimen toimialalla jatketaan aluevaltuuston hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti kehittämistyötä, jolla varmistetaan alueen riskejä vastaavat suorituskyyvyt (henkilöstö, osaaminen ja kalusto) kaikkien tuotettujen palvelujen osalta. Tavoitteena on varmistaa, että pelastuslaitos kykenee ylläpitämään ja kehittämään laadukkaita palveluja toimintaympäristön muutosten mukaisesti, haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Pelastustoimen tilanne- ja johtokeskustoiminta uudistui alkuvuodesta 2025. Suomeen muodostettiin viisi yhteistyöaluetta, joilla tulee olla oma alueellinen tilanne- ja johtokeskus.

Vuoden 2027 alusta voimaan tulevan pelastustoimen uuden palvelutasopäätöksen valmistelua toteutetaan turvallisuuslautakunnan johdolla, laajassa yhteistyössä. Palvelutasopäätöksen valmistelu edellyttää hyvinvointialueen päivitettyä toimintaympäristön analyysiä ja siitä johdettua pelastustoimen riskianalyysiä.

Kymenlaakson pelastuslaitos hyödyntää yhteistyön hyvinvointialueen terveyden ja sairaanhoidon palvelujen, sosiaalipalvelujen sekä tukipalvelujen kanssa kustannusten, vaikuttavuuden ja tehokkuuden parantamiseksi. Pelastuslaitos tukee lisäksi hyvinvointialueen varautumista oman palvelutuotannon ohessa.

Kehittämistoiminnassa hyödynnetään täysimääräisesti ulkopuolista rahoitusta, jonka avulla pelastuslaitos kehittää toimintaansa kustannustehokkaasti. Esimerkiksi DIGIMARIS hankkeella pyritään parantamaan Suomen ja Viron välistä rajat ylittävää öljyvahinkojen torjunnan suorituskykyä Suomenlahdella. Hankkeen kautta hankittavien sensorien, robotiikan ja simulaattorien avulla haetaan merkittävää toiminnan tehostumista.

Valtion lisätalousarviossa II/2025 saamallamme valtionavustusrahoituksella hankitaan öljynkeräinlaitetekonaisuudet, jotka vähentävät kertynyttä investointivelkaa. Rahoituksella hankitaan kaksi konttia öljynkeräinlaitteistoa, jotka soveltuvat uusiutuviin ja pitkälle jalostettuihin polttoaineisiin. Muillekin Suomenlahden pelastuslaitoksille hankitaan vastaavat ja yhteensopivat kokonaisuudet, jotka ovat nopeasti käyttöön otettavissa valtakunnallisesti.

Keskeiset tavoitteet vuonna 2026 ovat:

1. Onnettomuuksien määrä on 1 % pienempi kuin edellisenä vuotena.
2. Ylläpidetään pelastustoiminnan toimintavalmiutta siten, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika toteutuu riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen mukaisesti vähintään 50 % tehtävissä ja kaikki kiireelliset tehtävät tavoitetaan maakunnassa keskimäärin alle 10 minuutissa.
3. Pelastustoimen uuden, vuoden 2027 alusta voimaan tulevan palvelutasopäätöksen valmistelu ja hyväksyminen aluevaltuustossa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	618	675	787	893	916	939
Myyntituotot	108	124	216	167	171	175
Maksutuotot	307	125	119	298	306	314
Tuet ja avustukset	12	258	240	263	270	277
Muut toimintatuotot	191	168	212	165	169	173
Toimintakulut	-19 992	-21 403	-21 431	-21 874	-22 034	-22 124
Henkilöstökulut	-12 510	-13 498	-13 433	-14 028	-14 198	-14 243
Palvelujen ostot	-2 127	-2 172	-2 286	-2 077	-2 005	-1 963
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 063	-1 133	-1 179	-1 063	-1 074	-1 083
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 292	-4 599	-4 534	-4 706	-4 757	-4 835
Toimintakate	-19 374	-20 728	-20 644	-20 981	-21 118	-21 185

Taulukko 8 Pelastustoimen tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Pelastustoimen toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on -21,0 milj. euroa.

Toimintakate kasvaa heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteesta vuoden 2026 talousarvioon nähden 0,3 milj. euroa (+1,6 %).

Toimintatuottojen osalta vuoden 2026 talousarvio on 0,9 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa korkeampi kuin tilinpäätösennusteen 2025 mukainen summa (0,8 milj. euroa).

Toimintatuottojen kasvua selittää vuoden 2026 palveluhinnastoon tehtävät palotarkastuksia koskevat hinnankorotukset.

Toimintakulut kokonaisuudessaan ovat vuoden 2026 talousarviossa 21,9 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätösennusteessa toimintakulut ovat 21,4 milj. euroa, eli kasvua kertyy 0,4 milj. euroa. Merkittävin kuluja kasvattava tekijä on henkilöstökulut. Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus vuodesta 2025 vuoteen 2026 on 0,4 milj. euroa eli 5,5 %. Palvelujen ostojen osalta kuluja on tarkasteltu kriittisesti ja esimerkiksi vakuutusturvan päivittämisen ansiosta vakuutusmaksut on budjetoitu hieman vuoden 2025 ennustettua toteumaa alhaisemmiksi. Kokonaisuudessaan palvelujen ostot vuoden 2026 talousarviossa ovat 2,1 milj. euroa, eli 0,2 milj. euroa vuoden 2025 tilinpäätösennustetta pienemmät. Materiaalihankintoihin liittyen säästöjä pyritään saavuttamaan hankintojen tarkalla suunnittelulla sekä hyödyntämällä olemassa olevaa kalustoa parhaalla mahdollisella tavalla. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ovat vuoden 2026 talousarviossa 1,1 milj. euroa ja vastaavasti vuoden 2025 tilinpäätösennusteen mukaiset ostot ovat 1,2 milj. euroa, eli säästö aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen osalta on 0,1 milj. euroa.

Muut toimintakulut tiliryhmän kuluista 90 % on tilavuokria ja niiden osalta kasvua vuodelle 2026 on vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden tulossa 0,2 milj. euroa. Kasvaneet tilavuokrakulut selittyvät yleisillä vuokrankorotuksilla sekä Karhulan uuden paloaseman käyttöönotolla, vaikka sen valmistuttua on pystytty luopumaan kolmesta erillisestä toimitilasta.

Pelastustoimen toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 1,5 milj. euroa:

- Raskaan kaluston vähentäminen, investointikulun pieneneminen sekä käyttökulujen poistuminen yhteensä noin 0,5 milj. euroa.
- Valtion lisätalousarviolla toteutettavat ympäristövahinkojen investoinnit 2026 vähentävät omarahoitteista investointitarvetta 0,5 milj. euroa.
- Palvelujen ostojen vähentäminen 0,2 milj. euroa.
- Sairaspoissaolojen ja ylitöiden vähentäminen noin 0,1 milj. euroa.
- Säästö aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen osalta 0,1 milj. euroa.
- Pelastuslaitoksen palveluhinnaston tarkistus ja toistuvan erheellisen paloilmoitusmaksun nostaminen lisäävät tuloja noin 0,1 milj. euroa.
- Toiminnallisella tavoitteella vähentää onnettomuuksia on myös suora talousvaikutus pelastustoimen lisäksi muillekin toimialaoille.

Vastaavasti kustannustasoa nostavia tekijöitä toimialalla on yhteensä 1,0 milj. euroa:

- Karhulan uuden paloaseman käyttöönotto lisää vuokratkustannuksia 0,4 milj. euroa.
- Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus noin 0,4 milj. euroa.
- Indeksitarkastukset ja arvioitu muiden hintojen nousu noin 0,2 milj. euroa.

Toiminnan tavoitteet

1) Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Vähennetään 1 % onnettomuuksia vuodessa	Pelastustehtävien määrä	3 220 (2024)	3 156
Kiireelliset tehtävät keskimäärin alle 10 minuutissa.	Pelastustoimen toimintavalmiusaika 1. yksikön mukaan kiireellisistä tehtävissä	8.51 (2024)	Pelastustoimen toimintavalmiusaika 1. yksikön mukaan on alle 10 minuuttia

2) Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta kustannustehokkaasti	Hyväksytyn investointisuunnitelman toteutuminen	Osittain myöhässä.	Edellisen vuoden keskeneräisten ja vuoden 2026 investointien saaminen valmiiksi.

3) Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+52 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,9 (Q3/2025)	4

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2.4. Konsernipalvelut

Toimialan kuvaus

Konsernipalveluiden toimialan tarkoitus on tuottaa tukipalveluja hyvinvointialueen muille toimialoille lakien ja organisaation sisäisten ohjeiden edellyttämällä tavalla.

Konsernipalveluiden toimiala valmistelee ja panee täytäntöön aluevaltuuston ja – hallituksen päätökset sekä edistää hyvän hallinnon periaatteita.

Kuva 13 Konsernipalveluiden organisaatio.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuosina 2026-2028

Konsernipalvelut jatkavat hyvinvointialueen ensimmäisen valtuustokauden ja sitä valmistelleen väliaikaisen toimielimen ratkaisujen arviointia johtamisjärjestelmän sekä toimintaa ohjaavien hallinnollisten prosessien, ohjelmien ja ohjeiden toimivuuden kannalta. Arvioinnin pohjalta jatketaan uuden valtuustokauden keskeisten valintojen valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Vuodelle 2025 valmistunut Etelä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) ensimmäinen sote-järjestämislain edellyttämä sopimus on ministeriöiden arvioinnin perusteella täydennettävä. Sopimuksessa sovitut täytäntöönpanon ja seurannan rakenteet sekä sopimusta täydentävät alasopimukset tarkennetaan Etelä-Suomen YTA:n yhdeksän toimijan yhteistyönä ministeriöiden vaatimusten mukaisiksi.

Konsernipalvelut jatkavat vuoden 2024 tilinpäätöksen arviointikertomuksen sekä vuoden 2025 aikana sisäisessä tarkastustoiminnassa havaittujen epäkohtien korjaamista rakenteellisin ja toiminnallisin kehittämistoimenpide-esityksin.

Konsernipalvelut jatkavat vastuualueensa toimintaprosessien toteuttamista kehittäen edelleen uusia ratkaisuja, jotka vahvistavat päätöksentekokykyä ja tukevat toimialojen toimintaa hallinnon, talouden, henkilöstön, riskienhallinnan, viestinnän ja palvelujen hankinnan osalta hyvän hallintotavan mukaisesti.

Konsernipalvelut ohjaavat ja tukevat toimialoja talous- ja resurssitietoiseen toimintaan edistämällä asiantuntijatuen saamista muun muassa partner-mallia laajentamalla,

ylläpitämällä johtamista tukevia foorumeita, tarkoituksenmukaisilla konsernitason ohjeilla ja suunnitelmilla sekä tietojärjestelmillä tuetuilla prosesseilla ja koulutuksilla. Lisäksi tuotetaan ajantasaista tietoa sekä arvioidaan ja analysoidaan konsernitason yhdistettyjä tietoja tarvittavien toimenpiteiden käynnistämiseksi toiminnan tueksi palvelujen laatu ja lainmukaisuus turvaten.

Konsernipalvelujen tuki toimielinpäätöksenteolle ja päätösten täytäntöönpanolle varmistetaan suunnitelmallisella toiminnan ohjaamisella sekä riittävällä ja sisällöltään luotettavalla säännöllisellä raportoinnilla. Lainsäädännön ja toimintaympäristön muutoksia seurataan aktiivisesti ja varmistetaan ennakoiva vaikutusten arviointi. Päätöksentekojärjestelmää kehitetään varmistamalla määräys- ja ohjekirjaston ajantasaisuus ja päätöksenteko hyvän hallintotavan mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	2 584	2 143	2 130	1 963	2 014	2 067
Myyntituotot	5	182	179	178	182	187
Maksutuotot	0	230	217	150	154	158
Tuet ja avustukset	1 777	1 600	1 600	1 500	1 539	1 579
Muut toimintatuotot	802	132	135	135	139	143
Toimintakulut	-22 877	-24 708	-24 717	-24 446	-24 162	-23 946
Henkilöstökulut	-8 811	-10 155	-10 075	-10 375	-10 530	-10 564
Palvelujen ostot	-12 324	-13 170	-13 219	-12 994	-12 542	-12 275
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-118	-69	-64	-54	-54	-55
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 623	-1 314	-1 359	-1 024	-1 035	-1 052
Toimintakate	-20 293	-22 564	-22 587	-22 484	-22 148	-21 879

Taulukko 9 Konsernipalveluiden tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Konsernipalveluiden toimintakate talousarviossa 2026 on -22,5 milj. euroa. Toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on 0,1 milj. euroa parempi, kuin heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteen mukainen (-22,6 milj. euroa) toimintakate. Vuoden 2024 tilinpäätökseen (-20,3 milj. euroa) verrattuna vuoden 2026 talousarvion mukainen toimintakate kasvaa -2,2 milj. euroa (+10,8 %).

Toimintatuotot talousarviossa 2026 ovat 2,0 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa vähemmän verrattuna vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen. Merkittävin eroa selittävä

tekijä on työterveyshuollon Kela-korvaukset, joita on vuodelle 2026 budjetoitu 0,1 milj. euroa tilinpäätösennustetta alhaisempi summa.

Toimintakulut kokonaisuudessaan talousarviossa 2026 ovat -24,4 milj. euroa. Heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteeseen (-24,7 milj. euroa) verrattuna toimintakulut ovat 0,3 milj. euroa pienemmät. Henkilöstökulujen osalta kasvua tilinpäätösennusteeseen 2025 nähden on 0,2 milj. euroa ja kasvu selittyy pääasiassa palkkoihin tehtävillä sopimuskorotuksilla. Palvelujen ostoja on vähennetty 0,2 milj. euroa ja muut toimintakulut vuoden 2026 talousarviossa on budjetoitu 0,3 milj. euroa vuoden 2025 tilinpäätösennustetta pienemmiksi. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna muut toimintakulut vuoden 2026 talousarviossa ovat 0,6 milj. euroa alhaisemmat ja tätä muutosta selittää suurelta osin se, että vuonna 2024 konsernipalveluihin kohdistui tyhjiä toimitilojen vuokria.

Pääosa konsernipalvelujen toiminnallisten muutosten kustannusvaikutuksista liittyvät ostopalvelujen vähentämiseen ja niiden toimintojen siirtoon omaksi toiminnaksi paremman hallittavuuden ja ydintoimintojen turvaamisen näkökulmasta. Tämä muutos aiheuttaa kasvua henkilöstömäärään ja näkyy henkilöstökustannuksien nousuna, mutta toisaalta palvelujen ostojen vähentymisenä, vaikka sopimusten hinnankorotukset osin leikkaavat säästöpotentiaalia.

Konsernipalveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 0,1 milj. euroa:

- Arkiston digitalisointi, hankintaehdotus- ja muutosvaikutusten arviointityökalu sekä hallinnollisten prosessien automatisointi robotiikkaa hyödyntäen 100 t. euroa.

Vastaavasti kustannustasoa nostavia tekijöitä toimialalla on yhteensä 0,7 milj. euroa:

- Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus noin 0,4 milj. euroa.
- Henkilöstölisäykset koskien lakipalvelutiimin ja tietosuoja-asioiden vahvistamista 180 t. euroa.
- Talous- ja henkilöstöpalveluiden ostopalvelujen järjestämisen selvitykseen liittyvät kulut 150 t. euroa.

Toiminnan tavoitteet

1) Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Toimialojen tyytyväisyys konsernipalvelujen tukipalveluihin paranee	Palautekysely asteikolla 1-5	Ei mitattu	>3,8
Toimielinten tyytyväisyys konsernipalvelujen tukipalveluihin paranee	Palautekysely asteikolla 1-5	Ei mitattu	>3,8

2) Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisulla

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Konsernipalvelujen toimintakate pysyy talousarviossa	TA2026 toimintakatteen toteuma	Toteumaero 0% (Q2 2025)	<=0%

3) Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

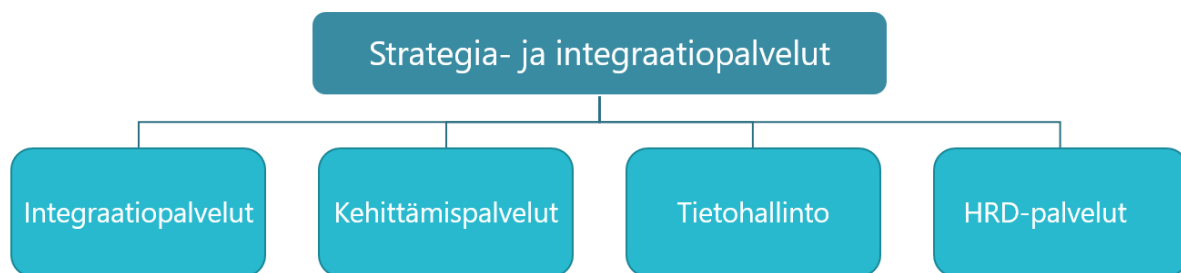
Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+56 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,8 (Q3/2025)	4

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2.5. Strategia- ja integraatiopalvelut

Toimialan kuvaus

Strategia- ja integraatiopalvelut mahdollistavat palvelutuotannon uudistamisen ja kehittämisen sekä vahvistavat asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamista. Toimialaan kuuluvat integraatiopalvelut, kehittämispalvelut, tietohallintopalvelut ja HRD-palvelut tukevat organisaation strategisten kyvykkyyksien kehittymistä. Näitä toteutetaan edistämällä muun muassa digitaalisten palveluiden käyttöönottoa, vahvistamalla henkilöstön osaamista, tuottamalla tietopohjaa palveluille sekä tukemalla palveluiden uudistumista hanketoiminnan avulla. Palveluiden integraatiota, yhdyspintatyötä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kokonaisuutta koordinoidaan toimialalta käsin. Tietohallinto vastaa organisaation ICT-resurssin tehokkaasta käytöstä. Strategia- ja integraatiopalveluiden toimiala vastaa organisaation strategiaprosessista ja tukee palveluverkon uudistumista.

Kuva 14 Strategia- ja integraatiopalveluiden organisaatio.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuosina 2026-2028

Vuoden 2026 aikana strategia- ja integraatiopalvelut vastaavat hyvinvointialueen strategiaprosessista ja tukevat toimialoja palvelujen yhteensovittamisessa ja muutosten toimeenpanossa.

Integraatiopalveluissa edistetään organisaation asiakaslähtöisyyttä. Asiakkuuksien ja HYTE-työn toimintayksikkö tukee palvelutuotantoa asiakkaiden äänen ja asiakaskokemuksen hyödyntämisen johtamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Uusi alueellinen hyvinvointikertomus 2026-2029 sisältää väestöryhmäkohtaiset suunnitelmat. HYTE-työssä siirretään aiemmin kehittämisrahoituksella tehtyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä hyvinvointialueen jatkuvaksi toiminnaksi, painotuksena hyte-kerroinrahoitukseen liittyvät toimenpiteet. Käyttöön otettavalla lapsibudjetoiminnan työkalulla on saatavissa taloustietoa lapsivaikutusten arvioinnin ja päätöksenteon tueksi. Työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvun myötä tarve työttömien sosiaali- ja

terveyspalveluille lisääntyy. Kuntouttavan työtoiminnan muutosten myötä on tarve sosiaalisen kuntoutuksen palvelujen laajentamiselle ja kehittämiselle. Rekrytoinneissa panostetaan lakisääteisten palvelujen turvaamiseen, vaikka riskinä on talousarvioylitys. Ostopalvelututkimuksista pyritään siirtymään omaan tuotantoon.

Palvelujen kehittämisessä koordinoidaan hyvinvointialuetasoisesti innovaatio- ja kehittämistoimintaa. Tulevana vuonna painopisteenä on ulkopuolisen kehittämisrahoituksen hakeminen Kymenlaakson hyvinvointialueen strategisesti merkittävien kehittämiskohteiden edistämiseksi. Samalla jatketaan jo käynnissä olevien kehityshankkeiden tukemista hanketavoitteiden saavuttamiseksi. Kehittämistyössä vahvistetaan ilmiöpohjaista ja osallistavaa toimintatapaa, jota toteutetaan Big Room -toiminnan kautta. Vuoden 2026 tavoitteena on mallintaa Kymenlaakson hyvinvointialueen TKKI (tutkimus-kehittäminen-koulutus-innovaatiot) toimintaa ja vahvistaa verkostotyötä entistä tiiviimmäksi osaksi sitä. Verkostotyön tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistyötä ja tiedon jakamista kehittämisen tueksi.

Isot valtionavustushankkeet päättyvät 31.12.2025. Palveluille suunnattu kehittämisen ja uudistamisen tuen määrä vähentyy merkittävästi vuonna 2026. Tämä kehittämisen tuen vähentyminen kohdentuu erityisen voimakkaasti sekä toimintamallien uudistamiseen, että digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Vaikka vuonna 2026 painopisteenä on uusien hankehakujen toteuttaminen, uusien hankkeiden hakuprosessissa tulee huomioida mahdolliset omarahoitusosuudet ja arvioida näiden vaikutusta vuoden 2026 talousarvioon. Palveluiden kehittämisen talousarviossa ei ole varausta omarahoitusosuuksiin. Tämä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiin osallistua hankehakuihin. Hankehakuihin osallistuminen on myös riippuvainen siitä, millaisia hakuja on tarjolla.

Ulkopuolisella rahoituksella toteuttavien kehittämishankkeiden kautta tuetaan palveluiden uudistumista ja toimintamallien kehitystä. Erityisenä painopistealueena vuoden 2026 hankkeissa on lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen, monialaisentyön vahvistaminen sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyö. Taulukossa 2 ovat hankkeet, joiden rahoituspäätöksestä on ollut tieto vuoden 2025 syyskuussa.

Avustusmäärältään suurin hanke (0,7 milj. euroa) on "Etsivää elintapaohjausta Kymenlaaksossa", jonka tavoitteena on tunnistaa sote-palveluissa riskiryhmiin kuuluvia lapsia, nuoria ja ikääntyneitä, jotka hyötyisivät elintapaohjauksesta, liikunnan lisäämisestä ja yhteisöllisyyden tukemisesta. "IPS työhönvalmennus"-hankkeen (0,45 milj. euroa) tavoitteena on edistää mielenterveyden häiriöistä ja päihderiippuvuuksista kuntoutuvien henkilöiden pääsyä työmarkkinoille, työhön palaamista sekä työssä pysymistä IPS-työhönvalmennuksen avulla.

Uusia avautuvia rahoitushakuja seurataan aktiivisesti ja niihin osallistutaan hyvinvointialueen tarpeiden mukaan.

Hanke	Toteutusaika	Avustusmäärä yht. (€)
Barnahus	1.1.2025-31.8.2026	44 000
Ruoka-apu Kymenlaaksossa *	1.1.2025-31.12.2026	165 043
Uusia polkuja	1.3.2025-28.2.2027	194 317
Etsivää elintapaohjausta Kymenlaaksossa *	1.5.2025 -31.3.2027	700 000
IPS työhönvalmennus	1.5.2025-31.3.2027	450 000
Elämä edellä	1.7.2025-30.6.2027	175 000
Kymenlaakson kirjo	1.1.2026-28.2.2027	100 000
Lastensuojeluilmoitusten rooli ja merkitys	1.1.2026-31.12.2027	86 300
Yhteys - moniammatillista tukea	1.1.2026-31.12.2027	202 219
		2 116 879

*Taulukko 10 Vuonna 2026 käynnissä olevat kehittämishankkeet. *) osa myönnetystä avustuksesta välitetään hankkeen osatoteuttajille.*

Laatutyön osalta jatketaan poikkeamien systemaattista tunnistamista ja käsittelyä. Samalla vahvistetaan laatutyön ja omavalvonnan välistä synergiaa kehittämällä niiden yhteisiä toimintamalleja. Laadunhallintajärjestelmän sertifiointista luovutaan.

Digitalisaation painopisteenä on tukea omahoidon ja itsenäisesti toteutetun hoidon vahvistamista digitaalisilla ratkaisuilla sekä tukea tekoälyyn ja uusiin teknologioihin pohjautuvien ratkaisujen hyödyntämistä osana palvelutuotantoa.

Tietojohdamisen keskeiset painopisteet ovat tietolähtöisen kulttuurin luominen, käyttäjien kyvykkyyksien nostaminen ja yhteinen tiedonhallinta sekä tietomallit. Toimintayksikkö tukee ja kehittää organisaatiota kohti modernia tiedolla johtamista. Lisäksi se tarjoaa työkalut ja osaamisen, joiden avulla jokainen voi hyödyntää tietoa sekä kehittää omia raportteja.

Tietohallintopalveluiden tulosalueella panostetaan tarkastelujaksolla yhteistyön kehittämiseen koko hyvinvointialueen sisällä, jotta löydetään paras mahdollinen ICT-kokonaisuus tukemaan Kymenlaakson hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista. Lisäksi on todennäköistä, että Etelä-Suomen yhteistyöalueella lisääntyä halukkuus yhteishankintoihin koska esimerkiksi Valtiovarainministeriön ohjaus tähän on hyvin määrätietoista. Valmistelussa oleva hankintalain uudistus tulee toteutuessaan rajoittamaan in-house-yksiköiden käyttöä. Edellä mainitun vuoksi Kymenlaakson hyvinvointialueella kilpailutuksien määrä tulee todennäköisesti kasvamaan. Epävakaa geopoliittisen tilanteen vuoksi tietohallintopalvelut vahvistaa kyvykkyytään vastata kasvavaan kyber- ja hybridiuhkaan.

Palvelutuotannon uudistaminen ja digitalisointi edellyttävät strategisten kyvykkyyksien vahvistamista ja kyvykkyyksien johtamista sekä esihenkilötyön osaamisen kehittämistä. Tätä HRD-palvelut toteuttavat osaamisen kehittämis- ja koulutussuunnitelman mukaisesti

varmistamalla, että jokaisella työntekijällä on tehtävään sopivat ja ajan tasalla olevat taidot sekä esihenkilöillä riittävät taidot ja tuki. HRD-palvelut tukevat tarvittaessa päivittäisjohtamista, uusien esihenkilöiden mentorointia ja henkilöstökokemusmittauksen kautta nousseiden kehittämiskohteiden toimeenpanoa. Osana prosessien sujuvoittamista kehitämme tavoite- ja kehityskeskusteluprosessia vastaamaan päivitettyihin strategiaan tavoitteisiin. Lääkehoito-osaamisen varmistamisprosessi tulee vuonna 2026 olemaan täysin digitaalisoitu.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	8 221	15 015	11 919	3 324	3 386	3 474
Myyntituotot	509	1 267	1 415	1 310	1 318	1 353
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	7 452	13 640	10 366	1 894	1 944	1 995
Muut toimintatuotot	260	108	138	120	123	126
Toimintakulut	-74 868	-82 543	-79 108	-73 520	-72 656	-72 010
Henkilöstökulut	-27 542	-31 396	-30 345	-28 523	-28 892	-28 986
Palvelujen ostot	-42 429	-46 081	-43 404	-39 914	-38 625	-37 802
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-802	-926	-1 027	-1 105	-1 117	-1 126
Avustukset	-935	-948	-1 223	-965	-976	-1 001
Muut toimintakulut	-3 160	-3 192	-3 108	-3 013	-3 045	-3 095
Toimintakate	-66 646	-67 528	-67 190	-70 196	-69 270	-68 536

Taulukko 11 Strategia- ja integraatiopalveluiden tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Strategia- ja integraatiopalveluiden toimintakate talousarviossa 2026 on -70,2 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätösennuste on 67,2 milj. euroa, joten kasvua siihen nähden on 3,0 milj. euroa (+4,5 %). Vuoden 2025 ja 2026 tiliryhmäkohtaisissa talousluvuissa on merkittäviä eroja, koska isot valtionavustushankkeet päättyvät vuoden 2025 lopussa. Valtionavustushanketoiminnan supistumisen vaikutus vuoden 2026 talousarvion toimintatuottoihin on -8,5 milj. euroa verrattuna vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen ja vastaavasti toimintakuluihin supistumisella on 8,5 milj. euron kuluja pienentävä vaikutus. Toimintakatetasolla vaikutus on kustannusneutraali, sillä hankkeissa on ollut 100 %:n rahoitusosuus.

Toimialan toimintakatteen kasvu selittyy suurelta osin palkkoihin tehtävillä sopimuskorotuksilla sekä vuoden 2025 talousarvion mukaisilla, pääsääntöisesti

lakisääteisillä henkilöstölisäyksillä. Kaikkia rekrytointeja ei tehty alkuvuodesta, joten palkkamenot eivät näy vuoden 2025 tilinpäätösennusteessa täydeltä kalenterivuodelta. Vuoden 2026 osalta heille on budjetoitu koko vuoden palkka. Toimialalla arvioidaan kriittisesti uusien henkilöiden palkkaamista ja talousarviossa on huomioitu ennustetut eläköitymiset.

Vuoden 2026 talousarvioon on viety Integraatiopalveluiden tulosalueelle prosentuaalisesti isoja säästöjä palvelujen ostot -tiliryhmään kuuluviin kuluihin. Esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan ostopalveluja sekä psykologipalveluiden ja psykososiaalisen opiskeluhoollon asiakaspalvelujen ostoja on supistettu. Toimialan euromääräisesti merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuitenkin Tietohallintopalveluiden tulosalueen ICT-palveluostot. Vuoden 2025 tilinpäätösennusteen mukainen toteuma Tietohallintopalveluiden ICT-palveluostoista on 35,4 milj. euroa ja vuoden 2026 talousarviossa ostojen määrä on 37,0 milj. euroa. ICT-palveluostojen kasvu talousarviossa on 1,6 milj. euroa (4,6 %). ICT-palveluostojen osalta säästökohteita on löydetty ja ostopalveluja on pystytty karsimaan. Säästö ei kuitenkaan näy kokonaiskulujen pienenemisenä, sillä käytössä oleviin palveluihin kohdistuu keskimäärin 3-4 %:n hinnankorotuksia. Digitaalisia ratkaisuja on otettava käyttöön, jotta voidaan toteuttaa digitalisaatiota ja tuottavuuskehitystä edistävää toimintaa, mikä mahdollistaa säästöt organisaation muissa yksiköissä.

Strategia- ja integraatiopalveluiden toimialalla talousarvion sopeutuksia ja kustannussäästöjä on suunniteltu tehtävän yhteensä 1,6 milj. euroa:

- Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelut (667 t. euroa)
- Sovelluspalveluiden ottaminen omaksi toiminnaksi, säästö saadaan täysimääräisesti voimaan vuonna 2026 (500 t. euroa)
- Eläköitymisten yhteydessä arvioidaan rekrytointitarve (230 t. euroa)
- Prosessien kuvauksen työkalun eli IMS-ohjelmiston koulutusostoista ja Laadunhallintajärjestelmän sertifiointista luopuminen (100 t. euroa)
- Amanuenssitoiminnan supistaminen vuoden 2025 tasosta 4 HTV:llä (129 t. euroa)
- Uudet teknologiset ratkaisut tuovat säästöjä koko hyvinvointialueelle.

Vastaavasti kustannustasoa nostavia tekijöitä toimialalla on yhteensä 2,3 milj. euroa:

- ICT-palvelujen ostot, hinnankorotukset keskimäärin 3-4 % (700 t. euroa)
- Sopimuskorotukset palkkoihin (1,3 milj. euroa)
- HYTE-työhön osoitetaan +5htv (+0,3 milj. euroa) valtakunnallisesti jaettavan hyte-kerroinrahoituksen lisäämiseksi. HYTE-työtä edistetään suunnitelmallisesti kaikkien toimialojen osalta.

Toiminnan tavoitteet

1) Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Saavutettavat palvelut: Asiakas- ja potilastietojärjestelmän korkea käytettävyys 24/7	Merkittävien katkojen lukumäärä / vuosi	1	Enintään 1 kpl
Saavutettavat palvelut	Digitaalisten kontaktien osuus kaikista kontakteista	27 %	35 %
Saavutettavat palvelut	Asiakaskokemuksen Tiedon ymmärrettävyys -mittari (THL): Saamani tieto hoidosta tai palvelusta oli ymmärrettävää	4,73 (1-8/2025)	4,8 (Asteikko 1-5)
Päihteiden puheeksiotto toteutuu sote-palveluissa	AUDIT ja AUDIT-C testit yhteensä (HYTE-kerroinmittari)	9 600/vuosi (2025 ennuste)	10 000/vuosi
Päihteiden puheeksiotto toteutuu sote-palveluissa	Alkoholin riski- ja haitallisen käytön mini-interventio (HYTE- kerroinmittari)	530/vuosi (2025 ennuste)	2 000/vuosi
Elintapaohjausta tehdään sote-palveluissa	Liikkumisen edistämisen mini- interventio	1 000/vuosi 2025 ennuste	2 000 / vuosi

2) Tasapainoinen talous kestäväillä ja ennakoivilla ratkaisilla

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Taloustietoisuuden lisääntyminen ja ennakointi raportoinnin kautta	Kahva-tietojohdamisen työpöydän käyttäjät/kk	375 (09/2025)	550/kk
Strategisten kehittämistarpeiden toteuttamiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta / SIP toimialalta koordinoitu	Haetut/saadut ulkopuoliset rahoitukset	13 haettu/9 saatu (vuosi 2025)	Toteumaprosentti haetut /saadut, onnistuneita rahoituksia 50 %

3) Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+42 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus- kysely (asteikolla 1-5)	3,8 (Q3/2025)	4

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

2.6. Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon kuvaus

Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.6.2025 ja vaalit pidettiin 13.4.2025. Hyvinvointialueen johtaminen perustuu hyvinvointialuestrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin aluevaltuuston päätöksiin. Hyvinvointialueen strategia on valmistelussa syksyn 2025 aikana ja se ohjaa vuoden 2026 talousarvion valmistelua.

Aluevaltuustossa on 59 valtuutettua ja se vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Aluevaltuuston vuoden 2026 painopistealueena on kehittää edelleen yhdessä valtuustoryhmien ja aluehallituksen kanssa strategista ohjausta siten, että se ohjaa niin toiminnan kuin talouden toteuttamista ja raportointia kaikilla johtamisen tasoilla.

Talousarvio sisältää valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen tarkoitetun 135 500 euron suuruisen ryhmärahan.

Aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnan ja sopimushallinnan järjestämisestä. Aluehallitus vastaa myös sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. Aluevaltuuston toimikaudekseen valitsemassa aluehallituksessa on kolmetoista (13) jäsentä, joista aluevaltuusto on valinnut aluehallituksen puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on määräykset hyvinvointialuelain 125 §:ssä ja hallintosäännön 9. luvussa Ulkoinen valvonta. Tarkastuslautakunnan muodostaa 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Turvallisuuslautakunta johtaa ja kehittää pelastustoimialaa ja vastaa sen palvelujen järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Turvallisuuslautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Sosiaalipalvelujen palvelulautakunta linjaa ja kehittää Sosiaalipalvelujen toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelustrategian mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Palvelulautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Terveysten ja sairaanhoidon palvelulautakunta linjaa ja kehittää Terveysten ja sairaanhoidon palvelujen toimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelustrategian mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Palvelulautakunnan muodostaa 13 jäsentä ja yhtä monta varajäsentä.

Kansalliskielilautakunnan muodostaa 5 jäsentä. Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on:

- Selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.
- Selvittää, arvioida ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua.
- Selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi.
- Kaksikielisellä hyvinvointialueella, jonka vähemmistökieli on ruotsi, tehdä ehdotuksia kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä ja työnjakoa koskevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun sopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto aluevaltuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista.

Aluevaalilautakunnasta säädetään vaalilaissa. Vaalilain 12 a §:n mukaan aluevaltuuston on asetettava hyvinvointialueelle toimikaudekseen aluevaalilautakunta.

Aluehallituksen alaiseen toimintaan on perustettu konserni- ja toimitilajaosto (6 jäsentä ja varajäsenet), jonka tehtävänä on valmistella hyvinvointialuekonsernin omistajaohjaukseen ja omistajapolitiikkaan sekä edunvalvontaan liittyviä asioita sekä henkilöstöjaosto (7 jäsentä ja varajäsenet), jonka tehtävänä on muun muassa toimia osaltaan työnantajan edustajana sekä ohjata ja seurata henkilöstö- ja työnantajapolitiikkaa.

Hyvinvointialueelle on myös organisaatioon perustettu vaikuttamistoimielimet: vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuusto hallintosäännön 18-20 §:n mukaisten tehtävien hoitoon.

Taloudelliset tavoitteet

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 009	-1 283	-1 188	-1 285	-1 318	-1 322
Henkilöstökulut	-742	-912	-776	-952	-962	-966
Palvelujen ostot	-144	-213	-251	-192	-185	-181
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	-1	-2	-1	-1	-1
Avustukset	-112	-152	-152	-136	-164	-169
Muut toimintakulut	-5	-5	-6	-5	-5	-5
Toimintakate	-1 009	-1 283	-1 188	-1 285	-1 318	-1 322

Taulukko 12 Luottamushenkilöhallinnon tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Toimielinorganisaation toimintakate talousarviossa 2026 on -1,3 milj. euroa. Toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on 0,1 milj. euroa suurempi (+8,2 %), kuin heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteen mukainen toimintakate. Vuoden 2024 tilinpäätökseen (-1,0 milj. euroa) verrattuna vuoden 2026 talousarvion mukainen toimintakate kasvaa 0,3 milj. euroa (+27,4 %).

Toimielinorganisaation henkilöstökulut ovat talousarviossa 2026 lähes 1,0 milj. euroa ja heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteessa vastaava luku on 0,8 milj. euroa. Kasvua on 0,2 milj. euroa (22,7 %). Henkilöstökustannukset on budjetoitu aiempaa suuremmiksi koska lautakuntamuutos sekä poliittiset yhteistyö- ja ohjausryhmät merkitsevät kasvua kokousmääriin.

Palvelujen ostojen osalta talousarvio 2026 on 0,2 milj. euroa. Heinäkuun 2025 tilinpäätösennusteeseen nähden palvelujen ostot on budjetoitu 23,6 % pienemmiksi, koska vuosi 2025 oli vaalivuosi ja aluevaalien järjestämisestä aiheutui kertaluonteisia palvelujenostomenoja. Avustuksiin on vuoden 2026 talousarvioon budjetoitu puolueille maksettavat ryhmärahat aluevaltuuston päätöksen mukaisesti.

3. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Tuloslaskelma on yhteenveto toimialojen talousarvioista. Siinä esitetään koko hyvinvointialuetta koskevat valtion rahoitus, rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot ja muut tuloksen käsittelyyn liittyvät erät.

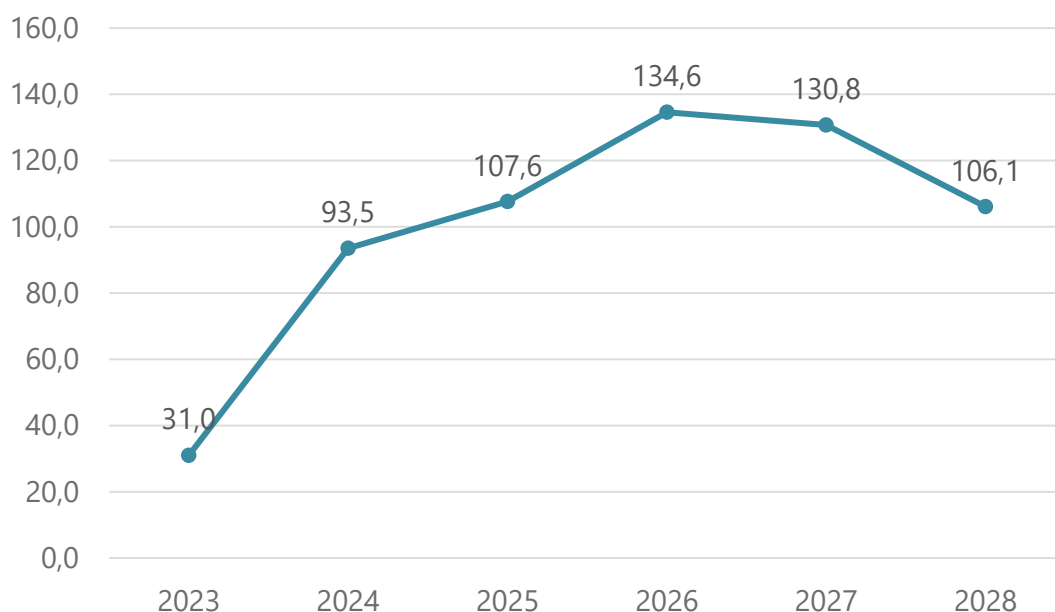
1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toimintatuotot	122 986	123 185	120 898	114 320	116 813	119 849
Myyntituotot	44 285	32 048	33 078	34 607	35 498	36 420
Maksutuotot	56 425	62 093	61 940	63 127	64 290	65 962
Tuet ja avustukset	12 471	19 715	16 485	7 612	7 813	8 016
Muut toimintatuotot	9 805	9 330	9 394	8 974	9 212	9 451
Toimintakulut	-1 017 093	-1 027 201	-1 028 191	-1 044 147	-1 035 892	-1 030 468
Henkilöstökulut	-406 588	-438 518	-435 611	-462 673	-468 479	-470 000
Palvelujen ostot	-469 999	-449 406	-452 818	-438 107	-422 715	-413 705
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 554	-56 486	-56 674	-58 868	-59 507	-60 053
Avustukset	-13 449	-13 836	-13 853	-13 442	-13 363	-13 710
Muut toimintakulut	-68 503	-68 955	-69 234	-71 058	-71 828	-73 000
Toimintakate	-894 107	-904 016	-907 292	-929 827	-919 079	-910 619
Valtion rahoitus	828 369	893 543	893 465	902 012	923 192	935 594
Rahoitustuotot ja -kulut	7 297	2 759	2 759	3 675	2 700	2 700
Vuosikate	-58 441	-7 714	-11 068	-24 140	6 813	27 675
Poistot ja arvonalentumiset	-4 045	-3 024	-3 067	-2 804	-3 000	-3 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-62 486	-10 737	-14 135	-26 944	3 813	24 675
Kumulatiivinen yli- /alijäämä	-93 513	-104 251	-107 649	-134 593	-130 781	-106 106

Taulukko 13 Kymenlaakson hyvinvointialueen tuloslaskelma taloussuunnitelmavuosille 2026-2028 tuhansina euroina.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu negatiivisella tulostavoitteella, joka on 26,9 milj. euroa. Merkittävänä tekijänä on valtionrahoituksen vähäinen kasvu, 8,5 milj. euroa, joka ei riitä kattamaan palkkojen työehtosopimusten mukaisia korotuksia sekä yleistä kustannustason nousua. Palkkojen sopimuskorotusten vaikutus vuodesta 2025 vuoteen 2026 on noin 22,3 milj. euroa eli 6,4 %, kun tarkastellaan vuoden 2026 henkilöstösuunnitelman mukaisen henkilöstön varsinaisia palkkoja ilman lomarahoja ja työaikaorvauksia. Lomarahojen ja työaikaorvausten osalta kustannukset nousevat noin

5,6 milj. euroa. Kokonaisuutena palkkaratkaisu nostaa henkilöstökustannuksia noin 27,8 milj. eurolla vuoden 2026 budjetissa vuoden 2025 palkkatasoon verrattuna.

Suunnitelmakauden tavoitteena on saada tulos kääntymään positiiviseksi, jotta kertynyt alijäämä saadaan vähitellen katettua. Vuoden 2026 osalta alijäämä kasvaisi arviolta 134,6 milj. euroon, kun huomioidaan vuoden 2025 ennuste osavuositarkastuksen 1-7/2025 tasolla. Taloussuunnitelmakauden lopussa kertynyttä alijäämää olisi 106,1 milj. euroa (Kuva 15).

Kuva 15 Kymenlaakson hyvinvointialueen kumulatiivisen alijäämän kehitys vuosina 2023-2028.

Valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaisema valtion rahoitus vuodelle 2026 oli 902,0 milj. euroa. Valtiovarainministeriön painelaskelmissa vuoden 2027 rahoitus olisi 923,2 milj. euroa ja vuoden 2028 rahoitus 935,6 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialueen rahoituksen kasvu on ollut valtakunnallista keskiarvoa pienempää ja näin on myös tulevaisuuden painelaskelmissa (Taulukko 14).

	2023	2024	2025	2026	2027 (arvio)	2028 (arvio)
Valtion rahoitus, milj. euroa	806,0	828,4	893,5	902,0	923,2	935,6
Muutos-%, Kymenlaakson hyvinvointialue		2,8 %	7,9 %	1,0 %	2,3 %	1,3 %
Muutos-%, Manner-Suomi		3,9 %	9,0 %	3,4 %	3,8 %	2,7 %

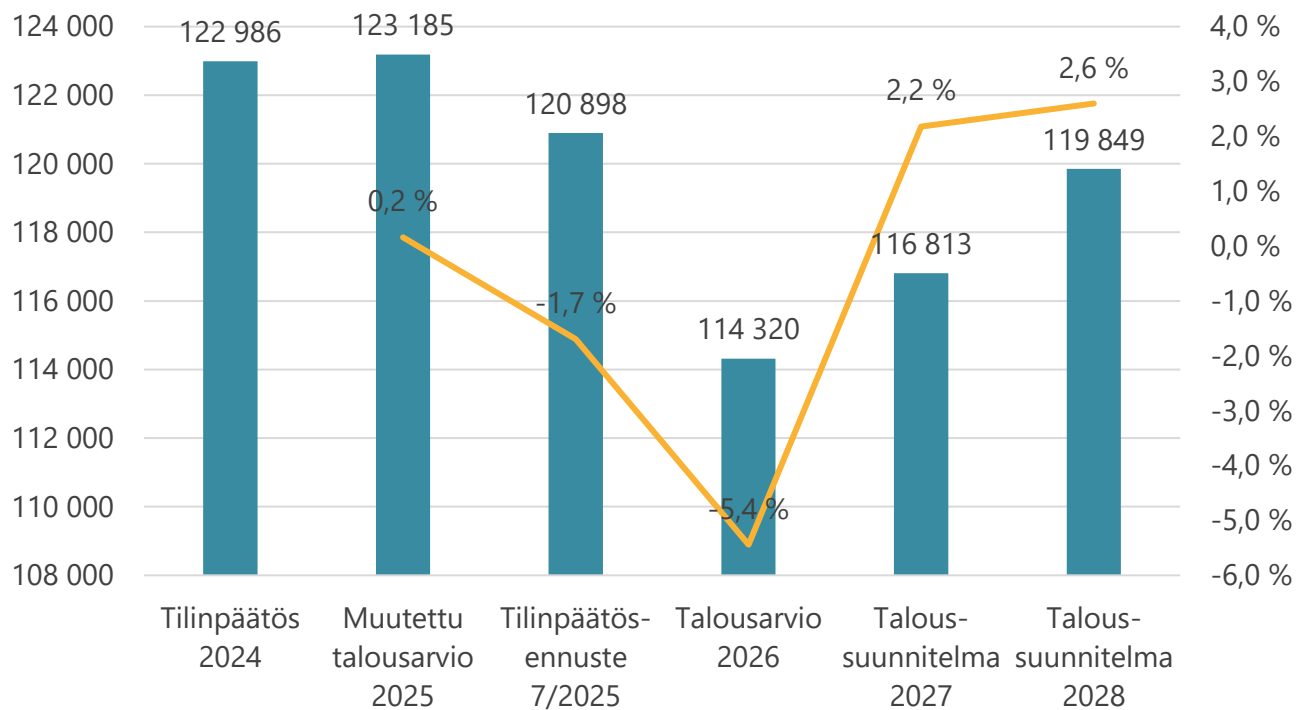
Taulukko 14 Kymenlaakson hyvinvointialueen valtionrahoitus sekä rahoituksen muutoksen vertailu Manner-Suomeen.

Kymenlaakson hyvinvointialueella on ollut käynnissä tuottavuusohjelma vuosille 2023-2025 aluevaltuuston 20.6.2023 hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Ohjelman tavoitteeksi asetettiin tasapainoisen talouden saavuttaminen vuoden 2025 loppuun mennessä. Kertynyttä alijäämää vuoden 2024 lopussa oli yhteensä 93,5 milj. euroa ja osavuositarkastuksessa 1-7/2025 esitetyn tilinpäätösennusteen perusteella vuoden 2025 tulos on 14,1 milj. euroa alijäämäinen.

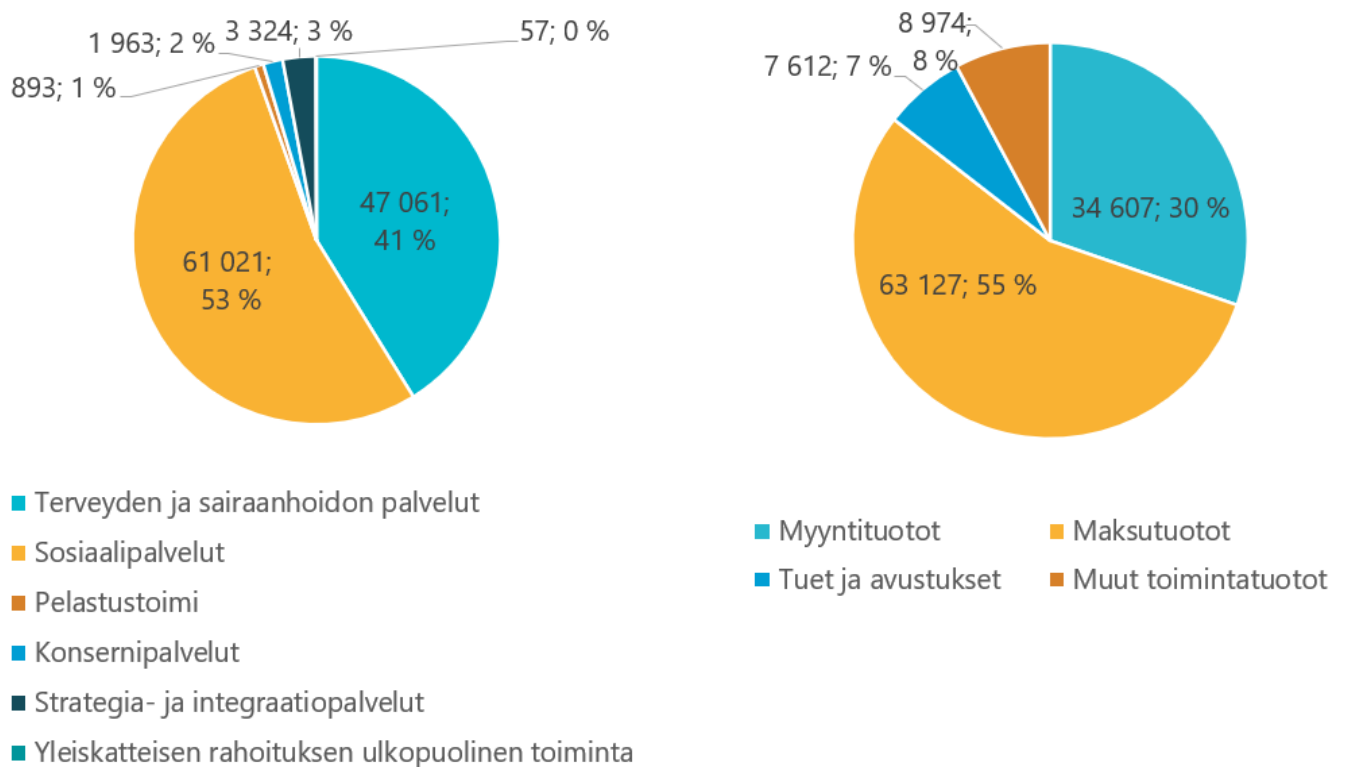
Aluevaltuuston päätettäväksi 9.12.2025 on valmisteilla tuottavuusohjelma vol. 2 vuosille 2026-2030. Ohjelman taloudelliset vaikutukset on huomioitu talousarviossa 2026 ohjelman eritahtisen valmistelun vuoksi rajallisesti ja ne voivat erota talousarviossa esitetyistä vaikutuksista. Taloussuunnitelmassa 2027-2028 tuottavuusohjelman laskennallista vaikutusta on huomioitu täysimääräisemmin. Tuottavuustoimenpiteiden arvioitu määrä on noin 30,0 milj. euroa vuositasolla.

Hyvinvointialueilla on mahdollisuus ja oikeus saada valtiolta lisärahoitusta, jos yksittäisen alueen rahoitus ei riitä palveluiden tuottamiseen ja asukkaiden lakisääteiset perusoikeudet vaarantuvat. Lisärahoitusta voidaan myöntää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta. Lisärahoituspäätös voi sisältää palvelujen vaikuttavuutta, laatua, määrää tai järjestämisen tehokkuutta koskevia ehtoja. Lisärahoitus ei korota sitä saaneen hyvinvointialueen seuraavan vuoden rahoitusta. Lisärahoituksen saaminen on yksi hyvinvointialueille asetetuista arviointikriteereistä ja voi johtaa hyvinvointialueen arviointimenettelyyn. Lisärahoitusta ei voi hakea takautuvasti jo kertyneiden alijäämien kattamiseen. Kymenlaakson hyvinvointialue on käynnistänyt lisärahoitushakemuksen valmistelun (Aluehallitus 22.10.2025 § 251) vuodelle 2025 ja päättää mahdollisesta lisärahoituksen hakemisesta valmistelun perusteella 2.12.2025. Hyvinvointialue voi hakea mahdollista lisärahoitusta vuodelle 2026 vuoden 2026 puolella erilliseen valmisteluun perustuen.

Vuoden 2026 talousarvion toimintatuotot ovat 114,3 milj. euroa. Toimintatuotot laskevat vuoden 2025 ennusteesta 6,6 milj. euroa. Merkittävin muutos on avustuksissa, jotka vähenevät 8,9 milj. euroa. Myynti- ja maksutuottojen osalta on budjetoitu pientä kasvua. Toimintatuotoista 55 % tulee maksutuotoista. Toimialoista suurimmat toimintatuotot ovat sosiaalipalveluilla, 61 milj. euroa (53 %).

Kuva 16 Kymenlaakson hyvinvointialueen toimintatuotot tuhansina euroina ja vuotuiset muutosprosentit.

Kuva 17 Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvion 2026 toimintatuotot toimialoittain ja tiliryhmittäin tuhansina euroina.

Toimintakulut ovat talousarviossa 1 044,1 milj. euroa. Toimintakulut ovat 16,0 milj. euroa (1,6 %) suuremmat kuin tilinpäätösennusteessa 2025. Toimintakuluissa suurin kustannuserä on henkilöstökulut 44 prosentin osuudella (462,7 milj. euroa). Toimialoista suurimmat toimintakulut ovat terveyden ja sairaanhoidon palveluissa (47 % eli 488,3 milj. euroa).

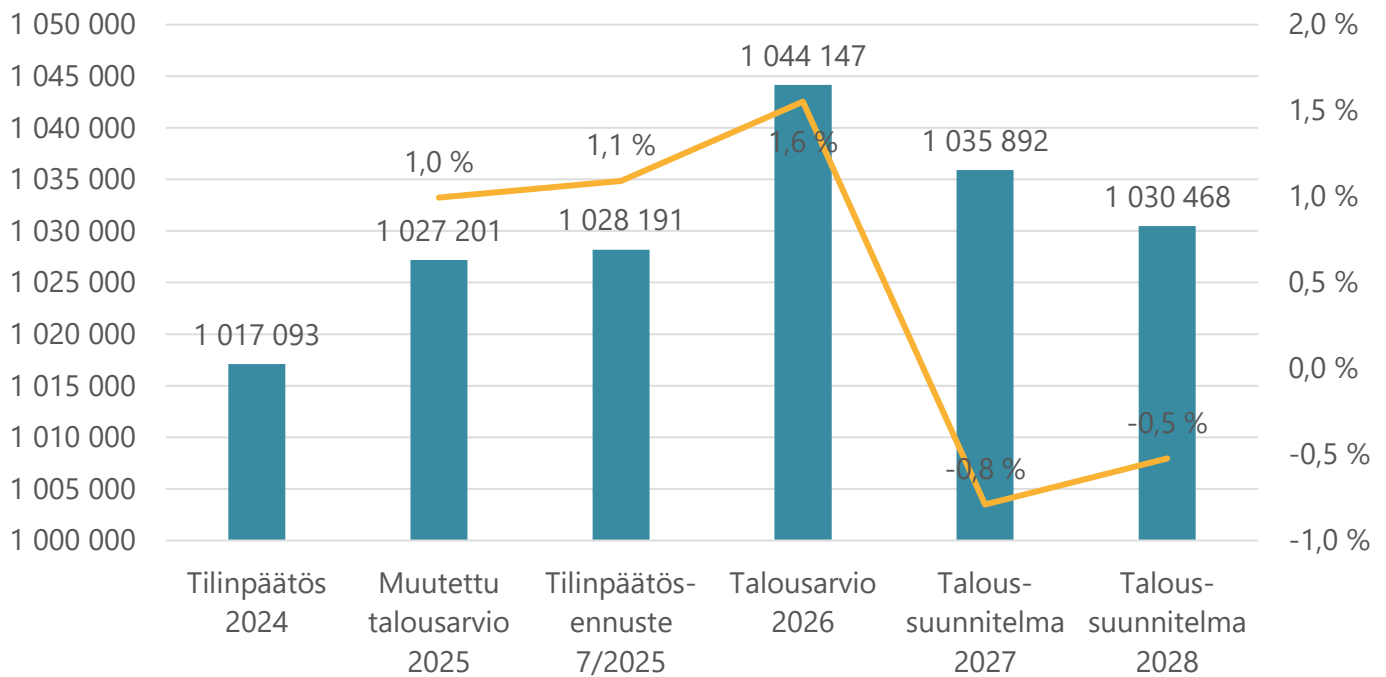
Talousarvion henkilöstökulut ovat 462,7 milj. euroa, joka on 27,1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2025 ennusteessa. Henkilöstökuluja nostaa työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset, joiden laskennallinen vaikutus on noin 28 milj. euroa (6,4 %). Henkilöstökuluihin vaikuttavat myös muutokset palvelutuotannossa sekä hankeavustusten päättyminen.

Palvelujen ostojen osalta talousarvio on erittäin tavoitteellinen. Palvelujen ostojen arvioidaan vähenevän vuodesta 2025 14,7 milj. euroa ja vuoden 2024 tilinpäätöksestä 31,9 milj. euroa. Työvoimanvuokraukseen on budjetoitu 34 milj. euroa, joka on 3,3 milj. euroa (8,8%) vähemmän kuin vuoden 2025 ennusteessa. Myös palvelutuotannon muutoksilla tavoitellaan ostopalveluiden käytön merkittävää vähentymistä.

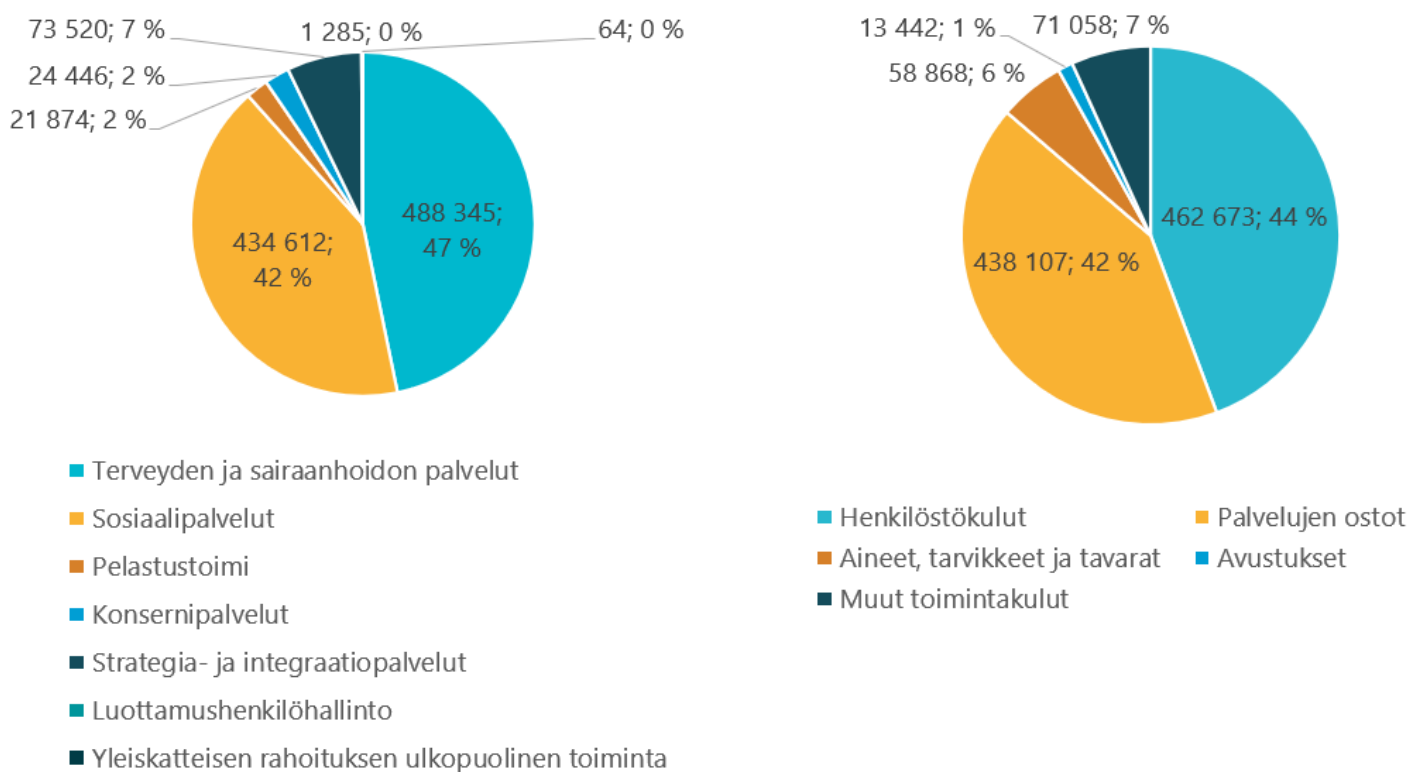
Aineiden ja tarvikkeiden, avustusten sekä muiden toimintakulujen kasvua pyritään hillitsemään tulevina vuosina. Vuokratasoa tulee nostamaan valmistuvien uudis- ja peruskorjauskohteiden vuokralaskutuksen käynnistyminen.

Nettorahoitustuotot ja –kulut ovat talousarviossa 2025 3,7 milj. euron suuriset. Rahoitustuotot ja –kulut arvioidaan pienentyvän laskevan korkotason ja toisaalta rahoitusomaisuuden pienentymisen vuoksi. Merkittävän osan rahoitustuotoista muodostaa johdannaissopimuksen tuotto.

Poistot ovat arvioitu talousarvioon 2026 2,8 milj. euron suuruisiksi. Poistot sisältävät hyvinvointialueen omaan taseeseen hankitun pelastustoimen kaluston ja ICT-investointien poistot.

Kuva 18 Kymenlaakson hyvinvointialueen toimintakulut tuhansina euroina ja vuotuiset muutosprosentit.

Kuva 19 Kymenlaakson hyvinvointialueen talousarvion 2026 toimintakulut toimialoittain ja tiliryhmittäin tuhansina euroina.

4. Investointiosa

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten menojen, kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden, ICT-investoinnit ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Hyvinvointialueet laativat vuosittain esityksen seuraavan tilikauden ja seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista investoinneista ja niiden rahoituksesta.

Aluevaltuuston tulee päättää ja toimittaa investointisuunnitelma vuosittain viimeistään 31.12. mennessä käsiteltäväksi ministeriöissä (Sosiaali- ja terveysministeriö STM, Sisäministeriö SM, Valtiovarainministeriö VM). Mikäli ministeriökäsittelyssä tulee muutoksia aluevaltuuston päättämään investointisuunnitelmaan, muutetusta investointisuunnitelmasta tulee tehdä uusi päätös aluevaltuustossa vuoden loppuun mennessä. Muutokset voivat aiheutua muun muassa lainanottovaltuusneuvottelussa tehtävistä muutoksista.

Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelma esitettiin aluevaltuustolle hyväksyttäväksi 17.12.2024 (§ 64) kokouksessa, jonka jälkeen suunnitelma toimitettiin ministeriöiden (VM, STM, SM) käsiteltäväksi. Koska Kymenlaakson hyvinvointialueelle ei myönnetty lainanottovaltuutta Valtioneuvoston 8.5.2025 päätöksessä, aluehallitus päätti 24.6.2025 hakea lainanottovaltuusneuvottelun käynnistämistä. Lainanottoneuvottelut käytiin syyskuun 2025 aikana ja Valtioneuvoston päätös lainanottovaltuuden muuttamisesta saatiin 16.10.2025.

Lainanottovaltuusneuvottelun perusteella päivittynyt investointisuunnitelma tuodaan aluevaltuuston päätettäväksi uudelleen 9.12.2025. Investointien käynnistämiseksi on saatava ministeriöltä (STM, SM) erillinen investointilupa.

Investointisuunnitelma laaditaan erillisenä sosiaali- ja terveystoimelle sekä pelastustoimelle. Investointisuunnitelmassa käsitellään hyvinvointialueen omat investoinnit sekä investointeja vastaavilla sopimuksilla toteutettavat investoinnit, joita ovat pitkäaikaiset vuokrakohteet. Investointikäsitemuoto eroaa tässä kohdissa kirjanpitolain mukaisesta investoinnin käsitteestä. Kymenlaakson hyvinvointialueen investoinnit toteutetaan pääosin vuokrattuina kohteina. Valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti yksittäinen investointi kirjataan kokonaisuudessaan sitoutumisvuodelle, vaikka toteutusaikataulu olisikin useammalle vuodelle. Usealle vuodelle sitoutuvia investointikohteita ovat erityisesti rakennushankkeet.

Investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova, seuraavat vuodet ovat suunnitelmavuosia. Talousarvion investointiosassa on esitetty talousarviovuoden 2026 ja vuosien 2027-2029 suunnitellut investoinnit.

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Alkuperäinen investointi- suunnitelma 2026	Investointi- suunnitelman 2026 muutokset	Muutettu investointi- suunnitelma 2026	2027	2028	2029
Pysyvät vastaavat	1 896	6 070	4 831	3 426	8 257	4 501	4 898	4 900
Pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat	1 538	1 532	1 821	334	2 155	1 608	1 798	1 800
Sosiaali- ja terveydenhuollon ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	358	4 538	2 310	2 987	5 297	2 660	3 100	3 100
Pelastustoimen ICT-hyödykkeet	0	0	0	105	105	233	0	0
Muut investoinnit	0	0	700	0	700			
Investointeja vastaavat sopimukset	38 825	60 393	39 709	2 368	42 077	11 515	8 573	11 140
Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusinvestoinnit	23 375	49 228	31 100	-3 000	28 100	0	0	0
Pelastustoimen rakennusinvestoinnit	6 813	3 548	0	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustohankinnat	6 963	7 617	8 609	3 637	12 246	11 515	8 573	11 140
Sosiaali- ja terveydenhuollon ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 674	0	0	1 731	1 731	0	0	0
Investoinnit yhteensä	40 721	66 463	44 540	5 794	50 334	16 016	13 471	16 040
Investointituet	72	850	0	500	500	0	0	0
Omaisuuksien luovutukset	128	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit yhteensä	40 521	65 613	44 540	5 294	49 834	16 016	13 471	16 040

Taulukko 15 Yhteenveto investointisuunnitelmasta vuosille 2026-2029.

Kymenlaakson hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävien hankintojen kokonaismäärä vuosina 2026–2029 on 22,6 milj. euroa ja siitä vuodelle 2026 kohdistuu 8,3 milj. euroa.

Pysyvissä vastaavissa on esitetty pelastustoimen laite- ja kalustohankinnat. Pelastustoimen hankintoihin kohdistetaan investointitukea 0,5 milj. euroa. Muut investoinnit 0,7 milj. euroa suunnitteluvuodelle 2026 on varaus hankintalain tulkinnan kiristymisen ja mahdollisen muutoksen käynnistämästä tarpeesta järjestellä Inhouse-yhtiöiden osakeomistusta uudelleen.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa on esitetty pääosin Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut osakeyhtiöön keskitetyt investoinnit, jotka vuokrataan hyvinvointialueen käyttöön. Vuosille 2026-2029 kohdistuu yhteensä 73,3 milj. euron vuokrasitoumukset. Vuoden 2026 investointisuunnitelma vuokrakohteisiin on 42,1 milj. euroa. Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät laite- ja kalustohankintojen uusinvestointien lisäksi korvausinvestoinnit, joiden osuus hankinnoista on merkittävä. Valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti keskussairaalan peruskorjauksen ja

uusien toimitilojen vaatimat kalustukset on esitetty sitoumuksena vuoden 2026 investointina, vaikkakin hankinta tehdään toimitilojen käyttöönoton mukaisesti myöhempinä vuosina.

Kymenlaakson hyvinvointialueella on nostettuna 120 milj. euron laina Euroopan investointipankilta sairaalan uudis- ja korjausrakentamiseen. Nostettu laina on lainoitettu edelleen Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:lle. Lainaa lyhennetään vuoden 2026 aikana 0,7 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialueen suunnitelmassa ei ole investointeihin tarkoitetun lisälainan nostamista suunnittelukaudella.

Seuraavalla sivulla on esitetty investointisuunnitelman 2026-2029 investoinnit eriteltynä hankkeittain.

INVESTOINTISUUNNITELMA (1 000€)	2026	2027	2028	2029	Yhteensä
Laite- ja kalustohankinnat	2 155	1 608	1 798	1 800	7 361
<i>Pelastustoimi, autokaluston uusiminen</i>	1 250	1 198	1 383	1 380	5 211
<i>Pelastustoimi, öljyntorjuntakalusto</i>	905	410	415	420	2 150
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	6 102	2 893	3 100	3 100	15 195
<i>TOSI Toimialasidonnaiset</i>	1 949	0	1 530	1 530	5 009
<i>TORI Toimialariippumattomat</i>	748	600	600	600	2 548
<i>INFRA Järjestelmäinfrastruktuuri</i>	2 600	2 060	970	970	6 600
<i>Pelastustoimi, ICT-investoinnit</i>	105	233			338
<i>Muut aineettomat hyödykkeet</i>	700				700
INVESTOINTEJA VASTAAVAT SOPIMUKSET	42 077	11 515	8 573	11 140	73 305
Rakennukset	28 100	0	0		28 100
<i><u>Pelastustoimen rakennusinvestoinnit</u></i>					0
<i>Siltakylän paloasema (LOV2023)</i>					0
<i><u>Sosiaali- ja terveysalojen rakennusinvestoinnit</u></i>					0
<i>Keskussairaalan alueen rakennusprojekti ja kustannusarviomuutos AV 29.4.2024 (LOV2023)</i>					0
<i>Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen rakennushanke Kouvola (LOV2025)</i>					0
<i>Kehitysvammaisten asumisyksikkö Kotka (LOV2025)</i>					0
<i>Lasten, nuorten ja aikuisen kehitysvamm.lyhytaikaisyksikkö Kouvola (LOV2023-2026)</i>	2 600				2 600
<i>Laajan palv.perhekeskus eteläinen, Karhulan sairaalan peruskorj. ja tilamuutokset (LOV2026)</i>	3 000				3 000
<i>Ambulanssitali Koria (LOV2023)</i>					0
<i>Ikääntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Kotka (LOV2025)</i>					0
<i>Ikääntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Hamina (LOV2026)</i>	14 500				14 500
<i>Ikääntyneiden yhteisöll. asumisen rak.hanke/Kuusankoski (LOV2026)</i>	8 000				8 000
<i>Suojatila (LOV2025)</i>					0
<i>Ratamo vainajasäilytys ja huoltorakennus (LOV2025)</i>					0
Laite- ja kalustohankinnat	12 246	11 515	8 573	11 140	43 474
<i><u>Sosiaali- ja terveysalojen laite- ja kalustohankinnat</u></i>					0
<i>Uudis-/korjauskohteiden laite- ja kalustohankinnat</i>	4 294				4 294
<i>Operatiiviset palvelut</i>	1 835	1 998	1 710	1 625	7 168
<i>Välinehuolto</i>	145	1 190	1 400	330	3 065
<i>Medisiiniset palvelut</i>	1 535	4 675	1 483	5 345	13 038
<i>Akuuttipalvelut</i>	360	512	490	130	1 492
<i>Perhekeskukset</i>	50	50	50	150	300
<i>Suunterveydenhuolto</i>	330	300	300	300	1 230
<i>Kuntoutus</i>	211	90	60	40	401
<i>Perusterveydenhuolto</i>	116	80	80	80	356
<i>Psykiatria</i>	20	20	100	20	160
<i>Ajoneuvot</i>	2 800	2 600	2 800	3 120	11 320
<i>Sosiaalipalvelut</i>	550	0	100	0	650
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 731	0	0	0	1 731
Investointituet	500	0	0	0	500
Nettoinvestoinnit yhteensä	49 834	16 016	13 471	16 040	95 361
Vuotuinen vuokravastuiden muutos	2 966	2 012	2 634	2 551	10 163

Taulukko 16 Investointisuunnitelman 2026-2029 investoinnit eriteltynä hankkeittain.

5. Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosan rahoituslaskelma muodostuu hyvinvointialueen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtojen muutoksista. Rahoitusosa kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä käyttötalouteen, investointitalouteen sekä lainojen lyhennyksiin. Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa rahoituksellista yli- tai alijäämää. Mikäli luku on positiivinen, tulo-rahoitus riittää kattamaan vuoden aikana realisoituvat käyttö- ja investointitalouden menot. Mikäli luku on negatiivinen, tulo-rahoitus ei riitä toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Tällöin muodostuu rahoitusali-jäämää, joka katetaan lyhytaikaista lainaa nostamalla. Rahoitusosa päättyy osoittamaan hyvinvointialueen maksuvalmiuden muutoksen.

1 000 €	Tilinpäätös 2024	Muutettu talousarvio 2025	Tilinpäätös- ennuste 7/2025	Talousarvio 2026	Talous- suunnitelma 2027	Talous- suunnitelma 2028
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	-59 379	-7 714	-11 113	-24 140	6 813	27 675
Vuosikate	-58 441	-7 714	-11 068	-24 140	6 813	27 675
Satunnaiset erät						
Tulo-rahoituksen korjauserät	-937		-45			
Investointien rahavirta	-1 696	-5 220	-6 025	-7 757	-4 501	-4 898
Investointimenot	-1 896	-6 070	-6 070	-8 257	-4 501	-4 898
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72	850		500		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	128		45			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-61 074	-12 934	-17 138	-31 897	2 312	22 777
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	732	1 463	3 658
Antolainasaamisten lisäys						
Antolainasaamisten vähennys				732	1 463	3 658
Lainakannan muutokset	12 330	49 875	29 875	29 268	-1 463	-23 658
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-416	-125	-125	-732	-1 463	-3 658
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 745	50 000	30 000	30 000	0	-20 000
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	46 901	-10 000	-10 000	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-4					
Vaihto-omaisuuden muutos						
Saamisten muutos	48 511					
Korottomien velkojen muutos	-1 605	-10 000	-10 000			
Rahoituksen rahavirta	59 231	39 875	19 875	30 000	0	-20 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 843	26 941	2 737	-1 897	2 312	2 777
Rahavarat 31.12.	59 282	86 224	62 019	60 122	62 434	65 211
Rahavarat 1.1.	61 126	59 282	59 282	62 019	60 122	62 434

Taulukko 17 Rahoituslaskelma vuosille 2024-2028.

Vuodelta 2025 siirtyvien rahavarojen ennakoidaan olevan 62,0 milj. euroa perustuen osavuositarkastuksen 1-7/2025 ennusteeseen. Vuoden 2025 rahoitustilanne voi olla ennustetta heikompi, joka lisää vuoden 2026 mahdollista lyhytaikaisen rahoituksen tarvetta. Talousarviovuoden 2026 rahoituslaskelma on laadittu varovaisuuden periaatteella ilman mahdollista, erikseen harkittavaa ja haettavaa valtion lisärahoitusta. Rahoituslaskelman vuosikatteenä on toiminnan tuloksena muodostuva negatiivinen vuosikate 24,1 milj. euroa. Rahavaroja pienentää investointisuunnitelman mukainen, vuodelle 2026 sitoutuneiden omaan taseeseen tehtävien investointien rahavirta 8,3 milj. euroa. Euroopan investointipankilta nostettu laina on edelleen lainoitettu Kymen Tuelle. Lainan lyhennys 0,7 milj. euroa on sekä anto- että ottolainauksen vähennyksenä, eikä näin ollen vaikuta kassavirtaan. Kymenlaakson hyvinvointialueen suunniteltu kassavirta ei sisällä pitkäaikaisen lainan nostamista. Kassa-alijäämää korjataan vuoden aikana lyhytaikaisella rahoituksella (hyvinvointialuetodistukset) arvion mukaan 30,0 milj. eurolla, jolloin lyhytaikaisen lainan määrä vuoden lopussa olisi yhteensä 60,0 milj. euroa. Korottomien velkojen määrää pyritään pienentämään muun muassa tulosta parantavalla lomapalkkavelkojen kasvun hillitsemisellä.

Talousarviovuoden rahoitus 22.9.2025 julkaistun rahoituslaskelman mukaisesti on 902,0 milj. euroa. Kymenlaakson hyvinvointialue voi hakea rahoituslain (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021 §11) mukaista lisärahoitusta, jos yksittäisen alueen rahoitus ei riitä palveluiden tuottamiseen ja asukkaiden lakisääteiset perusoikeudet vaarantuvat. Kymenlaakson hyvinvointialue valmistelee lisärahoitushakemusta vuodelle 2025, josta mahdollisen päätöksen tekee aluehallitus 2.12.2025. Aluehallitus harkitsee lisärahoitushakemuksen valmistelua myös vuodelle 2026, josta mahdollinen päätös voidaan tehdä vuoden 2026 aikana.

Vuosien 2027 ja 2028 valtion rahoitus on esitetty VM:n julkaiseman painelaskelman mukaisena. Rahoituslaskelma näille vuosille vahvistuu edeltävän vuoden aikana tätä edeltävän vuoden tilinpäätösten vahvistamisen jälkeen, joten tulevien vuosien rahoitukseen sisältyy merkittävää epävarmuutta.

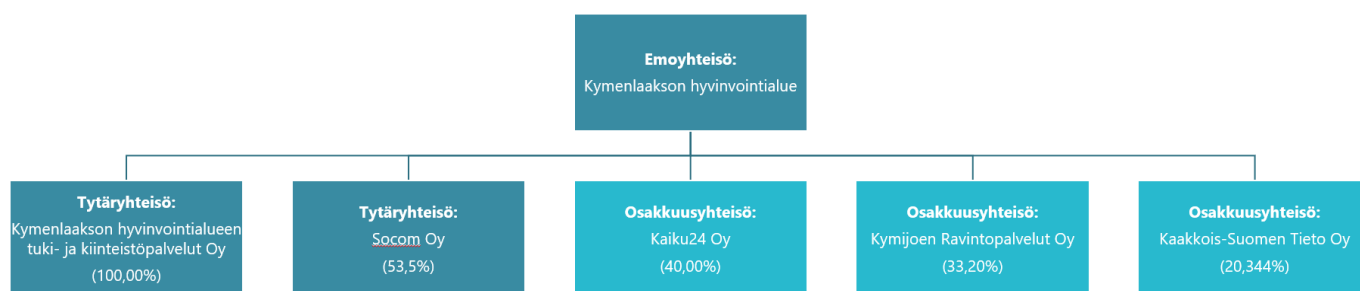
Kymenlaakson hyvinvointialueelle on myönnetty 0,5 milj. euroa valtion vuoden 2025 lisämäärärahaa käytettäväksi pelastustoimen öljynkeräininvestointien rahoittamiseen.

Valtion rahoitus (1 000€)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
VM Rahoituslaskelma 24.11.2023	805 954					
VM Rahoituslaskelma 27.6.2024		828 369				
VM Rahoituslaskelma 24.6.2025			893 465			
VM Rahoituslaskelma 22.9.2025				902 012		
VM Painelaskelma 22.9.2025					923 000	936 000
Yhteensä	805 954	828 369	997 738	920 347	916 278	936 000

Taulukko 18 Valtion rahoituksen erittely vuosille 2023-2028 perustuen valtiovarainministeriön rahoitus- ja painelaskelmiin.

6. Hyvinvointialuekonsernin tavoitteet

Hyvinvointialuekonsernin tavoitteet jakaantuvat konsernijohtolle ja tytäryhteisöille asetettuihin tavoitteisiin. Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernissa on kaksi tytäryhtiötä: Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy ja Socom Oy. Liikkeenluovutusneuvottelujen tuloksena osa Socom Oy:n toiminnasta siirtyi 1.1.2025 Kymenlaakson hyvinvointialueelle ja jäljelle jäävä osuus yhtiöstä tullaan purkamaan loppuvuoden 2025 aikana. Lisäksi konserniin kuuluu kolme osakkuusyhteisöä: Kaiku24 Oy, Kymijoen Ravinto-palvelut Oy ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy.

Kuva 20 Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernirakenne vuoden 2024 lopussa.

6.1. Konsernijohtoon tavoitteet

Hallintosäännön mukaan hyvinvointialueen konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, hyvinvointialuejohtaja sekä hyvinvointialuejohtajan nimeämät muut viranhaltijat. Konsernijohtolleen asetetut tavoitteet konserniohjauksen periaatteista ja menettelytavoista on määritelty aluevaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa. Konserniohje päivitetään siten, että se astuu voimassa viimeistään 1.1.2026 lukien.

Valtuustokauden vaihduttua vuoden 2025 aikana on valmisteltu johtamisjärjestelmän uudistamista ja siihen liittyvät muutokset toimielinorganisaation osalta on kirjattu hallintosääntöön keväällä 2025. Aiempien tilinpäätöksen arviointikertomusten sekä sisäisen tarkastuksen raporttien mukaan, konserniohjausta ja valvontaa olisi syytä kehittää, koska konserniyhteisöillä on Kymenlaakson hyvinvointialueella korostunut merkitys. Tämän johdosta konsernijohto on käynnistänyt omistajaohjauksen kehittämisen toimenpiteitä, jotka osin jatkuvat vuoden 2026 aikana.

Vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön omistajaohjauksen omistajastrategiaan perustuvat toimintamallit tarvittavin yhteisökohtaisin painotuksin ja omistajasuunnitelmin. Painopisteenä on tytäryhteisö Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy sekä yli 10% omistusosuuden yhteisöt Kaiku24 Oy, Kymijoen Ravintopalvelut Oy ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy. Lisäksi alle 10% omistusosuudella olevien yhtiöiden osalta jatketaan hankintalain uudistukseen liittyvän inhouse-regulaation tiukennuksiin liittyvää valmistelua siten, että palvelujen järjestäminen toteutuisi joko omana toimintana, kilpailuttamalla markkinoilla tai toteuttamalla mahdolliset muutokset hyvinvointialueen omistaja-asemaan inhouse-yhtiöissä vuoden 2026 loppuun mennessä. Hankintalain muutosten siirtymäaikaan odotetaan astuvan voimaan vuoden 2025-2026 vaihteessa.

Kymenlaakson hyvinvointialueen konsernijohtoon tavoitteet ovat:

- Johtamisjärjestelmän tarkastelu sekä hallinnollisen rakenteen viimeistely ja toimeenpano luottamushenkilöjohtoon linjausten mukaisesti
 - Varmistaa hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valintojen toteuttamista tukeva johtamisjärjestelmäkokonaisuus.
 - Johtamisjärjestelmä uudistamisessa huomioituu kaikki viisi osa-aluetta (Kuva 21).
- Omistajaohjauksen toimintatavan systematisointi
 - Säännöllisen yhteistyön toimintamalli käytössä.
 - Uudistetun hyvinvointialuestrategian huomiointi omistajaohjauksessa.
 - Konserniyhtiöiden ohjaus toteutuu valmistuneiden omistajasuunnitelmien mukaisesti.
- Valmistautuminen konserniohjausta koskeviin lainsäädännöllisiin uudistuksiin
 - Palvelujen ja omistusten turvaaminen hankintalain mukaisesti.
- Edunvalvonnallinen vaikuttaminen eduskunnan seuraavan vaalikauden hallitusohjelmaan.

- Hyvinvointialueiden toimintaa ja rahoitusta koskevan asiantuntijuuden tarjoaminen.
- Yhteistyön vahvistaminen:
 - Hyvinvointialueen kaupunkien ja muiden maakunnallisten toimijoiden kanssa.
 - Etelä-Suomen yhteistyöalueella sekä erityisesti HUS:n kanssa.

Kuva 21 Johtamisjärjestelmän osa-alueitten kuvaus.

6.2. Tytäryhtiön tavoitteet

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy eli Kymen Tuki tarjoaa monipuolisia tukipalveluita hyvinvointialueelle. Kymen Tuen palveluliiketoimintaan kuuluvia tehtäviä ovat puhtauspalvelut, kiinteistöhuolto, hankinta-, logistiikka- ja kuljetuspalvelut, hoitolaitekeskus sekä lääkintälaitetekniikka. Kymen tuen toimitilapalvelut vastaavat toimitilojen rakennuttamisesta ja isännöinnistä sekä niiden omistamisesta ja hallinnoinnista hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen sitovat tavoitteet tytäryhtiölle vuodelle 2026 ovat:

1. Talous:
 - a. Yhtiön hyvinvointialueelle tuottamien palvelujen tuotehintojen kasvu <1% vuoden 2025 tuotehinnoista.
 - b. Yhtiön talous on tasapainossa.
 - c. Yhtiön tulee tarkastella tukipalveluiden tuotantotapoja säännöllisesti kustannusten ja tehokkuuden parantamiseksi ja varmistaa kustannusten vertailukelpoisuus markkinoilla toimiviin vastaaviin palvelutuottajiin.
2. Palvelutoiminta ja laatu:
 - a. Toimialojen kanssa pidetään säännölliset yhteistyöneuvottelut vähintään neljä kertaa vuodessa.
 - b. Tukiyhtiön antamista palveluista toteutetaan asiakastyytyväisyyskysely toimialoille keväisin ja syksyisin. Tavoite asiakastyytyväisyydelle asteikolla 1-5 on >4. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulee kattaa kaikki keskeiset tukiyhtiön tuottamat palvelualueet ja niiden tulokset käsitellään toimialojen kanssa pidettävissä yhteistyöneuvotteluissa.
3. Henkilöstö:
 - a. Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy. Tavoite työntekijäkyselyllä (eNPS) on +40 ja sairauspoissaolojen vähenemä edellisvuoden toteumasta on -15%.

Kymen Tuen talousarviossa on tuotettujen palveluiden osalta yksikköhinnoissa huomioitu tavoitteiden mukaisesti yhden prosentin korotus yksikköhinnoissa. Liikevaihto nousee kokonaisuudessaan 4,3 prosenttia edelliseen talousarvioon verrattuna. Tämä johtuu muun muassa uusista valmistuneista toimitiloista.

Kulujen osalta on huomioitu maltilliset indeksikorotukset. Talousarvion laadintavaiheessa ei ollut kaikilta osin tiedossa, muun muassa ulkopuolisten vuokratilojen osalta, tulevat korotukset vuodelle 2026. Henkilöstökuluja on korotettu työehtosopimusten mukaisilla korotusprosentteilla.

Kymen Tuen tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Talousarvio laaditaan siten, että yhtiön kulut tulevat katettua.

Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy 1 000€	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Liikevaihto	78 109	86 217	87 805	91 594
Liiketoiminnan muut tuotot	502	314	140	150
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 594	-2 566	-2 286	-2 655
Ulkopuoliset palvelut	-35 798	-36 311	-34 784	-36 657
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-38 392	-38 877	-37 071	-39 312
Henkilöstökulut	-21 614	-24 860	-25 529	-25 741
Poistot ja arvonalentumiset	-14 814	-16 967	-16 805	-16 894
Liiketoiminnan muut kulut	-2 587	-3 725	-5 000	-5 372
Liikevoitto (-tappio)	1 203	2103	3 541	4 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 041	-2 095	-3 106	-4 383
Voitto (tappio) ennen tp- siirtoja ja veroja	162	8	435	42
Tilinpäätössiirrot		-568		
Tilikauden voitto (-tappio)	162	-560	435	42

Taulukko 19 Kymenlaakson hyvinvointialueen tuki- ja kiinteistöpalvelut Oy:n tuloslaskelma.

7. Talousarvion sitovuus ja raportointi

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja siinä määritellyjä sitoumuksia. Talousarvion sitovuus määrittelee käyttövaltuudet hyvinvointialueen toiminnan järjestämiselle. Aluevaltuusto ylimpänä toimielimenä päättää hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa aluevaltuuston hyväksymää hyvinvointialuestrategiaa. Toiminnan tavoitteiden on liityttävä talousarviossa niiden saavuttamiseen varattuihin varoihin.

Aluevaltuustotason sitovuudet talousarvion osille on kuvattu alla olevissa kappaleissa.

Hyvinvointialuestrategia

Strategisten tavoitteiden osalta aluevaltuustoon nähdessä sitovat tavoitteet kaudelle 2026–2029 ovat:

- Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa
 - Vuonna 2029 yhä useampi yli 75-vuotias asuu kotona erilaisten tukipalvelujen avulla, tavoitteenamme on yltää kansallisesti parhaaseen puolikkaaseen. Ennaltaehkäisevät sote-palvelut ja turvallinen kotona asuminen tukee elämänlaatua ja vähentää ympärivuorokautisen palveluasumisen tarvetta.
- Tasapainoinen talous kestäväillä ja ennakoivilla ratkaisuilla
 - Vuoteen 2029 mennessä kuulumme paljon palveluja käyttävien kustannusten vähentämisessä kansallisesti parhaaseen puolikkaaseen.
- Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö
 - Saavutetaan ja pidetään henkilöstön suositteluindeksi vakaana ja vähintään (eNPS) tasolla +45.

Käyttötalousosa

Aluevaltuusto hyväksyy käyttötalousosan toimialoittain. Aluevaltuustoon nähden sitovat erät ovat toimialakohtaiset toimintatavoitteet ja toimialakohtainen ulkoinen toimintakate. Toimialajohtajat vastaavat toimialansa ulkoisen toimintakatteen sekä toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

Aluevaltuustoon nähden sitovat taloudelliset tavoitteet 2026 (1 000€):

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoinen toimintakate)	
Terveysten ja sairaanhoidon palvelut	-441 284
Sosiaalipalvelut	-373 591
Pelastustoimi	-20 981
Konsernipalvelut	-22 484
Strategia- ja integraatiopalvelut	-70 196
Toimielinorganisaatio	-1 285

Aluevaltuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet 2026:

Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Toimiala	Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 14 vuokaudessa 0-22-vuotiailla	% hoitoonpääsykäynneistä	*)	100 %
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Suun terveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 3 kuukaudessa 0-22-vuotiailla	% hoitoonpääsykäynneistä	*)	100 %
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Psykiatriseen kiireettömään hoitoon pääsy (hoitotakuu) toteutuu vuosittain lain mukaisesti 90 vuorokaudessa alle 23-vuotiailla	% (lukumäärä) yli 90 vrk odottaneet	*)	0 % (0)
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Digipalveluilla korvataan hoitoketjussa käyntejä ja puheluita 20 % vuoden 2025 tasosta vuoteen 2029 mennessä, - 5 % vuosittain	Käynnit ja puhelinkontaktit vähenevät suhteessa sähköinen palvelukanava kontakteihin	*)	-5 %
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Terveiden ja sairaanhoidon palveluita koskeissa HYTE-prosessimittareissa saavutetaan vuosittain vähintään 95 pisteen taso	THL:n raportointi: prosessi – indikaattori, keskiarvo	*)	Prosessi-indikaattorien keskiarvo vähintään 95 pistettä
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Hoidon vaikuttavuusseurantaa kehitetään vuosittain vähintään 2 asiakas-/potilasryhmän osalta.	Kyllä / ei	-	Kaksi asiakas/potilasryhmää toteutuu
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Diabetesta sairastavien osuus, joilla pitkäaikaisverensokeriarvo (HbA1c) on ≤ 53 mmol/mol, kasvaa vuosittain	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus kasvaa
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Diabetesta sairastavien osuus, joilla LDL-kolesteroliarvo on tavoitetasossa, kasvaa vuosittain riskiryhmittäin	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus kasvaa
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Verisuoni- ja sydänsairauksia sairastavien potilaiden LDL-kolesteroliarvo on $\leq 1,4$ mmol/l. Näiden potilaiden osuus kaikista on yli 45 %	Potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus on yli 45 %
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Äkillisten sydäninfarktien toimenpidehoidon toteuttaminen ympäri vuorokauden (24/7/365) Kymenlaakson keskussairaalassa	Viikonloppuisin KOKS:ssa päivystyksellistä kajoavaa sydäninfarktin hoitoa vaativien potilaiden osuus (%)	*)	Potilaiden osuus on 100 %

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

Saavutettavat ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti eri elämäntilanteissa

Toimiala	Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Sosiaalipalvelut	Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden lakisääteinen henkilöstömitoitus	keskimääräinen asiakasmäärä/sos.tt 30 as/sostt lakisäät	28 as/sos.tt	Alle 30 as/sos.tt lakisääteinen
Sosiaalipalvelut	Sosiaalihuollon asiakasneuvonta	Puhelut ja Chat määrät	70 chat 1460 puhelut	90/chat/kk 1500/puhelut/kk
Sosiaalipalvelut	Ikääntyneiden ympärivrk palveluasuminen	Odottajien lkm	110	Odottajien lkm, ka/kk 100 henkilöä
Sosiaalipalvelut	Ikääntyneiden ympärivrk palveluasuminen	Oman ja ostopalvelujen suhde	Oma/osto, 44 % /56 %	oma/osto, 55 %/45 %
Pelastustoimi	Vähennetään 1 % onnettomuuksia vuodessa	Pelastustehtävien määrä	3 220 (2024)	3 156
Pelastustoimi	Kiireelliset tehtävät keskimäärin alle 10 minuutissa.	Pelastustoimen toimintavalmiusaika 1. yksikön mukaan kiireellisistä tehtävissä	8.51 (2024)	Pelastustoimen toimintavalmiusaika 1. yksikön mukaan on alle 10 minuuttia
Konsernipalvelut	Toimialojen tyytyväisyys konsernipalvelujen tukipalveluihin paranee	Palautekysely asteikolla 1-5	Ei mitattu	>3,8
Konsernipalvelut	Toimielinten tyytyväisyys konsernipalvelujen tukipalveluihin paranee	Palautekysely asteikolla 1-5	Ei mitattu	>3,8
Strategia- ja integraatiopalvelut	Saavutettavat palvelut: Asiakas- ja potilastietojärjestelmän korkea käytettävyys 24/7	Merkittävien katkojen lukumäärä / vuosi	1	Enintään 1 kpl
Strategia- ja integraatiopalvelut	Saavutettavat palvelut	Digitaalisten kontaktien osuus kaikista kontakteista	27 %	35 %
Strategia- ja integraatiopalvelut	Saavutettavat palvelut	Asiakaskokemuksen Tiedon ymmärrettävyys -mittari (THL): Saamani tieto hoidosta tai palvelusta oli ymmärrettävää	4,73 (1-8/2025)	4,8 (Asteikko 1-5)
Strategia- ja integraatiopalvelut	Päihteiden puheeksiotto toteutuu sote-palveluissa	AUDIT ja AUDIT-C testit yhteensä (HYTE-kerroinmittari)	9 600/vuosi (2025 ennuste)	10 000/vuosi
Strategia- ja integraatiopalvelut	Päihteiden puheeksiotto toteutuu sote-palveluissa	Alkoholin riski- ja haitallisen käytön mini-interventio (HYTE-kerroinmittari)	530/vuosi (2025 ennuste)	2 000/vuosi
Strategia- ja integraatiopalvelut	Elintapaohjausta tehdään sote-palveluissa	Liikkumisen edistämisen mini-interventio	1 000/vuosi 2025 ennuste	2 000 / vuosi

Tasapainoinen talous kestävillä ja ennakoivilla ratkaisuilla

Toimiala	Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Hoitopäivän kustannus ei nouse enempää kuin yleinen kustannuskehitys edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta	Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon hoitopäivien kustannus / hoitopäivä	*)	
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Vastaanottokäynnin kustannus ei nouse enempää kuin yleinen kustannuskehitys edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta	Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vastaanottojen kustannus / vastaanottokäynti	*)	
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Puuttuvien kirjauksien määrä laskee vuosittain 6 % vuoteen 2029 mennessä	Puutteelliset kirjaukset: diagnoosit, käyntisyyt ja HYTE –koodit yhteenlaskettuna	*)	
Sosiaalipalvelut	Kotihoidon peittävyys yli 75-vuotta	Peittävyys yli 75-vuotiaiden kotihoidon palveluissa	7 %	Tavoitearvo 12 %
Sosiaalipalvelut	Käsittelyajat lakisääteiset: Lastensuojeluilmoitukset 7 arkipäivää	Käsittely toteutuu 7 arkipäivässä	98 %	100 %
Sosiaalipalvelut	Käsittelyajat lakisääteiset: Yli 75 v. palvelutarpeen arviointi 7 arkipäivää	Palvelutarpeen arviointi toteutuu 7 arkipäivässä	97 %	100 %
Pelastustoimi	Investoinnit tukevat palvelutuotannon vaikuttavuutta kustannustehokkaasti	Hyväksytyn investointisuunnitelman toteutuminen	Osittain myöhässä.	Edellisen vuoden keskeneräisten ja vuoden 2026 investointien saaminen valmiiksi.
Konsernipalvelut	Konsernipalvelujen toimintakate pysyy talousarviossa	TA2026 toimintakatteen toteuma	Toteumaero 0% (Q2 2025)	<=0%
Strategia- ja integraatiopalvelut	Taloustietoisuuden lisääntyminen ja ennakointi raportoinnin kautta	Kahva-tietojohdamisen työpöydän käyttäjät/kk	375 (09/2025)	550/kk
Strategia- ja integraatiopalvelut	Strategisten kehittämistarpeiden toteuttamiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta / SIP toimialalta koordinoitu	Haetut/saadut ulkopuoliset rahoitukset	13 haettu/9 saatu (vuosi 2025)	Toteumaprosentti haetut /saadut, onnistuneita rahoituksia 50 %

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

Motivoitunut ja osaava henkilöstö sekä toimiva työyhteisö (vaikuttavien ja kestävien palvelujen perustana)

Toimiala	Vuositavoite	Mittari	Nykytaso	Tavoitearvo 2026
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+37 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Terveiden ja sairaanhoidon palvelut	Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,8 (Q3/2025)	4
Sosiaalipalvelut	Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+26 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Sosiaalipalvelut	Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Sosiaalipalvelut	Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,7 (Q3/2025)	4
Pelastustoimi	Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+52 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Pelastustoimi	Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Pelastustoimi	Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,9 (Q3/2025)	4
Konsernipalvelut	Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+56 (Q3/2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Konsernipalvelut	Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Konsernipalvelut	Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemus-kysely (1-5)	3,8 (Q3/2025)	4
Strategia- ja integraatiopalvelut	Henkilöstökokemus on hyvä, ja pidetään vakaana.	eNPS henkilöstön suosittelevuus-indeksi	+42 (Q3 2025)	Vähintään eNPS + 45, ja pidetään vakaana
Strategia- ja integraatiopalvelut	Sairauspoissaolojen väheneminen	pv/htv	*)	*)
Strategia- ja integraatiopalvelut	Henkilöstö kokee työyhteisönsä toimivaksi	Henkilöstökokemuskysely (1-5)	3,8 (Q3/2025)	4

*) Tieto saadaan vuoden vaihteen jälkeen

Tuloslaskelmaosa

Hyvinvointialueen tuloslaskelman osalta aluevaltuustoon nähden sitova erä on tilikauden tulos. Hyvinvointialueen aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja vastaavat aluevaltuustolle hyvinvointialueen tilikauden tuloksesta, joka ei saa olla talousarviossa vahvistettua tulosta heikompi.

Aluevaltuustoon nähden sitova taloudellinen tavoite 2026 (1 000 euroa):

TULOSLASKELMAOSA	
Hyvinvointialueen tilikauden tulos (ilman lisärahoitusta)	-26 944

Investointiosa

Investointien osalta aluevaltuustoon nähden sitova taso on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmien investointiryhmät (1 000 euroa):

	SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	PELASTUSTOIMI	INVESTOINNIT YHTEENSÄ
Pysyvät vastaavat	5 997	2 260	8 257
Laite- ja kalustohankinnat		2 155	2 155
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	5 997	105	6 102
Investointeja vastaavat sopimukset	42 077	0	42 077
Rakennukset	28 100		28 100
Laite- ja kalustohankinnat	12 246		12 246
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 731		1 731
Investoinnit yhteensä	48 074	2 260	50 334
Investointituet	0	500	500
Nettoinvestoinnit yhteensä	48 074	1 760	49 834

Rahoitusosa

Hallintosäännön mukaisesti aluevaltuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Aluehallitus päättää rahoitustoiminnan strategisesta järjestämisestä ja ohjauksesta. Aluehallitus päättää myös pitkäaikaisen lainan ottamisesta ja lainan antamisesta, sekä voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Aluevaltuustoon nähden sitova rahoituksellinen tavoite 2026 (1 000 euroa):

RAHOITUSOSA	
Uusien pitkäaikaisten lainojen määrä	0

Konsernijohtoon tavoitteet

Aluevaltuustoon nähden sitovat konsernijohtoon tavoitteet ovat:

- Johtamisjärjestelmän tarkastelu sekä hallinnollisen rakenteen viimeistely ja toimeenpano luottamushenkilöjohtoon linjausten mukaisesti
 - Varmistaa hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valintojen toteuttamista tukeva johtamisjärjestelmäkokonaisuus.
 - Johtamisjärjestelmä uudistamisessa huomioituu kaikki viisi osa-aluetta.
- Omistajaohjauksen toimintatavan systematisointi
 - Säännöllisen yhteistyön toimintamalli käytössä.
 - Uudistetun hyvinvointialuestrategian huomiointi omistajaohjauksessa.
 - Konserniyhtiöiden ohjaus toteutuu valmistuneiden omistajasuunnitelmien mukaisesti.
- Valmistautuminen konserniohjausta koskeviin lainsäädännöllisiin uudistuksiin
 - Palvelujen ja omistusten turvaaminen hankintalain mukaisesti.
- Edunvalvonnallinen vaikuttaminen eduskunnan seuraavan vaalikauden hallitusohjelmaan
 - Hyvinvointialueiden toimintaa ja rahoitusta koskevan asiantuntijuuden tarjoaminen.
- Yhteistyön vahvistaminen:
 - Hyvinvointialueen kaupunkien ja muiden maakunnallisten toimijoiden kanssa.
 - Etelä-Suomen yhteistyöalueella sekä erityisesti HUS:n kanssa.

Tytäryhtiön tavoitteet

Tytäryhtiön osalta aluevaltuustoon nähden sitovat tavoitteet ovat:

1. Talous:
 - d. Yhtiön hyvinvointialueelle tuottamien palvelujen tuotehintojen kasvu <1% vuoden 2025 tuotehinnoista.
 - e. Yhtiön talous on tasapainossa.
 - f. Yhtiön tulee tarkastella tukipalveluiden tuotantotapoja säännöllisesti kustannusten ja tehokkuuden parantamiseksi ja varmistaa kustannusten vertailukelpoisuus markkinoilla toimiviin vastaaviin palvelutuottajiin.

2. Palvelutoiminta ja laatu:

- c. Toimialojen kanssa pidetään säännölliset yhteistyöneuvottelut vähintään neljä kertaa vuodessa.
- d. Tukiyhtiön antamista palveluista toteutetaan asiakastyytyväisyyskysely toimialoille keväisin ja syksyisin. Tavoite asiakastyytyväisyydelle asteikolla 1-5 on >4. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulee kattaa kaikki keskeiset tukiyhtiön tuottamat palvelualueet ja niiden tulokset käsitellään toimialojen kanssa pidettävissä yhteistyöneuvotteluissa.

3. Henkilöstö:

- b. Henkilöstön hyvinvointi lisääntyy. Tavoite työntekijäkyselyllä (eNPS) on +40 ja sairauspoissaolojen vähenemä edellisvuoden toteumasta on -15%.

Talousarvion raportointi

Kymenlaakson hyvinvointialueen toiminnan ja talouden toteutumista käsitellään säännöllisesti hyvinvointialueen johtoryhmässä, lautakunnissa, aluehallituksessa ja aluevaltuustossa. Aluevaltuustolle talousarvion toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Osavuosikatsauksessa raportoidaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutuminen, toimialojen käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, hyvinvointialueen tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen sekä konsernijohtoon ja tytäryhtiön tavoitteiden toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Talousarvion sitoviin eriin kohdistuvat muutostarpeet tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi tilikauden aikana osavuosikatsausten yhteydessä. Kiireelliset talousarviomuutokset tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi viipymättä, mikäli talousarviomuutosta ei pystytä aikataulusyistä käsittelemään osavuosikatsauksen yhteydessä. Mikäli talousarvion toteuma uhkaa ylittää aluevaltuuston hyväksymän talousarvion, ryhdytään välittömästi sisäisiin sopeutustoimiin, jotta voidaan välttää talousarviolitykset.

8. Tilivelvolliset tilikaudella 2026

Hyvinvointialueesta annetun lain 611/2021 4:n luvun 22 §:n mukaan aluevaltuuston tehtävänä on tilivelvollisten nimeäminen. Tarkastuslautakunta esittää aluevaltuustolle, että se päättää nimetä Kymenlaakson hyvinvointialueen tilivelvollisiksi vuodelle 2026 alla luettelut toimielinten jäsenet, varajäsenet sekä viranhaltijat.

Toimielinten jäsenet

Luottamustoimielinten jäsenet ja varajäsenet ovat tilivelvollisia:

Aluehallitus
Jaostot
Lautakunnat

Toimialojen tilivelvolliset viranhaltijat

Hyvinvointialuejohtaja

Terveysten ja sairaanhoidon palvelut

Toimialajohtaja, johtajaylilääkäri

Johtajaylihoitaja

Hallintoylilääkäri

Terveysterveysten ja hoitotyön yhteisten palvelujen tulosalue, ylihoitaja

Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja
ylihoitaja

Perhekeskuksen terveysterveysten palvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Suun terveysterveysten tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Perusterveydenhuollon osastopalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Akuuttipalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Operatiivisten palvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Medisiinisten palvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Psykiatristen ja päihdepalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Kuntoutuspalvelujen tulosalue, vastuuylilääkäri ja ylihoitaja

Sosiaalipalvelut

Toimialajohtaja, sosiaalipalvelujohtaja

Sosiaalipalveluiden yhteiset, toimialajohtaja

Ylihoitajat

Sosiaalihuollon asiakasneuvonta ja yhteiset palvelut, tulosaluejohtaja

Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja perhekeskuspalvelut, tulosaluejohtaja

Aikuisten sosiaalipalvelut, tulosaluejohtaja
Vammaispalvelut, tulosaluejohtaja
Ikäihmisten sosiaalipalvelut, tulosaluejohtaja
Kotihoito, tulosaluejohtaja
Asumisen palvelut, tulosaluejohtaja

Pelastustoimi

Toimialajohtaja, pelastusjohtaja

Turvallisuuspalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö
Pelastuspalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö
Pelastustoimen kehittämis- ja tukipalvelujen tulosalue, pelastuspäällikkö

Konsernipalvelut

Toimialajohtaja

Hallintopalvelujen tulosalue, hallintojohtaja
Talouspalvelujen tulosalue, talousjohtaja
HR-palvelujen tulosalue, henkilöstöjohtaja
Riskienhallinnan tulosalue, riskienhallintajohtaja
Viestintäpalvelujen tulosalue, viestintäjohtaja
Ostopalvelujen tulosalue, ostopalvelujohtaja

Strategia- ja integraatiopalvelut

Toimialajohtaja

Kehittämispalvelujen tulosalue, toimialajohtaja
Integraatiopalvelujen tulosalue, integraatiopalvelujohtaja
Tietohallintopalvelujen tulosalue, tietohallintojohtaja
HRD-palvelujen tulosalue, osaamisen johtaja